

שנת לימודים פורייה

“

גיליון מיוחד:

קולם של המורים

וחשיבות השמעתו ברבים

למשכורת ולפנסיה שלכם מגיע הטיפול הטוב ביותר!

המומחים שלנו

צוות בעל ידע רב תחומי וניסיון בטיפול בעובדי הוראה | כלכלנים בעלי רישיון פנסיוני | מנהלת לשעבר במחלקה לתנאי שרות במשרד החינוך | מומחים לזכויות רפואיות

השרותים שלנו

זכויות כלכליות במקרה נכות/מחלה:

כדאיות כלכלית של המסלול הרפואי / הכנה וליווי לרופא תעסוקתי וועדה רפואית

תכנון פיננסי מקיף לעובדי הוראה:

תכנון יעדים פיננסיים, מעקב ובקרה / בדיקת תכניות חסכון והשקעות, פנסיה, קופות גמל והשתלמות / בדיקה ותכנון של תכניות ביטוח-חיים, בריאות וסיעוד / החזרי מס / חוות דעת לבית משפט

שכר, דרגות וקידום: בדיקת טעויות בשכר / אופק חדש, עוז לתמורה / שבתון, חל"ת

פנסיה ופרישה: כדאיות פרישה / מסלול הפרישה האופטימלי / הערכת פנסיה ומענקי פרישה / קופות גמל והשתלמות / ליווי משלב הייעוץ עד לפרישה

ליווי לאחר פרישה: מיסוי לפורשים / בדיקת תקינות הגמלה והמענקים / שימוש במקורות פנסיוניים / בדיקת תכניות ביטוח חיים, בריאות וסיעוד / תכנון פיננסי לאחר 120

הנסיון שלנו

אלפי עובדי הוראה כבר קיבלו ייעוץ וליווי מהמומחים שלנו למימוש זכויותיהם!

לקבלת שרות אישי התקשרו: **1-700-508-558** או מהנייד: ***למורה** (54272*)
 ◀ סניף תל-אביב ▶ סניף הגליל והעמקים

www.mirvahim-group.co.il

שאלו מימון, מנכ"ל
המומחה האישי שלך

מורה יקר! בוא וגלה את זכויותיך...

- בדיקה ממוחשבת לאבחון טעויות בתלושי שכר
- קידום ושכר באופק חדש ועוז לתמורה
- ייעוץ לכדאיות פרישה, שבתון או חל"ת
- ליווי מתמשך לכל מורה לאחר קבלת הייעוץ
- ייעוץ, הכוונה וליווי לוועדות רפואיות
- מיסוי לפורשים
- חוות דעת מקצועיות לבתי משפט
- בדיקת תקינות הפנסיה והמענקים
- בדיקת תיק קופות הגמל, ההשתלמות והחסכון

הייעוץ ניתן ע"י טל וייס
לפרטים נוספים:
www.gmulim.co.il
1-700-700-215

ייעוץ למורה
חושבים איתך על הצעד הבא...

הרחבת הסמכה משולבת בהוראת מקצועות היהדות מקרא ותרבות יהודית-ישראלית

בעקבות דרישה למורים במקצועות היהדות נפתחת תוכנית דגל ייחודית של משרד החינוך לבעלי תעודת הוראה ותואר אקדמי

תכנית הדגל

פרטי התכנית

- הסמכה להוראת שני המקצועות: מקרא ותרבות יהודית-ישראלית.
- תוכנית דו-שנתית בהיקף 360 שעות לימוד.
- הלימודים יתקיימו בימי שני וחמישי 14:15-19:30.
- מלגת עידוד נדיבה בנוסף להחזר רוב שכ"ל ונסיעות.
- מוכר לגמולים לדרגות 1-6 וגם לדרגות 7-9.

- התאמת התכנים לתוכניות הלימוד בבתי הספר.
- עיסוק בזוהר היהודית-ישראלית, ודיון סביב החברה הישראלית היום.
- מיומנויות קריאת טקסטים מגוונים מהמקרא ועד העת-החדשה.
- עיון אינטלקטואלי ומבט ערכי בטקסטים השונים.
- כלים ללמידה בחברותא ולהוראה משמעותית.

נפתחה ההרשמה: ***5033**
לפרטים נוספים:
ד"ר שירלי נתן-יולצר
054-2585141

האוניברסיטה הפתוחה

היחידה לקידום עובדי הוראה

תכניות תשע"ח

AC OpenU

הוראה מתקנת

הכשרת מורים להתערבות אפקטיבית בתהליכי למידה של תלמידים עם לקויות למידה

קהל היעד:
מורים/ות בהתמחויות השונות
רכזות מקצוע
מורים/ות שילוב

רכזים מובילים פדגוגיים

הכשרת מורים מובילים להנהגה הפדגוגית הבית ספרית

קהל היעד:
רכזי מקצוע, סגניות בבתי"ס

הדרכת הורים לילדים עם לקות למידה והפרעת קשב הכשרה לאנשי מקצוע

מטרת התכנית להכשיר אנשי מקצוע, העובדים עם ילדים שיש להם לקות למידה ו/או הפרעת קשב וריכוז, למתן מענה ייעוצי והדרכתי להורים. התכנית מקנה ראייה רחבה של גישות טיפוליות משפחתיות

קהל היעד:
תרפיסטים באמנות קלינאיות
תקשורת מרפאות בעיסוק, מורים/ות
להוראה מתקנת מורים/ות שילוב

הצטרפו אלינו ללמידה חדשנית ומקוונת

קורסים בלמידה מרחוק

המרכז מציע מגוון קורסים בתחומים שונים בלמידה מרחוק המאפשרת גמישות בזמן ובמקום. תהליכי הלמידה בקורסים מתנהלים בעיקר בלמידה עצמאית מקוונת באמצעות אתר הקורס

קהל היעד:
מורים/ות בשנת שבתון

הוראה מתקנת במתמטיקה

הכשרת מורים למתמטיקה להוראה מתקנת באמצעות כלים יישומיים להתערבות בתהליכי למידה של תלמידים עם לקויות למידה במתמטיקה

קהל היעד:
מורים/ות בעלי התמחות
במתמטיקה רכזי מתמטיקה
מורים/ות שילוב

תואר שני

מסלול חדש
עם תזה

M.Ed. מינהל מערכות חינוך

ראש התכנית: פרופ' יצחק פרידמן
הלימודים מתקיימים ביום ד

ותועדת מורה
מזמחה בהערכה
וטיפול בלקויות
למידה

M.Ed. חינוך מיוחד

ראש התכנית: פרופ' אלנס קוזולין
הלימודים מתקיימים ביום ד

M.Ed. חינוך מתמטי לבית הספר היסודי

ראש התכנית: פרופ' שלמה ינון
הלימודים מתקיימים ביום ד

M.Ed. תרבות עם ישראל והוראתה

ראש התכנית: פרופ' נעמה צנר בן יהושע
הלימודים מתקיימים ביום ג

תואר שני
ותועדת
הוראה
בשנתיים

תואר שני M.Teach* מוסמך בהוראה

ראש התכנית: ד"ר חני ריינגולד
הלימודים מתקיימים בשנה א' בימים ב ו-ד
בשנה ב' ביום ד

* הענקת התואר מותנית באישור המל"ג

- מלגת מכללה על מצוינות בעשייה חינוכית
- מלגה בסך 3,000 ש"ח לבעלי ותוני כניסה גבוהים

לפגישת ייעוץ והרשמה

***3622**

new.achva.ac.il

12.9.17

לנרשמים ביום זה
פטור מדמי הרשמה

המכללה האקדמית

אחווה

מחור

למפקחים
למנהלים
למורים
לוועדים

זהבי ייעוץ

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית אצל עיריית זהבי

באוירה נינוחה על כוס קפה מוצעת לך פגישה ושכרה בצידה

ייעוץ מקצועי, עדכני ודיסקרטי בנושאים:

- היקפי משרות קרן השתלמות שנת שבתון
- גמולים פנסיה תכנון הקריירה שלך
- מחלה ו/או נכות ועוד טיפים קטנים העושים

משכורת גדולה

לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לך היום, אז למה לחכות?

טלפנו עכשיו

טל': 09-9542108 פקס: 09-9566123

אתרנו: <http://www.zahavi-yeutz.com>

סינמטקת לאביב

בשיתוף

Animaya

הטבה מיוחדת
לעובדי הוראה
ובני משפחותיהם

חוגים וקורסים פורצי דרך באנימציה

- קלאסית • תלת מימד - MAYA • After Effects
- הדפסה תלת ממדית • הדמיות פוטוריאליסטיות
- עיצוב ופיתוח משחקים למחשב ומובייל
- קורס ברשת - און ליין

Animaya

התקשרו עכשיו ל
077-550-24-26
www.animaya.co.il

**מורים,
הצלצול הזה
הוא באמת
בשבילכם!**

ההרשמה לשנת הלימודים הנוכחית תיכף מסתיימת

הירשמו עוד היום ללימודי תואר שני באקדמית נתניה בשני מסלולים מבוקשים לבחירתכם ותבטיחו לעצמכם שנה של צמיחה והגשמה עצמית.

**תואר שני (M.A.)
בתקשורת**

**תואר שני (M.A.)
בהתנהגות ארגונית ייעוצית**

**שכה"ל למורים 39,800 ₪
במקום 49,500 ₪**

(לחברי ארגון המורים מלגה נוספת בסך 7000 ₪*)

האקדמית נתניה

netanya.ac.il | *2443

ארגון המורים
שותפים איתך לדרך

*המלגה הינה בכפוף לנהלי ההסכם המשותף בין ארגון המורים לאקדמית נתניה, ללא כפל מלגות, מלגות משרד החינוך ניתנות ללא קשר לכל מורה בהתאם לנהלי משרד החינוך.

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין המרכז ללימודי תעודה והשתלמויות

לצמוח אישית, להתפתח מקצועית

קורסי השלמה

- מגוון קורסים להשלמת דרישות בתחומי הפסיכולוגיה לקראת תואר שני במקצועות הטיפול
- מכינות קיץ להשלמת שעות באמנות ובביבליותרפיה
- קורס מקוון להשלמת ידע למנתחי התנהגות לקראת מבחן האיגוד הבנלאומי

אימון, הדרכה וקהילה

- הכשרת אנשי חינוך להנחה בשיטת "אייכה - הורות מגדלת"
- הכשרת מאמנים במגוון התמחויות: "הורות ומשפחה", "תזונה ואורח חיים בריא", "לקויות למידה וקשיי קשב וריכוז"
- הנחיית קבוצות במערכות טיפוליות, חינוכיות וקהילתיות, בשילוב היבטים תנועתיים

פיתוח מקצועי לעובדי הוראה במסגרת "אופק חדש" ו"עוז לתמורה":

מגוון השתלמויות למורים בשנת עבודתם הראשונה:

מגוון השתלמויות למורים בכל הדרגות (2-9)

הכשרת מורים חונכים ומלווים

סגני מנהלים

הכשרת רכזי הערכה ומדידה בחינוך

רכזי שכבה, רכזי מקצוע, מחנכי כיתה ("עוז לתמורה")

רכז פרט (השתלבות)

עולמות הטיפול

- ניתוח התנהגות יישומי
- הגינה המאפשרת: הגיבון ככלי מסייע בחינוך ובטיפול
- טיפול בעזרת בעלי חיים
- ליצנות ככלי חינוכי, טיפולי וקהילתי
- הכשרת מנהלי טיפול (Case Managers) ללקויי תקשורת בתפקוד גבוה (ASD - אספרגר ועוד)
- עבודה עם הורים והדרכתם
- מבוא לטיפול בטראומה
- שילוב ביבליותרפיה ככלי מסייע בחינוך

שפה, טקסט, מידע וספרייה

- הכשרת ספרנים-מידענים ומנהלי ספריות
- ערכת לשון עברית
- English Editing
- סדנה לכתובת ספרות לנוער
- יידיש - לא רק שפה זרה
- ערבית מדוברת
- אינטרנט ורשתות חברתיות ככלי עבודה

חינוך, חינוך מיוחד והוראה

- אנתרופוסופיה וחינוך בגישת ולדורף
- הוראה מתקנת (מותאמת)
- מחנכות ומחנכים בגן הילדים
- Professional English Tutoring
- הרחבת תעודת הוראה (פיזיקה ומדעים)
- הסבת מורים עולים להוראת האנגלית
- תכנית התאמה להוראה למטפלים במקצועות הבריאות

מגוריה מדיה

רן ארז

יו"ר הנהלת
ארגון המורים

קוראים יקרים,

ואת מערכת החינוך. זו עמדתנו, ולכך מיועדת מהדורה מיוחדת זו של "קשר עין". מטרתנו היא לאפשר לציבור עובדי ההוראה להשמיע את קולם בתחום המקצועי שלהם ובהתאם להתמחותם, ואנו מקווים שבכך תתחיל מסורת מבורכת של מתן אפשרות לחברינו לשתף את עמיתיהם בניסיון שהם צברו.

הנושאים יכולים להיות מגוונים ביותר, בתחום הפדגוגיה, המקצוע שהמורה מלמד, תחום התנאים הפיזיים של בית הספר, רעיונות, יוזמות, תוכניות שהצליחו ואלה שעדיין בשלב התכנון, ועל ידי כך יתפתח דיאלוג בין המעוניינים בכך. חוברת זו היא אחת מחוברות "קשר עין" המיוחדות, וכקודמותיה, היא מתמקדת בנושא אחד ובוחנת אותו לעומקו מהיבטים מגוונים. ככל שתהיה היענות ויתגלה הצורך, נרחיב בכך גם בחוברות הבאות או באתר הארגון.

לאורך השנים השתתפתי בכנסי חינוך רבים שבהם השתתפו מומחים מתחומים שונים בפאנלים, נתנו הרצאות ארוכות על נושא זה או אחר ובשיטות מגוונות, TED ועוד.

למרות שהכנסים היו בנושא החינוך, מורים לא היו בין המוזמנים לדבר בהם, להביע דעה ולשתף את ציבור משתתפי הכנס בניסיונם, בדעותיהם, בהצעותיהם או בכל נושא אחר הנוגע לעבודתם. ובמקרים שהופיע מורה יחיד, הרי גם הוא נבחר על ידי מארגני הכנס מראש - רק אם הוא ייצג את עמדת הקונצנזוס של הכנס.

למותר לציין שזכותו של מורה להביע את דעתו בנושאים המקצועיים שהוא עוסק בהם ולשתף את עמיתיו לעבודה בניסיונו. בכך הוא ימנע מעמיתיו לעבודה "להחליק על אותה הבננה" שאולי הוא החליק עליה. ואף על פי כן זה לא קורה.

ניסיונו של המורה צריך לשמש את עמיתיו לעבודה

תוכן העניינים

7	דבר יו"ר הנהלת ארגון המורים רן ארז
9	דבר עורך "קשר עין" שלמה מויאל
11	דבר עורכת הגיליון המיוחד שרון כץ
12	ארבע שאלות על מורים בתקשורת הישראלית וכמה תשובות אפשריות ד"ר ארנת טורין
21	צריך לדבר גם על זה ד"ר גדעון מנדה
25	מורה - המקצוע הכי חשוב בישראל (או: למה חשוב למתג את מקצוע ההוראה) יוסי ארועטי
28	החובה של המורים להשמיע קולם פרופ' יוסי יונה
30	דברים שרציתי לומר... לשר החינוך לקט אמירות מורים
36	הדברים שלא לומדים היום בבתי הספר והם נחוצים מאין כמותם לקט המלצות מורים
40	הדבר הנדרש למערכת החינוך בישראל יותר מכל לקט דברי מורים
42	התובנות שמתגבשות כשמורים חולמים... לקט חלומות מורים
44	"התשמע קולי?" רון לי סוקולובסקי
46	"התשמע קולי?" אנגליקה יאמפולסקי
48	"התשמע קולי?" רחל ארליך
50	"התשמע קולי?" חן מלכה פז
52	"התשמע קולי?" שי פישבין
56	"התשמע קולי?" תומר ברץ
58	"התשמע קולי?" סיגל רוזן
60	"התשמע קולי?" אתי בן ישראל
62	"התשמע קולי?" עמית גלילי
64	"התשמע קולי?" לאה קרמני
66	"התשמע קולי?" שחר יהל

ארגון המורים לא יישא באחריות כלשהי לתוכן המודעות/הפרסומים ו/או לטעויות שאירעו בתוכן המוצג בהם. כל המסתמך על המודעה/פרסום עושה זאת על אחריותו האישית בלבד. כמו כן פרסום המודעה אינו מהווה המלצה או הבעת עמדה של הארגון לגבי נכונות ו/או כדאיות המודעה.

דבר העורך

שלמה מויאל

יו"ר המחלקה ל"קשר עין"
והינך טכנולוגי
טל' 03-7106749
shlomom@igm.org.il

חבריי המורים,

אני מקווה שאתם שבים מחופשת הקיץ בכוחות רעננים, שבלי ספק הם נחוצים לכם להשקעה המאומצת הנדרשת מכם בעבודה המקודשת של חינוך ילדינו. הגיליון המיוחד הזה של "קשר עין", החמישי במספר, מוקדש לנושא של הצורך בהשמעת קולם של המורים עצמם - בכל זמן, והחשיבות של הדבר, הנובעת מהשפעתו העמוקה של החינוך על חיינו.

גם השנה, במהלך חופשת הקיץ, המשיך

ארגון המורים לטפל בבעיות חברים אשר מעסיקיהם בבתי הספר אינם דואגים לזכויותיהם. במקביל טיפל הארגון במשא ומתן על הסכם קיבוצי חדש, הכולל את כל רכיבי השכר. ארגון המורים דורש שכר התחלתי למורה בתיכון, 8,000 ש. כמו כן הוא מוכן להפעיל בבתי הספר מנגנון של הערכת מורים, שהרעיון המרכזי שלו הוא ליצור דרגות למורים - כי כיום המורים מתקדמים רק לפי הוותק. זה חלק קטן מרשימת הדרישות הארוכה.

לחברינו המורים בחינוך הטכנולוגי, במהלך חופשת הקיץ נידונו נושאים מספר עם סמנכ"ל משרד החינוך וראש המינהל למדע וטכנולוגיה, ד"ר עופר רימון; הכנת תוכנית גמולים כתובה למורים בכיתות י' - י"ד (זכויות מורים); הקצבת שעות גדולה יותר למורים המגישים לפרויקטים בכל המגמות הטכנולוגיות; הנושא של פרויקט טו"ב, שבנוגע אליו ודאי קיבלתם, לקראת תחילת שנת הלימודים, חוזר מסודר ממר אסף מנוחין, ממנהל על חינוך טכנולוגי על תיכונ.

אני שמח לבשר על רצונו של מנכ"ל משרד החינוך, מר שמואל אבואב, להחזיר את החינוך הטכנולוגי לבתי הספר לפי שלוש רמות: בגרות מלאה עם 15 יחידות; 7 מקצועות עם 7 יחידות עיוניות ו-7 יחידות טכנולוגיות; תעודת הסמכה טכנולוגית לתלמידים שאינם ניגשים לבחינות הבגרות - בכל מקצוע שהם ילמדו.

לא נותר לי, חברים, אלא לברך אתכם, כל עובדי ההוראה במערכת החינוך, בברכת שנת לימודים פורייה ומוצלחת ללא תקלות. ובאותה נשימה אני מאחל לכם ולבני משפחותיכם שנה טובה ומבורכת.

חברי הארגון מוזמנים לשלוח מפרי עטם אל המערכת, לפי הכתובת: michala@igm.org.il

קשר עין

בהוצאת: ארגון המורים בבתי הספר העל יסודיים

דרך מנחם בגין 23 תל-אביב 6618356

www.igm.org.il

טל' משרדי ארגון המורים בתל-אביב: 03-7106777

טל' המערכת: 03-7106786

פקס המערכת: 03-5667713

עורך קשר עין: שלמה מויאל, shlomom@igm.org.il

עורכת: שרון כץ

חברי המערכת: שלמה מויאל (עורך), רן ארז, משה אוהיון,

נורית ולנסי, זהבה שפר, ד"ר שוש וינטר, אפרת בר וקרן שקד

רכזת המערכת ועורכת לשון: מיכל אחישר, michala@igm.org.il

עיצוב גרפי: סטודיו פיני חמו

הפקה ופרסום: נירפרינט מדיה והפקה בע"מ

www.nirprint.co.il רח' ראול ולנברג 6 ת"א 6971905

טל': 03-6496069 info@nirprint.co.il

מנהל הפקה: ניר שפיר

ניהול מכירות ומודעות: קארין רומנו

טל' 050-5295330 Karin@nirprint.co.il

הדפסה: גרפוליט

עיצוב: אניה שפירא

אין המערכת מתחייבת לפרסם כל חומר שמתקבל או להחזירו לשולח

גליון זה מצורפת חוברת של המחלקה לתרבות, פנאי ונופש

משרדי ארגון המורים לרשותך - לכל פנייה ושאלה

נצרת עילית: רח' מעלה יצחק 3 בניין בי סנטר, נצרת עילית 17000 | טל' 04-6084316

כרמיאל: רחוב החרושת 9, מרכז ניצנים, כרמיאל 2165112 | טל' 04-9119730

חיפה: רח' יפו 157 חיפה 3525126 | טל' 04-8141000 תל אביב והמרכז: דרך

מנחם בגין 23 ת"א 6618356 | טל' 03-7106777 ירושלים: רח' הלל 4, ת"ד

2007, ירושלים 9458104 | טל' 02-6222305 אשדוד: רח' האורגים 25, ת"ד

15132, אשדוד 7760936 | טל' 08-9577811 באר שבע: רח' בן צבי 10, מגדל

הרכבת, ב"ש 8489328 | טל' 08-6252777

כל הזכויות שמורות למוציאים לאור. אין להעתיק, לשכפל או לעשות שימוש כלשהו בחומר הכתוב ללא אישור בכתב מהמוציאים

תכניות הלימודים לתואר שני M.Ed. באקדמית גורדון

- ניהול וארגון מערכות חינוך
- הוראה, למידה והדרכה
- חינוך משלב

M.Teach.

תואר שני בשילוב תעודת הוראה
בחוגים: ספרות, מתמטיקה, אנגלית

תכניות חרתקות לפיתוח מקצועי

תכניות הסמכה ותעודה

- מדריכי ריקודי עם
- מנחי קבוצות הורים
- מורים חונכים ומלווים
- מנחה משפחות של לקויי למידה
- הסמכה והתמחות בטיפול זוגי ומשפחתי
- מנחי קבוצות כישורים חברתיים לילדים ונוער

פיתוח מקצועי (30 שעות)

- טיפוח המורה כמנהיג
- השתלמות לעובדי הוראה חדשים
- מסע אל האני - צמיחה במערכות יחסים
- PBL - למידה פעילה ומערבת (קורס מקוון)
- צוהר לעולמם של ילדים עם לקויות למידה
- שילוב כלי אימון במערכת החינוך (60 ש')

"מורה יוזם" (לדרגות 7-9)

- תכנית אורח חיים בריא
- שילוב תקשוב בהוראה
- תכנית מורה חונך/מלווה
- מפגשים "מחוץ לקופסה"
- "עושים מקום" - יוזמה בקהילה
- עבודה רגשית-חוויתית עם ילדים

* לדרגות 2-6
* לדרגות 7-9
* לתפקידי רוחב

לפרטים נוספים ורישום:
*5033
www.gordon.ac.il

שרון כץ

עורכת הגיליון

קוראים יקרים,

במעמד המורה במשך השנים יש להגביר את נוכחות המורים בערוצי המדיה השונים? האם המורים עצמם יכולים להשפיע על עיצוב דמותם בתקשורת? כיצד הרשתות החברתיות יכולות להיות לעזר במשימה זו? ומה ניתן לעשות כדי ליצור שינוי שיציג את דמותם של המורים באורח רענן וחיובי? תשובות לחלק מהשאלות האלה תמצאו במאמרים שלפניכם, המתמקדים בנושא מהיבטיו השונים: התקשורתיים (מאמרה של ד"ר ארנת טורין), הפסיכולוגיים (מאמרו של ד"ר גדעון מנדה), הפילוסופיים (מאמרו של פרופ' יוסי יונה) והשיווקיים-פרסומיים (מאמרו של יוסי ארועטי).

ד"ר ארנת טורין, ראשת החוג להוראת תקשורת במכללה האקדמית לחינוך גורדון-חיפה ועמיתת מחקר במכון הדסה ברנדייס, במאמרה המרתק, ממליצה, למשל, שדוברות ויחסי ציבור יהיו נושא לימוד בהכשרת מורים וחלק בלתי נפרד מלימודי ההוראה במכללות ובאוניברסיטאות. לגישה, יש ללמד אנשי הוראה להציג ברבים את המעשים הראויים והניצחונות הקטנים - גדולים, להגביר את הנראות והחשיפה להיקף עבודתם החינוכית וטיבה, ולהתעקש לשקף תמונה ברורה ואמיתית של משרה מורכבת שחורגת מעבר לשעות הלימוד הפרונטליות.

עוד תמצאו בגיליון זה לקט מרוכז של קולות מורים בנושאים חשובים וכן ראיונות חדשים עם מורים מרחבי הארץ.

לקראת פתיחת שנת הלימודים במה זו ניתנת לכם אנשי החינוך, כדי לעודד עוד רבים מכם להילחם בסטראוטיפ, להמשיך ולחטב את התדמית החיובית של מורים בתקשורת ולהיות שותפים למהלך גדול יותר של ייצוג הקול החשוב הזה שלא מקבל ביטוי רחב.

שנת לימודים פורייה!

הגיליון החגיגי והמורחב הזה של "קשר עין" עוסק הפעם לא בתחום דעת, לא ביוזמה ולא בנושא המאפיין את מערכת החינוך. הוא עוסק באנשים, בציבור המורים והמחנכים, האנשים שעושים את החינוך בישראל, ובחשיבות העליונה של השמעת קולם בציבור. קול שחייב להיות חזק וברור ולהשמע באופן תכוף ועקבי.

בקרוב אנשי חינוך רווחת לא פעם התחושה, שאם הם יציגו בתקשורת את עמדתם ואת עשייתם החינוכית, הם יחטאו, כביכול, למלאכתם החשובה והערכית שהצניעות יפה לה.

הרצון לתת במה למחשבות, עמדות ודעות של אנשי חינוך, 'לתחזק' בקרבם גאוות יחידה בזכות היותם חומר אנושי איכותי וערכי, ולהפריך סטראוטיפים שהשתרשו בחברה בנוגע אליהם במשך שנים רבות, הוביל בשנת 2014 להולדתו של המדור הקבוע "התשמע קולי?" שמתפרסם מעת לעת בפייסבוק של ארגון המורים, באתר האינטרנט ובירחון "קשר עין".

הרעיון שעמד בבסיס המדור היה יצירת מרחב משותף, כתוב ומדובר, שיאפשר למורים רבים ככל האפשר לקרוא על תובנות של מורים אחרים ובדרך זו ההפריה ההדדית בין המורים תועצם וקולות המורים יהדהדו וישמעו חזק יותר. פרסום המדור בפייסבוק שירת גם את המטרה הגדולה יותר שסומנה - הפצת בשורת המורים בדרך רחבה ככל הניתן כדי שתגיע לכ - ו - ל - ם.

במדור "התשמע קולי?" מתפרסמים ראיונות עם מורים שונים ממגזרים שונים ומתחומי הוראה מגוונים, גברים ונשים, ותיקים וצעירים - פסיפס אנושי מרהיב של אנשי חינוך.

לא מעט שאלות עולות בנוגע לייצוג של מורים בתקשורת ולבמה הניתנת להם להשמיע קולם, ובהן: מדוע, אם בכלל, חשוב שתהיה נוכחות למורים בתקשורת? האם בשל הכרסום שחל

ארבע שאלות על מורים בתקשורת הישראלית - וכמה תשובות אפשריות

יש ללמד מורים ומורות "להרים בכוח קולן": לדבר את המעשים הראויים והניצחונות הקטנים - גדולים, להגביר את הנראות והחשיפה להיקף עבודתן החינוכית וטיבה. מורים ומורות צריכים לתבוע את עלבונם מול תכנים פוגעניים, כמו פרסומות שמציגות אותם כמשעממים או חסרי רגישות

של השימפנזה במשרד, עטויה חליפה ומעשנת סיגר ליד מאג גדול של קפה. למה זה מצחיק? כי מקומות מחייתם של בעלי חיים אינם מתיישבים עם המרחב של משרד מהודר - אלו הם שני ממדים שונים של החיים אשר התלכדותם הבלתי אפשרית מייצרת חיוך.

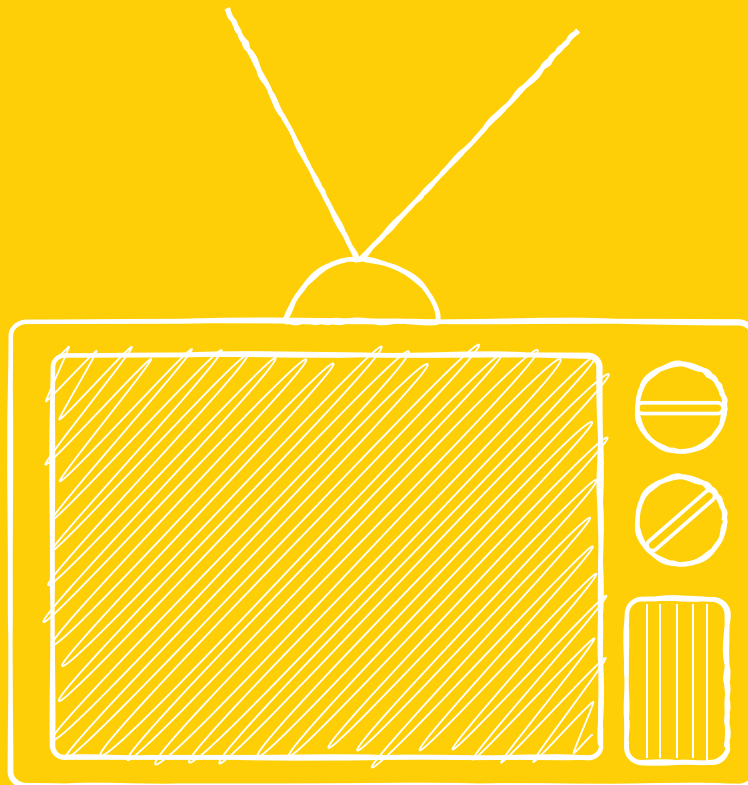
כדי להבין למה גברים בבגדי מורות הם מחזה מצחיק, כדאי לנתח את המאפיינים המשותפים לדמויות אלו. הבימאים אינם משתדלים להסוות את המין של השחקן, להפך, הם מותירים סימני מגדר, כמו קול עבה וזיפי שפם וזקן, על מקומם. על גבי המגדר הגברי המובהק מעמיסים שפע סימנים נשיים, כמו איפור, תכשיטים ושמלות. לדמויות אלו סגנון דיבור מיוחד: מליצות ולשון תקנית מוגזמת, לצד כוחנות וניבולי פה. לעיתים נלווה לכך מבטא מזרחי, ואז נוצר היתוך של לשון גבוהה לכאורה ושל מבטא עממי ומנמיך. מבחינה מקצועית, המורות המחופשות מייצגות עולם של דעת, אך מבטאות בורות קיצונית. צפייה שיטתית בקומדיות טלוויזיוניות אלו העלתה כי אותן מורות תיווכו בהן מעט מאוד חומרים ומושגים. במקום זאת הן היו עסוקות בהטלת חיתתן על הסביבה, בהשלטת משמעת

1. למה בכל פעם שצריך מורה בקומדיה ישראלית מלהקים שחקן גבר לתפקיד?

כמה מדמויות המורות הזכורות ביותר בדרכה הטלוויזיונית הישראלית הן גברים המגלמים, באופן מוגזם ואקסצנטרי, דמויות של נשים מורות. הנה כמה מהם: יוסי גרבר כענוגה זעפני בסדרה "זבנג", טל פרידמן בתור צפירה, המורה הממשטרת ב"ארץ נהדרת", ואילן פלד כלימונה ב"גור ואוח". כיצד ניתן להסביר תופעה זו, ולמה מצחיק לראות גבר בבגדי אישה מתנהג כמורה?

אומרים שאי אפשר להסביר בדיחה, אבל חקר ההומור דווקא הצליח לספק כמה וכמה הסברים תאורטיים לשאלות מה מצחיק ולמה צוחקים. יש, למשל, אלמנט ההפתעה: כאשר בובה צצה במפתיע מתוך קופסה מנגנת, תינוקות פורצים בצחוק. הסבר נוסף הוא "מכניזם", כאשר דמות, במקום להראות גמישות והתאמה בתנועה, נוהגת באופן מכני, כמו צ'רלי צ'פלין ב"זמנים מודרניים", הממשיך בתנועת ההברגה על פרחים. תאוריה שכיחה נוספת היא אי הלימה - ניגוד בין שני ממדים של המציאות שאינם מתחברים. דוגמה לכך היא הפוסטרים

“

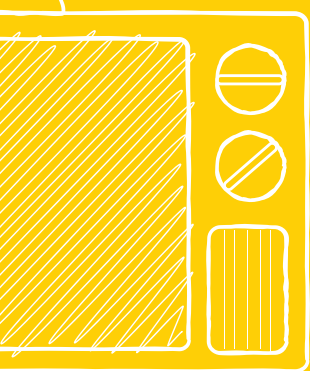

”

בחיפה, עירי, בבתי ספר מן הזרם הנוצרי, התלמידים פונים אל המורה בכינוי מיס - Ms גם אם היא נשואה ואם לילדים. בראייה היסטורית, מחיקת המיניות של מורות בקומדיות ובדרמות היא שייר של אותה תקופה שבה נשים יכלו להורות רק בתקופת רווקותן. אך מעניין לציין כי עד היום מכיל הסטראוטיפ של המורה תכונות כגון שעמום, יובשנות, מטיפנות ופוריטניות. כיום, היות שהעיסוק בהוראה מזהה עם נשים, כל היבט בהבנייה של הדמויות הוא, מטבע הדברים, ביטוי של עמדות כלפי מגדר. המורות המחופשות מבטאות אפוא את אי הנוחות התרבותית מטשטוש הגבולות המגדריים. אפשר להציע הסבר לכך, וזו לא עובדה מוכחת, אלא פרשנות תאורטית. מבחינה מגדרית העיסוק הנשי בהוראה מכיל דיסוננס: קיים בעיסוק הרכיב שייעד "הטבע" לנשים, דהיינו, טיפול בילדים וטיפוחם, אך יש בו גם התמקצעות בזירה החוץ-ביתית. הסתירה בין נשיות להוראה נמצאת לא רק במהות של הפרופסיונליות, היא מתקיימת גם בעצם הענקת תפקיד של עוצמה וסמכות לנשים. בעצם העברת כל מערכת החינוך או כמעט כולה לידיים נשיות העניקה החברה לנשים תפקיד נרחב בחשיבותו. סמכות וכוח לפקח על ציבור

ובהטלת עונשים שרירותיים. ובחייהם האישיים הבדיוניים היו הדמויות הללו, ענוגה, לימונה וצפירה, רווקות זקנות ומתוסכלות מינית המעתיקות תסכולן להתעמרות בתלמידיהן ונלחמות בכל גילוי רומנטיקה ומיניות בקרבם. הניגוד בין גבר לאשה, עולם של דעת עם בורות, מליצות במבטא מנמיך - כל זה סיפק חומרים רבים לאי-הלימות משעשעות, אך גם העביר את המסר שהמורות... אין תוכן כבד, הן... שונות ממה שאנחנו מצפים לו... אני רוצה להציע הסבר אפשרי לסטראוטיפ המעניין הזה של המורה הגברית, ובשביל להבין אותו יש לעיין בראשית ההיסטוריה של ההוראה. במקור ההיסטורי הייתה ההוראה מקצוע גברי. לראיה: בצרפתית הטיית המושג מורה היא מילה זכרית בלבד. בשלב השני נשים לימדו כאומנות בבתי פרטיים, וכאשר השתלבו בהוראה, היה זה מול ילדים בגיל הגן או בית הספר היסודי. הלגיטימציה לפריצה של נשים לתחום ההוראה התקבלה כי היא נתפסה כארכה של התפקיד הנשי של האימהות. בתחילת הדרך הייתה לאישה אפשרות ללמד רק כרווקה או כאלמנה. נשים נשואות חדלו להורות כי בעליהן היו אמורים לפרנס אותן. עד היום

**לעיתים רחוקות מאוד הדיווח על מורים
בחדשות נוגע להישגים חיוביים בתחום
ההוראה והלמידה ולעיתים קרובות יותר
מתרכז בהטרדה מינית, מעילה או אלימות.**

”

על כך? מופתעים? זה בסדר, חוץ מהמעגל הדי-מצומצם של מורי המורים, הסטודנטים במכללות להוראה, איש לא שמע על כך. הסיבה היא לא שלא ניסינו לעניין בכך כתבי חינוך ותקשורת - אלא שפשוט לא הצלחנו לעניין אותם!

ניתוחי תוכן כמותיים ואיכותניים שנערכו על סיקור בנוגע למורים ולחינוך בחדשות מעלים שני ממצאים חוזרים: האחד נוגע לשיעור המועט של דיווח בענייני מורים וחינוך, והאחר נוגע לאופי השלילי של הייצוג. מבחינה כמותית, סיקור החינוך מועט בראש ובראשונה בהשוואה לנושאים אחרים, כמו פוליטיקה, ביטחון, פשע וכלכלה. הסיקור הדל עומד בניגוד להקצאת המשאבים הגדולה לתחום החינוך, למיקומו הגבוה בסדר העדיפויות החברתי לפי תפיסת הציבור, וכן לנתח הגדול שתופס המקצוע בשוק העבודה ולזיקות של התחום לספירה הציבורית. לעיתים רחוקות מאוד הדיווח על מורים בחדשות נוגע להישגים חיוביים בתחום ההוראה והלמידה, ולעיתים קרובות יותר הוא מתרכז בהטרדה מינית, מעילה או אלימות.

שביתות הן רגע נדיר בחייהם המקצועיים של מורים, תקופה שבה זרקור תשומת הלב הציבורית מופנה אליהם על בסיס יומיומי. אך מה מאפיין את הדיווח על שביתות מורים? או את הדיווח על שביתות בכלל? ניתוחי תוכן של מסגור שביתות בחדשות העלו ארבעה ממצאים חוזרים.

סיקור שביתות בתקשורת

ראשית, שביתות בתקשורת מוצגות כהפרת הסדר הטבעי, אקט חסר רגישות שניתן היה להימנע ממנו עם קצת רצון טוב ואכפתיות (מצד השובתים - כמובן, אך לא מצד המעסיקים). שביתות מוצגות, ברוב המקרים, כסחטניות וקפריזיות, ואין

גדול של תלמידים, להטיל מרות ומשמעת. המסר המועבר על זהות נשית באמצעות המורות המחופשות הוא שאם אישה נוטלת על עצמה תפקיד גברי היא גורעת מנשיותה ואף מאבדת אותה. היא מאבדת את המאפיינים המוערכים של חן, עדינות ורגישות. מי שבחרה במקצוע ההוראה "נידונה" לאבד נכסים אלה.

העיון בדמות המורה בקומדיה הטלוויזיונית משקף גודש של סטראוטיפים שהוא דחוס ומוקצן יותר מאשר בשדה העיתונות והקולנוע. הקומדיה מרבה לעשות שימוש בסטראוטיפים, ואלה מתאימים במיוחד למגבלות הזמן הטלוויזיוניים כי הם מאפשרים להעביר מידע רב בדרך חסכונית. השימוש בהם מסתמך על ידע קולקטיבי קודם של הצופים, והפנייה אל הידוע והמוכר מגבירה את ההזדהות וההנאה שלהם. עם זאת לפרקטיקה זו יש גם השלכות שמקבעות את דימוין של מורות בחברה. הדמויות הטלוויזיוניות נוצרות על בסיס שורה של מוסכמות איקונוגרפיות: שמלה אנכרוניסטית, צחוק מרושע, משפטים קלישאתיים, כגון "יש לי עיניים בגב" ו"הצלצול הוא בשבילי". המסמנים הללו, אפשר שהם נתפסים בקרב חלקים גדולים מן הציבור הישראלי לא כדימוי אלא כאמת לאמיתה. הדמות של המורות המחופשות היא סימולקרה של מורה, ייצוג מוקצן וגרוטסקי שיוצר דימוי שהתנתק מהמקור ומחליף אותו.

2. למה שביתות המורים הן תמיד "על גב הילדים"?

אקדים בסיפור קצר: זה חודש אנו המרצים, בכל המכללות להכשרת מורים, נמצאים בעיצומים. איננו מעבירים הערכות וציונים. אנו נמנעים מלקחת חלק בשיבות עבודה ובתכנון השנה הבאה עם ההנהלה או בצוותי החוגים. ידעתם על כך? שמעתם

“

דוגמאות לכותרות:
 המורים הכריזו שביתה מספטמבר ונסעו לחו"ל. זלינגר, א' (15 ביולי, 2003). מעריב, 5.
 המורים מאיימים: אחרי החגים שביתה של חדשים כדי להחזיר כבודנו. סער, ר' (11 בספטמבר, 2003). הארץ, 1.
 כך מחנכים: יו"ר ארגון המורים מסרב לאפשר טקסי זיכרון לרבין בתיכונים בגלל השביתה. טרבלסי חדד, ת' וגליקמן, א' (23 באוקטובר, 2007). ידיעות אחרונות, 10.
 התפיסה שהשביתה היא מפגן של כוח פוליטי וחברתי, יותר משהיא באה לשאת ולתת על תנאי שכר והעסקה, חזרה על עצמה בסיקור שביתות מורים רבות בעיתונות הישראלית. זוית זו אפשרה להסיט את הדגש מתביעותיהם של המורים ולהבליט שורה של תכונות שליליות במורים ובנציגיהם. באופן קבוע, בכל שביתה ועיצומים, מקדישה העיתונות מקום נרחב לתיאור ה"שחיתות" של האיגודים וראשי הארגונים. הנה רק דוגמה אחת משביתת 2007, השביתה הארוכה ביותר בהיסטוריה של שביתות המורים. עיתון "ידיעות אחרונות" הקדיש לרן ארז את עמוד השער בצילום המזכיר מנהיגים פשיסטיים. העיתונות מציינת את שביתות המורים במכחול עז רגש וצבע. המורים מתוארים כצד הפעיל אשר הפר את שגרת החיים, ואילו התלמידים וההורים - כקורבנותיהם. המדינה, משרד החינוך והאוצר מוצגים באורח מסורתי כדוברי האינטרס הציבורי של החזרת החיים למסלולם.
 מכיוון שישנן דרכים רבות לספר את אותו סיפור, הדבר החשוב הוא מה נכלל ומה הושמט. העיתונות מקיימת דיון בשכר הנמוך יחסית שניתן למורים, אך אמירות על קיפוח "מאוזנות" מיד על ידי אזכור ה"יתרונות" הגלומים במקצוע. הוֹדְאוֹת בשכר נמוך

סיקור של החודשים הארוכים, לעיתים שנים, של המשא ומתן שקדם להן.
 שנית, סיקור השביתות בחדשות נוטה לשים דגש על תיאור תוצאות השביתה והשלכותיה ופחות על הגורמים לה. תמונות של הררי הזבל הנערמים, של פקקים בכבישים בגין השבתת הרכבות, של ישראלים תקועים בנמלי תעופה ללא דרכונים - העיתונות עוסקת בנזק לציבור ולכלכלה, אך לא לשובתים - אם יחדלו לשבות.
 ועוד: סיקור נרחב ביותר מוקדש, בעת שביתות ועיצומים, לשחיתות באיגודים ומשכורות גבוהות לשכירים מסוימים בגוף השובת, ואילו התמיכה בשובתים בקרב הציבור, כאשר יש תמיכה, וביטויי הסולידריות - אלה מוצנעים.
 לבסוף, השובתים מוצגים כאנוכיים ולא רציונליים, וההנהלה, לעומתם, היא שקולה ופשרנית. ואילו המדינה מוצגת כגוף ניטרלי שמטרתו להשיב את הסדר על כנו.

שביתות המורים

מזכיר לכם את השביתות שלנו? אכן, הדימויים של המורים השובתים בתקשורת דומים במידה רבה לתיאורים של דרכי סיקור שביתות ושובתים שאנו מוצאים בספרות המחקרית. השבתת מערכת החינוך מוצגת כפעולה חסרת אחריות של מנהיגים בעלי אגו ותאבי שררה. סיקור נרחב ניתן לנזק שהשביתה עלולה לגרום לתלמידי כיתות י"ב, להורים ול"משק" - אך לא למורים אם יחדלו מעיצומים.
 הכתיבה העיתונאית העוסקת בשביתות המורים מאורגנת במבנה סיפורי ונושאת לעיתים קרובות טון ציני ולגלגני, בייחוד בכותרות של פריטי החדשות אשר להן מיוחס היקף חשיפה גבוה.

“

שביתות הן תמיד על גב של
מישהו, והן לעיתים רחוקות מאוד
פוגעות בקובעי המדיניות. כאשר
העובדים הסוציאליים שובתים,
אין מקבלי הקצבאות "אשמים"

”

המאורגנת והעלייה בהיקף של החוזים האישיים ועובדי הקבלן בכל המשק, עולה וגוברת הדאגה לכרסום בהכרה בזכות השביתה כזכות אזרח. חקר השביתות בישראל מעלה קשר חיובי בין שביתות לעלייה ריאלית בשכר, ואף כי מורים שובתים מעבודה לעיתים קרובות, ביחס לעובדים אחרים במגזר הציבורי, העליות בשכרם הן מתונות ואין בכוחן לעצור את השחיקה המתמשכת. המעסיק, במקרה זה המדינה, הצליח לשמר את שכרם הבינוני לאורך זמן חרף מאבקי השכר הרבים.

השביתות שלנו, ציבור המורים, אינן מסיבות נזקים כבדים, לא נדחים ניתוחים בגינן, לא גרמים פקקים ארוכים בכבישי ישראל בגללן, ובכל זאת קיבלנו תיוג של שובתים כרוניים מטעמים מפוקפקים.

ראוי אפוא שתדעו, כי עד כה שום הישג של המורים - לא קרן ההשתלמות המבורכת, לא משרת האם, לא השכר בחופשות, לא עצם החופשות, לא גמול ניהול, לא גמול חינוך, לא גמול פיצול הוראה בין כיתות, לא תוספת שכר על ליווי טיולים... אף אחד מהישגים אלו לא התקבל "חינם", אלא רק אחרי מאבק שהיו מעורבים בו עיצומים והשבחות.

ועוד כדאי להדגיש, כי אנו המורים שובתים אך ורק אחרי שכלו כל הקיצין וניסיונות המשא-ומתן עם האחראים לא הועילו. האם זה עובד? לצערנו כן! בחברה מתוקנת ראוי היה שהסכמי שכר יתנהלו באופן קבוע וסדיר ולא תחת חרב איום של שביתה. אבל הכתובת לכך אינה המורים עצמם.

3. מורים בקולנוע הישראלי - היש מקום לאופטימיות?
בראשית שנות האלפיים הייתי מורה בתיכון ליאו באק בחיפה. מוטרדת מאוד מדמותן של מורות בכמה סרטים שצפיתי בהם. הסרט "כנפיים שבורות" (ישראל, 2003) מתאר את הקורות

ובקיפוח ציבור המורים כאן ביחס למורים בעולם המערבי מעוקרות מן הביקורת החברתית שבהן על ידי הצדקות הנוגעות לחופשות, משכו של יום העבודה והאיכות הרעועה של המתכשרים להוראה. האופי המגדרי של המקצוע נעדר מן הדיווח היומיומי על מורים שובתים. אין בסיקור העיתונאי כתיבה על ציבור המורים כמורכב ברובו מנשים. אין דיון בכך ששחיקת שכר ופגיעה בתנאי העבודה הן פגיעה בציבור גדול של נשים עובדות. יש התכחשות לסדר החברתי המאורגן סביב ההרכב המגדרי של המקצוע.

אז בכל זאת, תמיד הילדים הם בני ערובה?

שביתות הן תמיד על גב של מישהו, והן לעיתים רחוקות מאוד פוגעות בקובעי המדיניות ובמעצבי המדיניות. כאשר מושבת נמל התעופה בן-גוריון לטיסות יוצאות, הסובלים מכך אינם האחראים ישירות לתנאי העבודה של סבלי המזוודות. כאשר העובדים הסוציאליים שובתים, אין מקבלי הקצבאות "אשמים" בתנאי השכר של עובדי לשכת הרווחה, אבל הם בהחלט משלמים את המחיר. ניסיונות לפגוע במישרין בנציגי הממשלה אשר החלטותיהם גורמות את הפגיעה, למשל להפגין מול ביתם, נתקלו באיסור בית המשפט. התפקיד של כל מי שבינה בראשו ולב בחזהו הוא לשדר סולידריות כלפי השובתים ולהפנות את חיצו הזעם לאחראים האמיתיים.

החלופה היחידה, הלא-אלימה, לאחר שמוצתה האפשרות למשא ומתן עם האוצר, היא לשבות. השביתה אשר פוגעת בתלמידים והוריהם מייצרת לחץ ישיר על מעצבי המדיניות ומביאה לסיום סכסוך העבודה. זכות השביתה מוגדרת כחלק מזכויות האדם החברתיות בדמוקרטיה, ובדומה לזכויות אחרות, כגון חופש הביטוי, עלול מימושה ליצור התנגשות בין זכויות המיעוט לזכויות של ציבור רחב. עם ירידת היקפה של העבודה

להוביל

להשפיע

החלה ההרשמה למחזור כ"ז
של בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית
תשע"ט - תש"פ, ספטמבר 2018 - אוגוסט 2020

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית הוא מיזם משותף של קרן מנדל ומשרד החינוך המציע תכנית דו-שנתית שמטרתה לטפח מנהיגות חינוכית מונחית חזון להנעה ולהובלה של תהליכים למען קידום החינוך בישראל.

בוגרי בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית מאיישים משרות בכירות במשרדי ממשלה, ברשויות מקומיות ובארגונים חינוכיים, ומנהלים בתי ספר מובילים. רבים מהם אחראים ליוזמות חינוכיות יצירתיות המקדמות את העשייה החינוכית והחברתית בישראל.

- **תנאי סף** - תואר שני ממוסד מוכר, יכולת ניהולית מוכחת
- **פתיחת הרשמה** - יום ו', 1 בספטמבר 2017
- **סגירת הרשמה** - יום ד', 15 בנובמבר 2017
- **מלגת קיום** - למתקבלים לתכנית

"מפעלנו הפילנתרופי מתאפיין במחויבותנו להשקיע באנשים שיש בהם הרוח, הכוח והשאיפה לשנות את העולם."

ג'ק, ג'וזף ומורטון מנדל

מפגשי היכרות עם התכנית
ייערכו בתחילת נובמבר 2017
לפרטים ולהרשמה:
apply.mandelfoundation.org.il
Miyun-MSEL@mandel.org.il

כל כך. למן הסרט "עודד הנווד", בשנת 1932, ועד סוף שנות השישים, לאורך תקופה של 30 שנים, ציורה דמות המורה בקולנוע הישראלי ככליל מידות טובות. הדמות תוארה לרוב כגבר, מנהיג בעל יכולות כריזמטיות, מסור לתלמידיו עד כדי הקרבת חייו, משכיל ונאור. נשים מורות הופיעו כצלע הנשית האימהית והמשנית לגבר. אך גם הן, כאשר נשמע קולן, היו סמכות פדגוגית, דמויות מכובדות ומוערכות בעיני סביבתן. סרטים כמו "דן וסעדיה" וכמו "הוא הלך בשדות" מדגימים דמות נאצלת זו.

רק באמצע שנות השישים נראו בקיעים בדמויות המופתיות של המורים לטובת טיפוס מורה מסוכסך בנפשו ומזיק לתלמידיו. המורה למתמטיקה ב"שלושה ימים וילד" וחנה גונן ב"מיכאל שלי" הם דוגמאות לאנשי חינוך שההתרחשויות הפנימיות בנפשם פוגעות בשיקול דעתם ובתפקודם היומיומי. סרטי הבורקס בשנות השבעים חותרים תחת כל דמות ממסדית ובתוכן גם דמויות המורים. הגֵּחְכֵּת דמות המורה ממלאה את הפונקציה של היפוך יחסי הכוח. ניזכר בדמות המורה ב"לופו בניו יורק" או ב"אלכס חולה אהבה", עם הציטוט האלמותי: "בחורות ערומים זה כולרה", שורה של מורים מגוחכים, אובייקט ללעג ומהתלה.

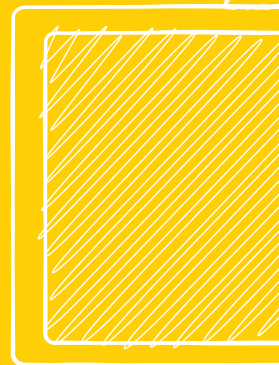
הסרט המעניין והחשוב "רובה חוליות" (1979) הוא דוגמה ראויה לקולנוע הפוליטי של שנות השמונים והתשעים. בסרט זה הימים הם ראשית שנות החמישים ומלחמה מתנהלת בין שתי חבורות של תלמידים בבית הספר היסודי. האלימות בין התלמידים הולכת ומסלימה. אנו הצופים מתוודעים אל הפער העמוק בין הקריאות של צוות המחנכים לפיוס ושלוה בין שתי החבורות לבין החינוך המיליטריסטי שבית הספר מציע. המסרים

במשפחה חיפאית לאחר מות האב. אם המשפחה מתקשה להתמודד עם הקשיים הלוגיסטיים והכספיים שבגידול ארבעה ילדים (אורלי זילברשץ-בנאי). הילדים חווים את אובדן האב ואת הקריסה הכלכלית בדרך קשה, אך בית הספר אינו מגלה כל אהדה כלפיהם או הבנה למצבם. יועצת בית הספר מודיעה לאם כי הבן הגדול יחזור ללימודים רק אם הוא יקבל במקביל טיפול פסיכולוגי שאותו תגייס המשפחה. המחנכת של הבת הגדולה מעירה כלפיה הערות סרקסטיות כאשר זו מאחרת או נרדמת בכיתה. הערות אלו מחדדות את זעמנו כלפי המורה - מפני שאנו, כצופים יודעי כול, מודעים לכך שהאיחור והעייפות נובעים מהמאמץ של הבת (מאיה מרון) להחליף את אמה בטיפול ובהשגחה על אחיה הקטנים.

בסרט "האסונות של נינה" (ישראל, 2003) מזמנת יועצת בית הספר, במסווה של התערבות חינוכית, את אביו של נדב, תלמיד חטיבת הביניים (אביב אלקבץ). בחדרה ובנוכחות מורה נוספת מקריאה היועצת באוזני האב פרקים מיומנו האישי והארטי של הילד אשר נפל לידיה. היועצת מדווחת על אקט מציצני אך חוטאת בו בעצמה, פניה נגועים במחלת עור קשה המסמנת עיוות חיצוני ופנימי. גם בסרטים ישראליים נוספים הצטייר בית הספר כמוסד ששליחיו אינם רוצים ו/או מסוגלים לתמוך בתלמידיו. בסרטים כמו "קלרה הקדושה" או "הקץ של אביה", "בלוז לחופש הגדול" ו"אדמה משוגעת", תואר הסגל החינוכי במנועד שנע מאדישות ואטימות עד התעמרות מכוננת. מעניין לציין, כי בעוד שהקולנוע האמריקאי העמיד כמה מדמויות המורים הכריזמטיות והמעולות שבזיכרונו, הקולנוע הישראלי הציג בעיקר תמונות תשליל שלהם. אך לא תמיד היה ייצוגם של המורים בקולנוע הישראלי שלילי

“

**ניתוחי תוכן כמותיים ואיכותניים שנערכו על
סיקור בנוגע למורים ולחינוך בחדשות מעלים
שני ממצאים חוזרים: האחד נוגע לשיעור
המועט של דיווח בענייני מורים וחינוך, והאחר
נוגע לאופי השלילי של הייצוג**

ששררה במחאה החברתית של 2011. שם היו ניצניה ורמוז לבאות. גם דמות המורה בקולנוע החלה להשתנות באופן מתון לדמות אחרת, מורכבת ואהודה.

הנה כמה דוגמאות: ב"הכל מתחיל בים" יוצאת תרצה המחנכת עם קבוצת תלמידים לחוף הים באשקלון, שני תלמידים נופלים מצוק בגובה רב, בניגוד לסביבתה היא שומרת על קור רוח, מגישה עזרה ראשונה, מזמינה אמבולנס ומגיעה אחרי כן לבקר את אודי והוריו בבית החולים. איך נבהלתי, מספרת המורה בכנות, איך נבהלתי, חוזרת על מילים בזיכרון כואב, זה לא אשמתך ואת מורה טובה, מרגיעים הוריו של הנער.

בסרט "מכתבים לאמריקה" (2006) המורה בתיה רחבת האופקים (בגילומה של אסתי סבידנסקי), רוכנת אל חיליק, התלמיד החדש, משוחחת עימו בשפתו על מושאי ההערצה שלו, ספרטקוס וגלדיאטורים, ומצליחה להכיל ולהפיק ממנו את המיטב. בסרט "נודל" (מנחמי, 2007) מגלמת ענת וקסמן את גילה ששון, האחות המורה של הגיבורה הדיילת (מילי אביטל). בעוד שהדיילת נראית כדוגמנית, לבושה בבגדים אופנתיים ונועלת נעלי עקבים, המורה לובשת אימוניות ובגדי פוטר רחבים. הגיבורה חיה באוויר ובחוץ לארץ, ואילו אחותה קשורה ומחוברת למקום ולקהילה. "אפשר לחשוב שאת האימא המושלמת..." מטיחה בה האחות הזוהרת. "אולי לא מושלמת, אבל לפחות אימא!" עונה המורה. משלב הדיבור שלה אל תלמידיה ומקורביה הוא ישיר ועממי, רחוק מאוד מהמשלב התקין של מורות קולנועיות בעבר. גילה היא "דוגרית" ומחוספסת, תכונות שמחברות אותה אל ההווה הישראלית. זו דמות מורה שרחוקה מרחק שנות אור מן המטיפנות הדיקטטיות שאפיינה מורים, אפילו בתחילת העשור הנוכחי.

המיליטריסטיים מועברים, בין השאר, במסכת יום העצמאות, שהחזרות לקראתה מופיעות במקוטע לכל אורך הסרט. הילדים מקבלים לידיהם קטעי קריאה רבי מלל וטקסיות, ומקריאים ברישול ובמונוטוניות מן הדפים הקמוטים.

תלמיד: כוחם של המנגנים לא עמד להם
המורה מתקנת: כוחם של המגנים!

התלמידים אינם מבינים ואינם קשובים למוצא פיהם שלהם, אוחזים בדפים ברישול ומקריאים באינטונציות שגויות, בניכור ובמרחק ממשמעות הדברים. מסתבר שמסכת יום העצמאות עוסקת במלחמת היהודים ברומאים. **ובאותו יום מר ונמהר פרצו הרומאים לבית המקדש ושלחו בו אש.** התלמידים אשר בחלקם נפלו קטעי הקריאה נעים על מקומם בקוצר רוח ובשעמום, והיחידים שזיק של עניין בעיניהם הם ה"רומאים" הנכנסים אל הבמה וכידונים בידיהם.

ה"רומאים" דוקרים את ה"עבריים" הלבושים בגלימות פסים עכורות צבע. התיאטרון חורג מבדיוניותו והשימוש בכידונים מעט מוגזם מדי. וכדי לסמל את הדם הניגר ברחובות ירושלים הקדמונית שולפים ה"עבריים" סרטי נייר קרפ אדום ומנופפים בהם. המורה: **כן, יותר בכוח!!** מדגימה תנועה של נעיצת כידון. **כן, כן!....** על פניה שביעות רצון, **אן, יופי!** התלהבות המורה מרגעי הדם היא מסר סמוי בדבר הרצוי והמוערך, וכל שנותר מן העבר הקדום המהולל הוא תאוות המלחמה.

מקום לאופטימיזם? דווקא כן!

ב-2007 התקיימה שביתת המורים הארוכה בהיסטוריה שלנו, ודרכי המסגור של מורים השתנו. הסיקור הציג את השביתה כפעולה של נשים מן המעמד הבינוני שעבודתן חשובה וקשה ושכרן מבוז. פתאום הייתה סולידריות באוויר, אחווה כמו זו

“

עד היום מכיל הסטראוטיפ של
המוֹרָה תכונות כגון שעמום,
יובשנות, מטיפנות ופוריטניות

”

סובלים מחדשנות ואי אמון מצד הציבור. מכאן שטוב יעשו ארגוני המורים אם ישכילו לתת הזדמנות למורות מן השורה להשמיע את דבריהן. ולא במסגרת רשימה אישית בשולי החדשות. ארגוני המורים צריכים להשקיע ביצירת קשרים עם התקשורת, לטפח דוברים מקרבתם ולהיאבק לביטול ההנחיה שאוסרת על מורים להתראיין בשל היותם עובדי מדינה. הנושא של דוברות ויחסי ציבור צריך להיות נושא לימוד בהכשרת מורים, חלק בלתי נפרד מלימודי ההוראה במכללות ובאוניברסיטאות. יש ללמד מורות "להרים בכוח קולך": לדבר את המעשים הראויים והניצחונות הקטנים - גדולים, להגביר את הנראות והחשיפה להיקף עבודתן החינוכית וטיבה, ולהתעקש לשקף תמונה ברורה ואמיתית של משרה מורכבת שחורגת מעבר לשעות הלימוד הפרונטליות. מורים ומורות צריכים לתבוע את עלבונם מול תכנים תקשורתיים פוגעניים, כמו פרסומות שמציגות אותם כמשעממים או חסרי רגישות. על ארגוני המורים להיות שותפים בעידוד יצירה אלטרנטיבית, כגון דרמות טלוויזיוניות שיעסקו במורים ובלחם יומם בבתי הספר. אנו זקוקים לאותה מקובלות שהקנו סדרות עורכי דין, עיתונות ומשטרה למשלחי יד אלה. מתבקשת יצירה הולמת שתהיה נטועה בהוויה הישראלית הייחודית. המלצות אלו לפעולה מוגבלות לזירת המדיה, ואין בהן די לחולל שינוי במציאות חייהם של מורים. דוחות על חקר מעמד המורה מסתיימים בהמלצות שעניין בחומר יותר מאשר ברוח: העלאת שכר המורים, יצירת אפשרויות קידום, גיוס מורים גברים ועוד. גיבוש קוד אתי, משיכת כוח אדם מצטיין להכשרת מורים, שיפור תנאי העבודה הפיזיים, הגברת מעורבות המורים בקבלת החלטות במשרד החינוך, תגמול על מעורבות מורים בפרויקטים קהילתיים - כל אלו ועוד צריכים להתרבות ולהשתפר.

סוגר את הסקירה על ההשתפרות הסרט "זינוק בעלייה", המציג מורה לערבית מלאת תשוקה והמצאתיות כלפי תחום הדעת שלה, ודמויות נוספות בבית הספר, שנראות מדברות, אוהבות, רבות ומתפייסות כמו בני אדם ולא כמו אלגוריות לממסד פוגעני. במחצית השנייה של שנת אלפיים מסתמן שינוי לטובה, אמנם מתון ולפעמים סמוי מן העין, אבל שינוי המציג את דמותם של המורים באורח מורכב, מלא וחיובי יותר מבכל זמן. יש מקום לאופטימיות, לקביעה זו מצטרפים שורה של סרטים דוקומנטריים, כמו "המורה אירנה", "בית הספר ההזדמנות האחרונה" ו"אחרי הצלצול". סרטים אשר חושפים את חיי המורים מאחורי הקלעים, מציגים את חדר המורים כאזור של חברות ותמיכה. מדגימים את המסירות לתלמידים ואת המעורבות הרגשית העצומה. יש התפתחות חיובית בעצם הפניית המבט למורכבות העבודה ולאנושיות של העוסקים בהוראה.

4. מה לעשות? המלצות לפעולה

ראשית, יש לחשוף ולהדגיש את האופי המגדרי של ציבור המורות בישראל. בראש ובראשונה יש לעשות זאת מול הארגונים הפמיניסטיים, שהם בעלי ברית פוטנציאליים למאבק. ארגוני הנשים בארץ חייבים להכיר בהוראה כעיסוק שמקבץ תחת כנפיו מאה ושלשים אלף נשים מאוגדות שהנכסים של תנאי עבודתן, אשר הושגו במאבקים נועזים, נמצאים בסכנה ובשחיקה מתמדת. יש להעלות את מודעות המורות לאופי המגדרי של עיסוקן ולהנהיר את הקשר בין מגדר, תנאי עבודה ושכר. במונחים מרקסיסטיים, יש לטפח בקרב המורות תודעה מעמדית. מסתמן כי בזמן שבתות ועיצומים הבאתן של מורות לחזית הבמה מעוררת אהדה למאבקי השכר שלהן. דווקא ראשי האיגודים

צריך לדבר גם על זה

קיום מחקרים, פרסום תוצאותיהם ומסקנותיהם והפניית משאבים להעמדת מרחבי שיח ועיבוד סוגיות מהעשייה היומיומית של המורים הם דרך נוספת לאפשר למורים להשמיע קולם ברבים, לחלוק בתחושות ובתובנות וללמוד מניסיונם כאנשי מקצוע על חינוך והוראה

הכריעה אותה, עד כי חשה שאינה יכולה להמשיך, ולבסוף פרשה מעבודתה. חוה היא מורה לשעבר, אחת מתוך קבוצה של מורות אשר עבדו במערכת החינוך והסכימו להשתתף במחקר אשר בחן את תופעת השחיקה בבית הספר מנקודת מבט אקזיסטנציאליסטית. מחקר זה, אשר פורסם בשנת 2014, ביקש להאזין לחוויה הסובייקטיבית של מורות אשר הגיעו לכלל הבנה כי הן אינן יכולות להישאר עוד במקצוע ההוראה. המחקר ביקש לאפשר להן להשמיע את קולן ולתקף את חוויותיהן - והן, מצידן, רצו לדבר. הן רצו שמישהו ישמע אותן. שיבין. שיכיר בחוויות שלהן, אשר רבות מהן היו כה קשות עד כי עצם ההיזכרות בהן העלתה דמעות בעיניהן. תופעת השחיקה בעבודה אינה תופעה חדשה. היא נחקרה

במשך שנים אחדות הייתה חוה מחנכת כיתה במערכת החינוך הממלכתית, עד שהבינה שהיא אינה יכולה לשאת זאת עוד, והחליטה לפרוש מן המערכת. היא רצתה לפרוש כבר באמצע שנת הלימודים, אך לבקשתה של מנהלת בית הספר היא נשארה עד סוף השנה, ומאז לא שבה לתפקידה. את עבודתה בבית הספר היא התחילה כשהיא חדורת מוטיבציה. היא חלמה להגיע לליבם של התלמידים והתלמידות, האמינה שתוכל להעביר להם ידע, לא רק תאורטי, אלא גם תובנות לחיים. היא הייתה משוכנעת שתצליח ליצור קשרים קרובים ושתמצא משמעות בעבודתה. כשראתה שהמציאות שונה מזו שדמיינה, האמינה שזה זמני. היא עדיין קיוותה שתמצא אוזן קשבת ורצתה שהדברים ייראו אחרת. היא ניסתה לגייס כוחות, אך המציאות היום-יומית

מפגישה אותנו עם חוסר האונים הנובע מן ההכרה בכך שיש סביבנו נתונים שלא נוכל לשנות אותם.

בתיאורן של המורות משתתפות המחקר היו חרדות קיומיות בכל אחד מארבעת ממדי הקיום האנושי. מבין הארבעה בלט במיוחד הממד החברתי ועמו סוגיית הבדידות.

רבות ממשתתפות המחקר (אוכלוסיית המחקר כללה מורות בלבד) הביעו תחושת בדידות בסביבת בית הספר. עובדה זו עלולה לעורר פליאה, שכן סביבת בית הספר היא סביבה עשירה באנשים, ובעבודתן מוקפות המורות במספר מעגלים חברתיים, ובכללם עמיתיהן להוראה, תלמידי בית הספר, מנהלי בית הספר והורי התלמידים.

עם זאת נראה, כי דווקא בשל העובדה כי סביבת בית הספר כוללת שפע רב כל כך של אנשים, תחושת הבדידות הייתה גדולה יותר. תחושות של בידוד ובדידות הן הרבה מעבר לעובדת הימצאותו של אדם בחברתם של אנשים. אלו הן תחושות פנימיות עמוקות המתארות את העובדה כי אף שיש עוד אנשים רבים בסביבתו של אדם, הוא אינו חש שמישהו יכול באמת להבין אותו. הבנה זו מעוררת לא פעם את החרדה המאפיינת את הממד החברתי של הקיום: חרדת הבדידות.

הממד הבולט השני בתיאורן של המורות משתתפות המחקר היה הממד הפיזי של הקיום. ממד זה, בהקשר של סביבת בית הספר, עוסק בסביבת העבודה עצמה ובתחושת הביטחון והוודאות בבית הספר. העדרם של תנאי עבודה נוחים במידה מספקת, תגמול שאינו מספק ותחושת חוסר ביטחון בעבודה הולידו בקרב משתתפות המחקר אי נחת הנקשרת לחרדה קיומית נוספת והיא חרדה מפני חוסר הוודאות שבעתיד. חרדה

לאורכה ולרוחבה במשך עשרות שנים. יתרה מזו, בכל המחקרים העוסקים בשחיקה במקום העבודה, נדמה כי מורים הם הקבוצה הנחקרת ביותר בנושא זה.

מחקר על שחיקת מורים, מנקודת מבט אקזיסטנציאליסטית, ביקש לשפוך אור על האופן שבו סביבת בית הספר, שיש לה חלק נכבד כל כך בתוך שגרת יומם של המורים והמורות, משמשת למעשה זירה שבה פוגשים אנשי ונשות חינוך, לעיתים מדי יום, את מגבלות הקיום האנושי. מגבלות קיום אלה כוללות ארבעה ממדים קיומיים: פיזי, חברתי, פסיכולוגי ורוחני, והן משמשות קרקע פורייה לצמיחתן של חרדות קיומיות.

המושג "חרדה קיומית" הוא אחד מן המושגים המרכזיים שבהם עוסקת הגישה האקזיסטנציאליסטית בטיפול. הוא מתאר את תחושות אי הנוחות, הדאגה, הסערה והמתח המתעוררות באנשים בשעה שהם פוגשים את מגבלות הקיום האנושי.

באופן מסורתי, ארבע דאגות קיומיות, המוצגות על ידי הוגים אקזיסטנציאליסטיים, נחשבות לדאגות המטריות ביותר את בני האדם: סופיות החיים - המשתייכת לממד הפיזי של הקיום; בדידות - המשתייכת לממד החברתי של הקיום; חופש בחירה - שהוא חלק מן הממד הפסיכולוגי של הקיום; והעדר משמעות - המהווה את הדאגה העיקרית בממד הרוחני של הקיום.

בשונה מן הגישה הפסיכואנליטית, אשר לפיה חרדה נובעת מקונפליקטים פנימיים בין חלקי האישיות, ומן הגישה ההתנהגותית, המדברת על חרדה מציאותית (פוביה), הנובעת מקונפליקט בין אדם לבין אובייקט חיצוני מוגדר כלשהו, מדברת הגישה האקזיסטנציאליסטית על חרדה קיומית שהיא למעשה תוצאה של קונפליקט בינינו לבין העולם שמסביב. היא

נחוץ מרחב שבו יוכלו המורות והמורים לבטא את הלא-מדובר. מקום שבו יהיה אפשר לבטא, בפתחות ובכנות, את האופן שבו נחוות הדאגות הקיומיות בסביבת בית הספר. את הבדידות, שלעיתים מזדחלת פנימה, כשעל מורה להתמודד בעצמה עם תלמיד קשה או עם הורים כועסים; את תחושת חוסר המשמעות, המרימה ראש לעיתים, כאשר מורה שואלת את עצמה 'מה הטעם בכל ההשקעה שאני משקיעה'; את תחושת חוסר הוודאות, אשר מורה חווה לעיתים כשהיא אינה בטוחה איך הדברים יתפתחו, והאם תספיק ותצליח בכל המשימות שלה; את כל אותן תחושות, אנושיות כל כך, הבאות לידי ביטוי גם הן בסביבת בית הספר.

אך בשביל שיינתן מרחב פתוח ו בטוח לדיון בכל אלה, נדרשת בראש ובראשונה הכרה בעובדה כי סביבת העבודה הבית-ספרית היא כר למפגש עם חוויות קיומיות לא פשוטות עבור המורות והמורים בישראל.

חווה, אשר הוצגה בראשיתו של המאמר, כמו משתתפות אחרות במחקר, כבר בחרה לסיים את עבודתה בבית הספר, שכן היא חשה בדידות עם תחושותיה, ולא יכלה לשאת אותן עוד. אך אלפי מורות ומורים עדיין מצויים במערכת החינוך בישראל, ויכולים להיתרם מהפניית משאבים לשיח ולעיבוד סוגיות אלה. הן המורות והמורים, הן התלמידים והתלמידות הן המערכת, כולם יוכלו לצאת נשכרים מכך.

- המאמר מבוסס על מחקר הדוקטורט:

Menda, Gideon (2014). Teachers on Fire: Existential-Phenomenological Analysis of Teachers' Burnout in Israel; London: Middlesex University.

- שמה האמיתי של המורה המתוארת במחקר שונה כדי לשמור על פרטיותה.

זו מתעוררת מתוך תחושה כי אין כל ודאות באשר לעתיד לבוא. ואם לא די בשתי החרדות הקיומיות שהוזכרו, הרי גם שאלת המשמעות, שהיא חלק מן הממד הרוחני של הקיום, העלתה חרדה בקרב משתתפות המחקר.

מקום העבודה הוא אחד מן המקורות הפוטנציאליים שדרכם מבקשים אנשים למצוא משמעות בחייהם. משתתפות המחקר תיארו את חלומן, טרם כניסתן לתפקיד, להצליח למצוא משמעות בחייהן באמצעות עשייתן החינוכית. אלא שחלק לא מבוטל ממשתתפות המחקר תיארו תחושה קשה הנובעת מכך שאף על פי שהן קיוו למצוא משמעות באמצעות העשייה בבית הספר, הן מצאו עצמן עוסקות בדברים שלא להם התכוונו, או במילוי דוחות ויומנים שהתישו אותן.

כך, אט אט, אבדה תקוותן למציאת משמעות בעבודתן, ועם אובדנה של כמיהה זו עלתה בתוכן חרדה קיומית המאפיינת את הממד הרוחני של הקיום, והיא החרדה מפני חוסר המשמעות של הקיום.

תוצאות המחקר ומסקנותיו, אשר רק מקצתן הוצגו במאמר זה, מלמדות רבות על האתגרים הרבים הטמונים בעשייה החינוכית ובעבודתם של מורים ומורות בישראל. הן מראות כיצד סביבת בית הספר היא זירה שבה נחוות סוגיות קיומיות רבות. אך מסקנה נוספת, הנגזרת משולי מחקר זה, היא חשובה אולי לא פחות. בהיותו של מחקר זה מחקר פנומנולוגי-אקזיסטנציאליסטי, הוא כלל מספר משתתפות מצומצם ואפשר להתקרב בראש ובראשונה אל החוויה הסובייקטיבית של כל אחת מן המורות משתתפות המחקר. הוא אפשר להן לתאר באריכות את מה שהן חשו והציע להן אוזן קשבת.

יחידת העילית של המחנכים בישראל!

המרכז ללימודים אקדמיים גאה להציג את סגל המרצים הבכיר ותוכניות הלימוד הטובות ביותר, אשר יכשירו אתכם המורים להיות הדור הבא של המנהיגות החינוכית בישראל.

MA ביעוץ חינוכי

♦ ההרשמה לשנת תשע"ז הסתיימה! ♦

MA בחינוך

בהתמחות חינוך מיוחד

במיקודים:

- ♦ שילוב תלמידים עם צרכים מיוחדים- היבטים רב תחומיים
- ♦ לקויות למידה ולקויות התפתחותיות מורכבות היבטים רב תחומיים
- ♦ נוירו קוגניציה - הבנת תהליכים ויישומים בחינוך המיוחד
- ♦ התמודדות עם בעיות התנהגות על רצף ומגוון הלקויות - היבטים רב תחומיים
- ♦ ייחודי: אפשרות הרחבת רישיון ההוראה לחינוך מיוחד, למוסמכי התוכנית

MA בחינוך

בהתמחות הגיל הרך

MA בחינוך

בהתמחות תקשוב ולמידה

MA בחינוך

בהתמחות חינוך חברה ותרבות

MA בחינוך

בהתמחות ניהול וארגון מערכות חינוך

במיקודים:

- ♦ ניהול בתי ספר ♦ ניהול מערכות חינוך
- ♦ ייעוץ ארגוני בחינוך ♦ ניהול חדשנות בחינוך

MA בחינוך

בהתמחות חינוך סביבתי

הפקולטה לחינוך

לימודי התואר מרוכזים ביום בשבוע

שת"פ ייחודי עם ארגון המורים!

חברי הארגון הזכאים למלגת קרן ידע ייהנו ממלגה נוספת בגובה של 3,000 ₪

* המלגה אינה תקפה ליעוץ חינוכי.

בראש הפקולטה לחינוך עומד פרופ' דוד חן, אליו מצטרף סגל מרצים מוביל, ביניהם:

• פרופ' עמירם רביב • פרופ' יובל פורטוגלי • פרופ' שלמה קניאל • ד"ר חליבולס • ד"ר חנה בר-ישי • ד"ר ליהי גת • ד"ר אלון הסגל • ד"ר אהוד חושן • ד"ר עידן פורת • ד"ר בשמת טובין • ד"ר עמיר לוי • ד"ר נכמלה איגל • ד"ר עירית קינן • ד"ר דב אורבך • ד"ר ענת ליבוביץ • ד"ר ניסן לימור • ד"ר ח'לאד ערער • ד"ר יונה מילר • ד"ר שאפיק מסאלחה • ד"ר ירון סוקולוב • ד"ר עמוס פליישמן • ד"ר שרה פרמן • ד"ר ג'ודי קוהאן-מס • ד"ר רות הדס • ד"ר שרגא שדה • ד"ר שרה שדה • ד"ר רונית שלו • ד"ר גילה קורץ • ד"ר שמחה גתהון • ד"ר גילה לוי עצמון • ד"ר אסמהאן מסרי • ד"ר ארבלה • ד"ר ענת רימון אור • ד"ר ריקי יוגב • ד"ר מרלין סמדג'ה • ד"ר נועה לאור • ד"ר מוסטאפה מוהאנד • ד"ר הדס וייס • ד"ר טל יעקבי

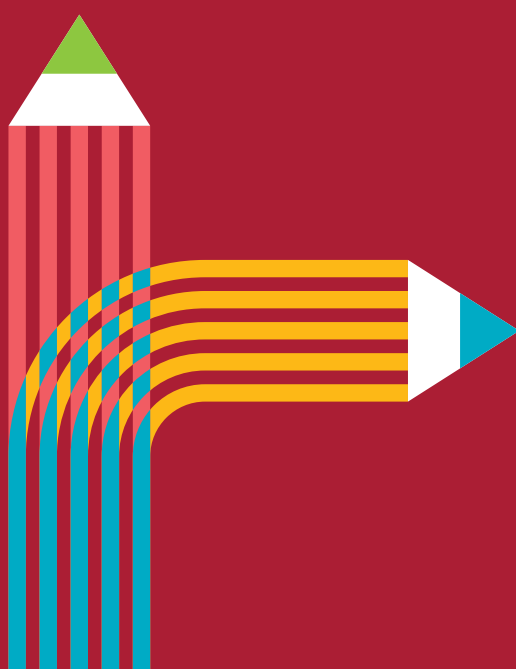
ההרשמה למחזור אוקטובר 2017 בעיצומה!

המרכז ללימודים אקדמיים לחלום. להגשים. להצליח.

מילא

1.800.40.40.90
www.mla.ac.il

מורה - המקצוע הכי חשוב בישראל

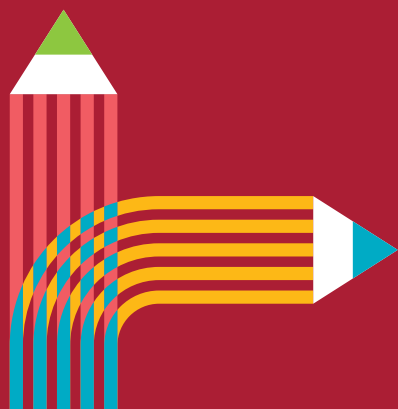
(או: למה חשוב
למתג את מקצוע
ההוראה)

תפקיד הטמעת הרעיון שההוראה היא המקצוע הכי חשוב בישראל נתון גם בידיהם של העוסקים בו - המורים עצמם

המיתוג נועד להגדיר, להבהיר, להסביר ולהאדיר את תחום העיסוק. ככל שהמיצוב של תחום העיסוק יהיה חזק יותר, עם ערכים חיוביים ברורים, כך לאדם היחיד העוסק במקצוע יהיה קל יותר למתג את עצמו. קחו לדוגמה את מקצוע הטיס, הזוכה לדימוי ברור עם סט ערכים הנלווים אליו ומיצוב יוקרתי. לעוסק במקצוע זה חיים קלים יחסית בבואו לבנות לעצמו מותג אישי. מן העבר השני, מקצוע הכבאות, שסבל מדימוי נמוך במשך שנים והתקשה למשוך כוחות איכותיים לשורותיו, שיפר את תדמיתו, בין השאר, לצערנו - כתוצאה מאסונות ומעשי גבורה אך גם ממיצוב העוסקים בו כ"לוחמי האש".

כך גם מקצוע ההוראה והחינוך. ככל שנצליח למתג ולמצב אותו

כיום כל אדם הוא מותג, בין שנאהב ובין שלא נאהב זאת. המדיה והרשתות החברתיות יוצרות מותגי אדם, המכילים את כל מרכיבי המותג, משל היה רכב או משקה. אנו רואים זאת בפייסבוק, בטוויטר, באינסטגרם ודומיהם. אדם נחשב כמותג על שלל עיסוקיו, תחביביו, מחשבותיו, חבריו ומשלח ידו. מעל המיתוג האישי נמצא המיתוג הקבוצתי, המשייך אדם לדת מסוימת, לקבוצת כדורגל, למקום מגורים ובעיקר למקצוע. במאה האחרונה, ואולי עוד קודם לכן, נעשה עיסוקו של אדם למגדיר הראשי שלו, למעשה - לשם משפחתו, תרתי משמע. לדוגמה, הנה כמה שמות משפחה הנובעים מהמקצוע: נגר, קצב, סופר, וכמובן מלמד...

ככל שנצליח למתג ולמצב את מקצוע ההוראה והחינוך במקום גבוה יותר, חשוב יותר, חיוני יותר, כך נעלה את גאות המקצוע ונצליח לשפר את תנאי העבודה הפיזיים והכלכליים של העוסקים בו ואת מעמדו בקרב הציבור

לאחר מכן נידרש לסוגיות השונות, כגון שכר שאינו ראוי, בעיקר שכר מורה מתחיל, מתוך השוואה למדינות ה-OECD - נתון אשר ממחיש את הפער בין חשיבות עבודתם של המורים והמחנכים לבין התגמול שהם זוכים לו.

נושא נוסף, שיעלה בקרוב ביתר שאת, הוא האלימות נגד עובדי הוראה, תופעה שהתחזקה בשנים האחרונות. הציבור ונבחריו יתמכו במהלך של אפס סובלנות לאלימות שיגובה בחקיקה. ככל שמעמד המורה יהיה גבוה יותר ומיצובו ישתפר תפחת התופעה והתגובה החריפה נגדה תתקבל בהבנה.

חיזוק ערך יראת הכבוד כלפי המורה יעשה על ידי שילוב של הערכה כלפיו והעצמת המותג מורה. זהו תפקידכם, המורים, להטמיע את האמירה כי אתם עוסקים במקצוע הכי חשוב בישראל ומכך יגזר הכול.

במקום גבוה יותר, חשוב יותר, חיוני יותר, כך נעלה את גאות המקצוע וכך נצליח לשפר את תנאי העבודה הפיזיים והכלכליים של העוסקים בו ואת מעמדו בקרב הציבור הרחב.

למהלך כמו זה שזים ארגון המורים בעת האחרונה, בקמפיין הפרסומי שלו, שלבים מספר. הראשון הוא הכרזה כי ההוראה היא המקצוע הכי חשוב בישראל, אמירה שהיא מבוססת מבחינה מחקרית ואשר איששה את ההנחה כי הציבור (מעל 70%) מכיר בחשיבות המקצוע בדומה למקצועות הרפואה וכוחות הביטחון.

המהלך כוון פנימה, לכל עובדי ההוראה ובני משפחותיהם, וגם לציבור הרחב, שיהנהן בראשו כל אימת שישמע זאת, וכן הופנה לכל מקבלי ההחלטות אשר יראו את התמיכה הציבורית האדירה שהמורים זוכים לה.

לימודי תעודה והשתלמויות לעובדי הוראה בפועל ובשבתון

לימודי תעודה

- ★ תכנית התמחות במדידה והערכה
- ★ חינוכית בית ספרית
- ★ עריכה לשונית
- ★ מורה מומחה בהערכה וטיפול בתלמידים עם לקויות למידה
- ★ הכשרת גנות לגילאי לידה עד ארבע במגזר הפרטי
- ★ קורס הכשרה למנחי קבוצות
- ★ הוראה מתקנת באנגלית

מבחר גדול של קורסים בלמידה מרחוק

- ★ תזונה, מזון ומה שביניהם
- ★ פסיכופתולוגיה
- ★ מבוא לליקויי למידה והתנהגות
- ★ פסיכולוגיה התפתחותית
- ★ התפתחות שפה ותקשורת
- ★ פסיכולוגיה חינוכית
- ★ דיאלוגים, נאומים וקונפליקטים
- ★ ביבליותרפיה וטיפול רגשי ועוד

השתלמויות בתחומים שונים

- ★ הוראה מתקנת קריאה, כתיבה וחשבון
- ★ אסטטגיות למידה
- ★ כלים להבנה ולהתמודדות עם תלמידים בעלי הפרעות קשב וריכוז ולקויות למידה
- ★ טיפול באומנויות כאמצעי הוראה
- ★ ביבליותרפיה
- ★ פיתוח כישורים חברתיים בקרב ילדים
- ★ עקרונות השילוב לילדים דיפרנציאליים אשר מאובחנים בתפקוד גבוה
- ★ גיל ההזדמנות: להיות מחנך משמעותי
- ★ מעצבים את החינוך- העיצוב החזותי ככלי שימושי

לימודי פנאי/לימודי רשות

- ★ ציור בצבע על בסיס מודל אקדמי

מקבוצת
GLOBAL
UNIVERSITY
SYSTEMS

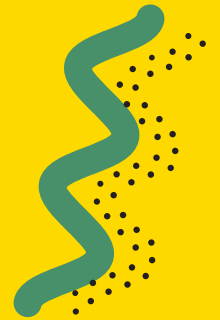
חברי הוראה

תגידו היי לאוניברסיטה!

חברת HIGH Q GLOBAL פותחת לכם
את השנה עם מבצעים חסרי תקדים

בוררה קפולן

50% הנחה
על קורסי פסיכומטרי

50% הנחה
על קורסי
הכנה לבגרות

HighQ

*המבצע לחברי הוראה ובני משפחותיהם מדרגה ראשונה בלבד.

החובה של המורים להשמיע קולם

יש לחזק פלטפורמות ופורומים קיימים, של מורות ומורים, שיעודדו דיונים ציבוריים, תוססים ופוריים, שמטרתם להביא את קולם הערכי של המורים לידיעת הציבור ולהשפיע על תהליכי התגבשותו של האתוס הערכי של החברה שלנו

הניסיון לגבש קוד אתי למרצים באוניברסיטאות ובמכללות, שנעשה בעת האחרונה, מספק מקרה בוחן מאיר עיניים. ניסיון זה, שנשען, ראשית, על הבחנה מופרכת בין ה"אקדמי" ל"פוליטי", ושנית, קרא להגביל את עיסוקם ל"תחום האקדמי הטהור", נועד לסרס את יכולתם של המרצים להשמיע את קולם בסוגיות ערכיות הנמצאות במרכזו של השיח הציבורי בישראל. גם כאן יש לומר כי אין זו רק זכותם של המרצים להשמיע את

קולם בסוגיות אלו - זוהי גם חובתם!

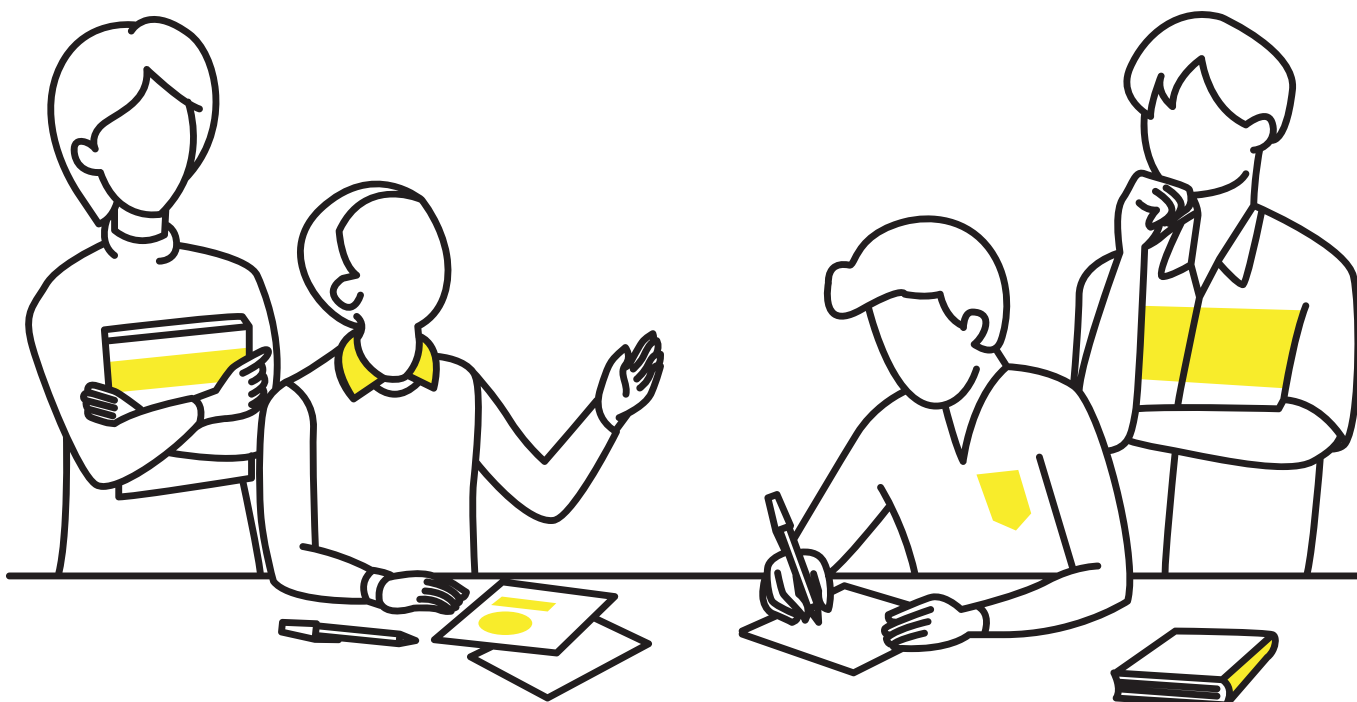
אפלטון הוא שסיפק את התובנה הבסיסית, שכל אינטראקציה אנושית נושאת בחובה השפעה חינוכית, כלומר, השפעה שבאמצעותה מתעצבת דמותם של הנוטלים בה חלק ומתגבשות עמדותיהם הערכיות. לפיכך, התוצאה של הוויתור על פעולות חינוכיות המודעות לעצמן היא חשיפתו של הילד לכוחות ולגורמים מקריים המשפיעים על עיצוב זהותו וערכיו. במקרה זה האמרה האַדָּם אֵינוֹ אֶלָּא תְּבִינִית נוֹפֵּי מוֹלְדָּתוֹ מקבלת משמעות גרוטסקית, שכן אז כל "תבנית" וכל "נוף" הופכים להיות שווים בחשיבותם הערכית, ללא קשר למידת היותם קלוקלים וירודים.

יש אפוא זיקה (בלתי פורמלית) בין הגדרת תפקידם של המורים בין כותלי בית הספר לבין תפקידם מחוץ לכותלי בית הספר; ככל שהממד הערכי בהגדרת תפקידם בתוך בית הספר יקבל לגיטימציה גוברת, כך תגבר הלגיטימציה שלהם להשמיע את

קשה לחשוב על תחומי עיסוק שחשיבותם עומדת בניגוד כה משווע להכרה הציבורית של העוסקים בהם, ולתגמול החומרי הניתן להם, כפי שהדבר מתגלה במקרה של המורות והמורים בישראל. קברניטי המדינה לא חדלים להעלות על נס את חשיבותו של החינוך ותרומתו המכרעת להתפתחותם הראויה של הילדים ולהשתלבותם המיטבית בחברה. אך בין דברי ההלל והשבח המורעפים על המורים לבין הנכונות של קברניטי המדינה לבצר את מעמדם מפרידה תהום עמוקה.

יתרה מזו, החשיבות הבלעדית כמעט שהם מייחסים למיומנויות יסוד הדרושות לשם השתלבותם המיטבית של התלמידים בשוק העבודה העתידי מאיימת לרדד את תפקידם של המורות ושל המורים כמחנכים שיחסי הגומלין איתם יכולים לתרום תרומה משמעותית לעיצוב אופיים וערכיהם של התלמידים. כל מי שמאמצים את התפיסה האומרת שעיקר תפקידו של המורה הוא ללמד אך לא לחנך חוטאים קשות למקצוע ההוראה ולתפיסתו כיעוד.

אך לא רק זאת, תפיסה זו מאיימת ליטול מהמורים ומנציגיהם את החובה להשמיע את קולם בסוגיות ערכיות בזירה הציבורית, במסגרות חוץ-בית-ספריות. כלומר, על ידי רידוד הממד הערכי שבעשייה החינוכית בבית הספר סמכותם של המורים להשמיע את קולם בסוגיות הערכיות בזירה הציבורית מאבדת, כך נראה, מתוקפה.

חובתם של מורות ומורי ישראל להשמיע את קולם בתחום של הפרטה וסגרגציה מעמדית, ולו רק משום שהערך של שוויון הזדמנויות, שמשמעו החובה להבטיח שכל ילדה וילד יוכלו לפתח את הפוטנציאל הגלום בהם, הוא נר לרגליה של מערכת החינוך מאז הוגדרו יעדיה

של שוויון הזדמנויות, שמשמעו החובה להבטיח שכל ילדה וילד יוכלו לפתח את הפוטנציאל הגלום בהם, הוא נר לרגליה של מערכת החינוך מאז הוגדרו יעדיה לראשונה. עמדתם של המורים צריכה לבוא לביטוי לא רק בדפוסי פעולתו של בית הספר, כך שערכים אלה יתממשו הלכה למעשה בתוך בית הספר, אלא גם בזירה הציבורית, וזאת מתוך מאמץ להשפיע על סדר העדיפויות הלאומי כדי שגם שם יינתן ביטוי הולם לערכים אלה. סוגיות אלה משקפות היבטים חשובים ומרכזיים של סדר היום הערכי הניצב בבסיס הדיון הציבורי בישראל. עליהן ניתן להוסיף סוגיות חשובות לא פחות שמן הראוי שהמורים ונציגיהם יביעו את דעתם ואת עמדתם בנוגע להן בזירה הציבורית. לשם כך יש לחזק פלטפורמות ופורומים קיימים, של מורות ומורים, שיעודדו דיונים ציבוריים, תוססים ופוריים, שמטרתם להביא את קולם הערכי של המורים לידיעת הציבור ולהשפיע על תהליכי התגבשותו של האתוס הערכי של החברה שלנו.

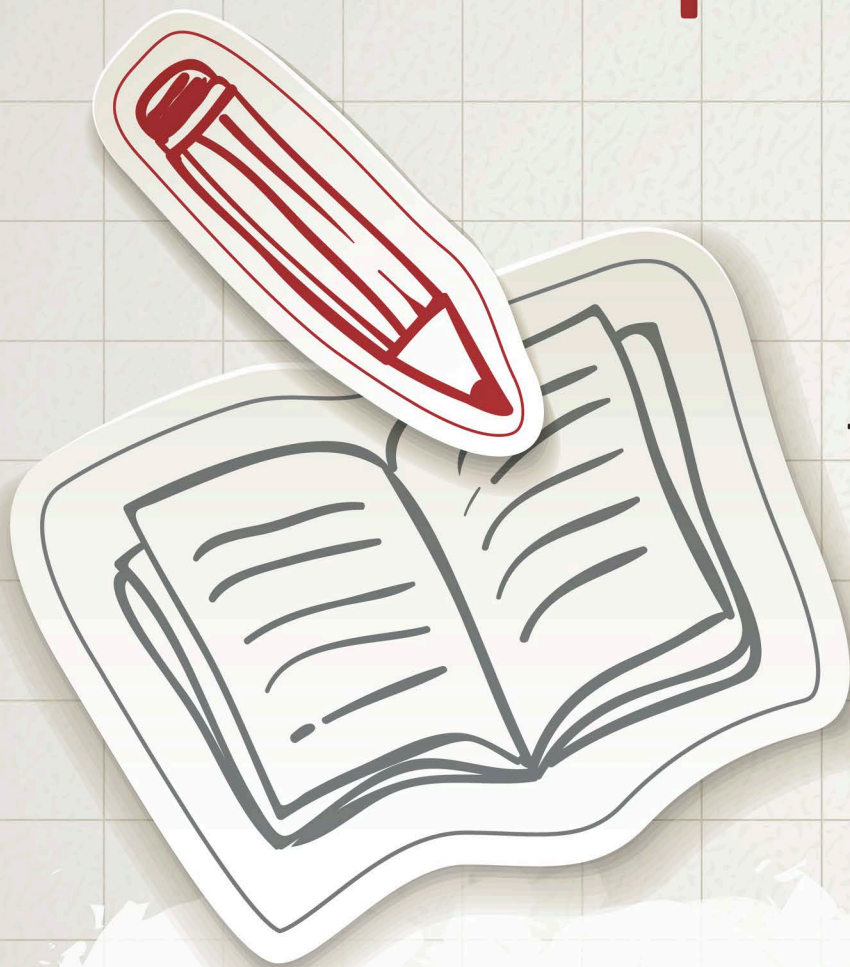
קולם בזירה הציבורית.

הסוגיות הציבוריות שדורשות את התייחסותם של המורים רבות ומגוונות. אמנם המחלוקות המדיניות המסורתיות בין ימין לשמאל מאיימות לכבוש את תשומת הלב הציבורית, אבל עדיין הן לא הבלעדיות. יש קשת רחבה של נושאים שעליהם קיימות מחלוקות עמוקות שהמורים יכולים ליטול חלק בהן. בראש ובראשונה, יש מקום שהמורים ונציגיהם ייטלו חלק פעיל בגיבוש תוכניות הלימודים של ילדי ישראל. המורים אינם קבלני משנה של משרד החינוך. מתוקף תפקידם כמורים וכמחנכים, יש בידם אחריות - ולו חלקית - לעצב את התכנים הנלמדים בבתי הספר. לכן חשוב שהמורים ונציגיהם יביעו את עמדתם בהקשר הזה בזירה הציבורית.

נוסף לכך מערכת החינוך בישראל עוברת תהליכים מואצים של הפרטה וסגרגציה מעמדית. חובתם של מורות ומורי ישראל להשמיע את קולם הברור בתחום הזה, ולו רק משום שהערך

דברים שרציתי לומר... לשר החינוך

דמיינו לכם מועצת
חכמים המורכבת ממורים
ומנהלים ה"לוחשים"
לאוזנו של שר החינוך
ומלווים את כהונתו.
אלה מקצת הדברים
שמורים היו אומרים
לו, אילו רק יכלו...

המורים, ההורים והציבור. הוא מתקשה להגיב בזמן אמת לצרכים האמיתיים של התלמידים. אנחנו זקוקים נואשות למשרד שהוא קודם כול מקצועי ומאפשר לאנשים הטובים והיצירתיים לעבוד וליצור. הייתי רוצה לראות משרד שעומדת בראשו ועדה מקצועית ולא שרים מתחלפים. הלוואי והיה שר עם אומץ כזה.

ניסים כ"ץ, תקשורת, אורט שפירא בכפר סבא: אין נכס טוב יותר למערכת החינוך ממורים טובים. חייבים להשקיע בהם. במדינות שבהן יש הצלחות, יש מורים טובים שמתוגמלים תגמול הוגן והדימוי שלהם הוא מהטופ של החברה ולא כמקצוע שהוא ברירת מחדל.

מובא כאן לקט של אמירות, המלצות, רעיונות ומסרים שאנשי חינוך, מורים ומנהלים, שהתראיינו למדור "התשמע קולי" בפייסבוק של ארגון המורים, היו רוצים להפנות אל שר החינוך

קרן אלימלך, מדעי החברה, תיכונט ע"ש אלתרמן תל אביב: המערכת צריכה הפיכה אמיתית מבפנים, ולא רק טיפול קוסמטי (כמו מספר התלמידים שניגשים ל- 5 יחידות במתמטיקה...). כרגע התחושות הן שאין מישהו שצועד איתנו, מצפים שהמורים יעשו מהפכות ללא תמיכה ולפעמים גם ללא משכורת.

אלכס רויטמן, מקרא והיסטוריה, תיכון עיוני בשילוב אומנויות "ליפתא" בירושלים: משרד החינוך הוא משרד מסורבל שעבר פוליטיזציה בלתי נסבלת. הוא סובל מחוסר אמון עמוק מצד

מסד הבנק של המורים
מאחל לציבור עובדי ההוראה

שנת לימודים פורייה שנה של עשייה, השפעה, התחדשות והתרגשות

בנק מסד מציע מגוון הלוואות ותנאים אטרקטיביים
למורים ועובדי הוראה.

צרו עכשיו קשר בדרך הנוחה לכם:

אף יותר ממתמטיקה. דבר אחר: מורים שבטוחים במקום עבודתם ואינם עובדי קבלן - זה דבר חיוני לכולנו.

מיקה יצחקי, תנ"ך, תיכון עירוני ז' ביפו: חשוב לתת משקל רב לאנשי החינוך בקבלת החלטות ובעיצוב מדיניות החינוך.

טליה שטיינברג, חינוך מיוחד, תיכון לחינוך מיוחד "אורים", אילת: חינוכו אותי לא להשוות, אך כאן אחרוג ממנהגי ואספר לך, שר החינוך, שתלמיד תיכון במסגרת רגילה, מסלולו די מחושב. לימודי התיכונים משולים לכביש עם כמה נתיבים, ומבחניתנו, עליו רק לבחור - תעודת בגרות מלאה, חלקית עם או בלי מקצוע. מסלולו ממילא מחושב - תיכון, צה"ל, הטיוול המסורתי, לימודים אקדמיים - אם יבחר בכך, והכי חשוב, הדרך למצוא עבודה בקהילה אינה מציבה לו מכשול מלכתחילה. ובניגוד לבוגר הרגיל, תלמיד בעל מוגבלות שכלית התפתחותית קלה עם יכולת תפקודית גבוהה, המסיים בית ספר בגיל 21, מסלולו, לרוב, אינו מחושב. ונשאלת השאלה, מדוע? הוא נהיר, מדבר, מצליח להשתמש בתחבורה ציבורית, בוחר את בגדיו בקפידה, משתמש בטלפון נייד, אוכל בנימוס והכי חשוב - הוא רוצה להימצא/ להיטמע/ לעבוד/ לדבר/ ולחיות בחברה, בחברה שלנו הנורמטיבית, שגם היא משתמשת בטלפון נייד ובוחרת את בגדיה בקפידה. אם כך, מה בכל זאת ברור לתלמיד בעל מוגבלות שכלית קלה עם יכולת תפקודית גבוהה? אי הוודאות, הספק והעמימות באשר להמשך מסלולו - זו הידיעה הכי ברורה לו ולמשפחתו.

אתי כהן, חינוך גופני, תיכון "אלדד" בנתניה: הייתי שמחה לו ביקר יותר בבתי הספר ושמע מורים בשטח. הקולות והעדויות שעולים מהשטח הם האותנטיים ביותר, ולשר החינוך יסקפו ביקורים אלה הרבה חומר לעבודה ולמחשבה.

רולא גמל, ערבית, אורט מקיף ע"ש חילמי שאפעי בעכו: יש לאפשר לתלמידים שלנו לבחור מה ללמוד ולפתוח לפניהם את האפשרות לחקור וללמוד בצורה אחרת. אסור להפוך את בית הספר למפעל לבחינות בגרות. האם אפשר לצפות שהתלמידים יהיו יצירתיים ויחוו למידה משמעותית כאשר לא מאפשרים לתלמידים הזדמנות לבחור מה ללמוד ומה לא? אנחנו מסתכלים על דור העתיד שיוביל ליזמות, חדשנות ויצירתיות, אבל איננו מאפשרים לו את המרחב הזה. התלמיד צריך להוכיח את הצלחתו כל הזמן על ידי ציון. היום המערכת מטמיעה בתלמיד את התובנה שהתוצאה הרגעית של הצלחה היא העיקר ולא התהליך שתלמיד עובר ומתנסה בו. הייתי רוצה שהדבר הזה ישתנה.

אפרת רהב, אומנות, בית הספר ליצירה, לתרבות ולאומנות, בית אקשטיין - כפר מל"ל: יש עוד דרכי הערכה, ובעיקר עוד דרכים לזכות בתחושת סיפוק והצלחה, מלבד 5 יח' מתמטיקה

שזקוקות לחיזוק מצד הממסד.

רחל ארליך, היסטוריה, אולפנת טליה בירושלים, ותקשוב, אגף למחוננים ולמצטיינים במשרד החינוך: בדיוק כמו אצל אנשי הייטק, מורה טוב יהיה מי שהייתה לו אפשרות בחירה והוא בחר במודע במקצוע ההוראה, ושלאורך חייו המקצועיים ניתן לו זמן ומרחב ללמידה, ויש לו היתר לטעות והכרח לתקן את טעויותיו, ויש לו אוטונומיה להשיג את היעדים שהוצבו לו בדרך שיבחר בעצמו - אוטונומיה שנובעת מהאמון שנותנים בו ובמקצועיותו.

גילת עבדי, מתמטיקה, בית הספר ליידי דייזיס בתל אביב: חשוב שתשקיע במורים, בגיוסם ועוד יותר בשימורם, תן אמון, ואל "תכריח" אותנו לבדוק מבחנים או לבצע עבודות בשעות מסוימות בבית הספר, אלא הנח לנו לבחור מתי לעשות זאת. גם ככה אנחנו עסוקים שעות רבות מעבר לשעות הרשמיות בהכנת חומר לימודי ובדיקת מבחנים.

ארז נחמיאס, מתמטיקה, בית הספר הרב-תחומי ע"ש מנחם בגין בצפת: יש להמשיך ולדאוג לכך שלכל תלמיד במדינת ישראל יינתן מענה במסגרת חינוכית כלשהי. יש להקטין את הנשירה של בני הנוער ממסגרות חינוכיות אשר אינן מתאימות להם.

דורית כהן, הוראה מתקנת, חינוך מיוחד ואנגלית, חטיבת הביניים בן צבי בפתח תקווה: יש להפסיק להתעסק בעניינים שוליים, כמו קיצור החופש הגדול או שינויים בבגרות, ולקדם את העיקר: מתן סמכויות למורים, תגמול הולם ושינוי יסודי של תוכניות הלימוד בהתאם למצב החברתי/ ערכי/ מדיני של ישראל. דרושה מהפכה אמיתית בכל המערכת. היום תלמידים לומדים חומר שאינו רלוונטי ואינו בר יישום, ויש לשים לזה קץ.

שני בן שניאור, ערבית, תיכון "יחד" מודיעין: מומלץ פשוט להקשיב לרחשי ליבם של המורים.

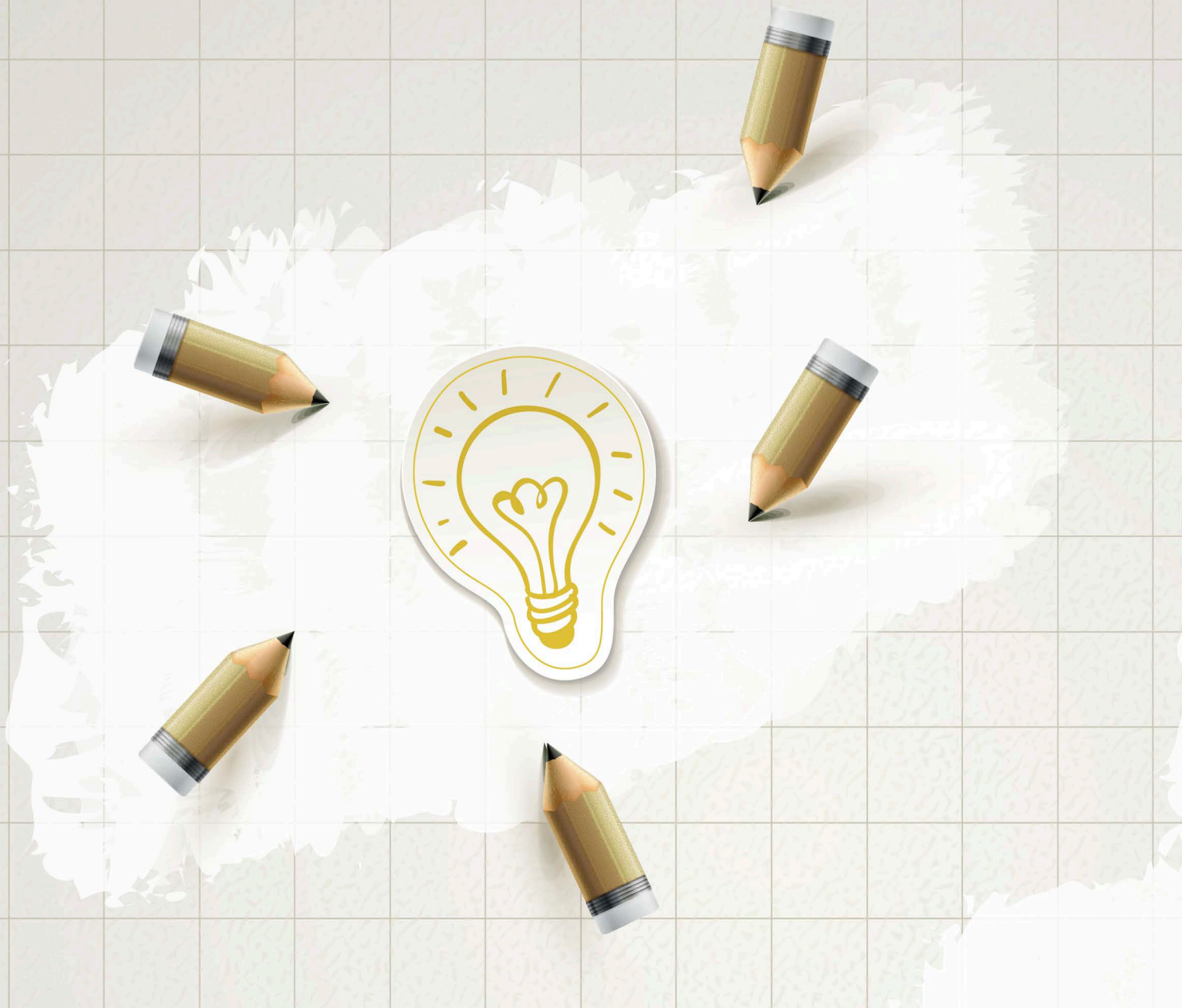
טל קזרונבסקי, היסטוריה ואזרחות, בית הספר הדסים אבן יהודה: תמיד יש לזכור ששינוי אמיתי צומח מהשטח ותוך שיתוף פעולה הדדי.

ליאורי באום, מתמטיקה, הפתוח הדמוקרטי ביפו: שישמור עלינו - ועל רצף התוכניות והשינויים שמכניסים לנו בכל פעם ששר אחר עם מדיניות שונה מתיישב על הכיסא.

סמי קבלו, חינוך גופני, של"ח וגאוגרפיה, תיכון בוואר בירושלים: חשוב שכל בית ספר ישמש סביבת לימודים תומכת. הייתי רוצה שבתי הספר לא ייראו כמבנים חסרי אופי. קצת השראה, צבע, יצירתיות, דגל ישראל גדול בכניסה.

נעמה לוינטל, ספרות ומחשבת ישראל, תיכון עתיד מדעים בלוד: אני חרדה מעט, שמכל הכוונות הטובות והשינויים - חוסר הוודאות רק יגבר.

מגי מועלם, ביוטכנולוגיה, בית הספר דנציגר בקריית שמונה: חשוב לשמוע, להעריך ולהבין את השינוי בתפיסת בית הספר

אפרת קורן, כימיה ומדעי הסביבה, תיכון דרכא ע"ש בגין בגדרה:
יש להגדיל את מספר בתי הספר המקיפים, כדי לתת מענה הוגן לתלמידים שאין ביכולתם או אין ברצונם ללמוד במסגרת בתי ספר עיוניים, ולהשקיע משאבים להקניית מיומנויות טכנולוגיות של המאה ה-21.

הגר ארליך, מתמטיקה, תנ"ך וחינוך מיוחד, קריית חינוך דרו, בני דרו: מרוב הפעילויות שהתלמידים שותפים להן, המשימות שמבקשים מהם, ריכוז הבגרויות והלחץ ההיסטרי שהם בתוכו בגיל התיכון, הם פשוט לא פנויים ללמידה אמיתית. חדות הלמידה נעלמת, וחייבים להחזיר אותה.

עלי סאלחה, מנהל בית הספר, תיכון מקיף שש שנתי בית ג'אן: חשוב לעשות אתנחתה, חשיבה והערכה מחדש ולתת למערכת 'לעכל' את השינויים. סע לאט תגיע מהר... העומס על המנהלים כביר, אל תשבור את רוחם.

יתם שטיינבוך, מדעי הרוח (היסטוריה, ספרות, תנ"ך, אזרחות),

כמקום היחיד שבו בני נוער מחויבים לאינטראקציה חברתית ולשיח נטול מקלדת. חשוב לתת למורים את הכלים והאמצעים לעשות עבודתם נאמנה, יש לתת להם את המענה, ההקשבה והתנאים לעבודה.

חיה סדן, ספרות ותרבות ישראל, תיכון מכבים רעות: אם מבקשים להכניס אלמנטים של חדשנות פדגוגית, צריך לתגמל על העבודה הנוספת הזאת שנעשית. משרד החינוך צריך להקפיד ליצור את החיבור בין הסיסמאות וההכרזות לבין הגיבוי של הכוחות בשטח, וכמובן, לעצור את מגמת העסקת מורי הקבלן ועובדי הקבלן בכלל במערכת.

שאל נוימן, אנגלית, בית הספר הולץ (חיל האוויר) הרב תחומי בתל אביב: חשוב לפגוש את המורים בכיתות, להבין מה צריך ומי צריך. חשוב שלא תזרקו סיסמאות לאוויר ותייצרו רפורמות לשרי החינוך הבאים אחריכם בתור - שיירשו, יבטלו ויכניסו שוב חידושים.

שזכרו למעלה אינם מובאים בחשבון ברצינות. הגיעה העת לבצע מהלך היסטורי ולשנות באופן דרמטי ומשמעותי את מעמדו של המורה.

אדיב אבו ריש, ערבית, סגן מנהל בית הספר התיכון הדרוזי למדעים ומנהיגות דרכא בירכא: עמיתיי בשטח ואני מרגישים את כובד התוכניות החינוכיות אשר רובץ על כתפינו, וגורם, בדרך כלשהי, לאיבוד מטרת העל של משרד החינוך. עם זאת אני רואה מורים עם מוסר עבודה שממשיכים לעשות את מלאכתם הקדושה על הצד הטוב ביותר, ולשאוף תמיד לשינוי לטובה במערכת החינוך בישראל.

בר יום טוביאן, אזרחות ותנ"ך, התיכון המקצועי צור ים בחיפה: בנט היקר, אם אתה רוצה מורים איכותיים שבאים לעבודה מתוך תחושת שליחות, שחוזרים הביתה עם סיפוק - אתה צריך לקום ולעשות מעשה. ואני לא מדברת רק על משכורת, אלא על שינוי של ממש. נדרשת הבנה שמערכת החינוך צריכה להשתנות. די לסביבת לימודים משעממת, די למבחנים ועבודות שבוחנים רק שינון. זה הזמן לשינוי מדיניות הערכה.

תומר ברץ, אזרחות והיסטוריה, תיכון אורט רמת יוסף בת ים: יש במערכת המון כוחות נהדרים. צריך לייצר במשרד את המרחב לתת להם להשפיע בצורה רחבה יותר על המערכת ולגרום להם לאחד כוחות כדי לסייע בפתרון אתגרי המערכת הגדולים ביותר.

עדי פז, היסטוריה (ובעבר - גאוגרפיה), תיכון ע"ש קלעי נגבעתיים: אתה עושה דברים מצוינים, ובייחוד חיזוק קבוצות אוכלוסייה שנחשבות לחלשות יחסית.

אלון הבר, גאוגרפיה, תיכון מור מטרוסט ברעננה: שר החינוך מעורב יותר בעניינים פוליטיים שאינם נוגעים ישירות לחינוך.

היי טק היי, חולון: הגיע הזמן להשתחרר מכבלי הדת והלאומנות הצרה ולחנך את הילדים על ברכי ההומניזם ואהבת האדם באשר הוא אדם.

יהודה שרפי, חשמל ואלקטרוניקה, קריית חינוך אמ"ת המר רחובות: הדגש במערכת החינוך צריך להיות חינוך ולא העלאת אחוזי הזכאות לבגרות. אם נקדיש זמן רב יותר לחינוך לערכים, למשמעת עצמית, לכבוד, לאהבת הזולת, לעזרה הדדית, הדבר יקרין גם על התוצאות במבחני הבגרות.

רונית לוי, סוציולוגיה וכיום אנגלית, בית הספר התיכון בכפר החקלאי עיינות: אי אפשר לנהל מערכת חינוך על פי גחמות. פעם מתמטיקה הכי חשוב ופעם אחרת יהדות ואח"כ....

רון לי סוקולובסקי, היסטוריה ואזרחות, תיכון צור ים בחיפה: הייתי רוצה שיוביל מהלך של גיוס מורים חדשים (כולל תמריצים, העלאת רף הדרישה בקבלה ללימודי הוראה), יקטין את הכיתות, יגביר את מערך התמיכה בכל תלמיד - רק אז תיווצר הפלטפורמה הראויה לכל הרפורמות והתוכניות.

רוני שפירא, חינוך גופני, אורט כרמים בכרמיאל: בעבר כתבתי מאמר שקראתי לו: "אחוזי הבגרות". שר החינוך וראש הממשלה חייבים להפנים כי השכלה ואקדמיה טמונים בתנועה וביכולת הגוף לתפקד. כך על פי ד"ר ג'ון רייטי. מה גם שמדינת ישראל עדיין נלחמת על חייה ואנו זקוקים לנוער שיגן עליה. בספורט יש גם אלמנטים חינוכיים לחריצות, סדר ומשמעת.

שי מלכי, ערבית ועולם הערבים והאסלאם, תיכון ע"ש גולדה מאיר בנס-ציונה: הגיעה העת להבין שההון האנושי המרכיב את מערכת החינוך, ציבור המורים, הוא משאב יקר ערך, ולפיכך עליו להיות חזק, מוערך ומתוגמל כראוי. לפי מצב העניינים כיום, עוד ועוד מורים בוחרים לנטוש את המקצוע כי הצרכים

הנחה מדמי רישום
לנרשמים במפגשני

עבודה? ילדים? תירוצים?

עושים תואר שני – ועכשיו!

במקום לחפש עוד ועוד סיבות למה לא - בואו להבין למה כן!

- **התכנית להוראת המדעים בבית הספר העל יסודי** (יום שני) בהתמחויות: מתמטיקה, ביולוגיה, פיזיקה, כימיה
- **התכנית לייעוץ חינוכי - עם אפשרות לתזה** (ימי שני ושלישי אחה"צ) *על בסיס מקום פנוי *ההרשמה לשנת ההשלמות נמשכת
- **מוסמך בהוראה - M. Teach** לבית הספר העל יסודי בשילוב תעודת הוראה במגוון מגמות. תואר שני לאקדמאים חסרי תעודת הוראה (יום רביעי + שני אחה"צ)

מאושר לצורך קידום מקצועי על-פי המתווה להתפתחות מקצועית של משרד החינוך. מוכר למלגות של ארגון המורים.

- **התכנית לחינוך בגיל הרך** (יום רביעי)
- **התכנית להוראת המתמטיקה והמדעים לבית הספר היסודי** (יום שני)
- **התכנית להוראת מדעי הרוח והאמנויות בגישה רב-תחומית - עם אפשרות לתזה** (יום רביעי) עוד בתכנית: מסלול אמן-מורה, מוקד תרבות יהודית-ישראלית
- **התכנית לחינוך והוראה לתלמידים בסיכון ובהדרה** (יום שלישי) *נותרו מקומות אחרונים
- **התכנית להוראת שפות** בהתמחויות: אנגלית, עברית וערבית - **עם אפשרות לתזה** (יום רביעי)
- **התכנית לניהול וארגון מערכות חינוך** (יום חמישי) בהתמחויות: ניהול בתי ספר ומוסדות חינוך; פיתוח פדגוגי; מסלול ייחודי של מנהיגות חינוכית

בואו למפגשני עם סטודנטים,
מוסמכים וסגל התכניות לתואר
שני ותבינו איך התואר נמצא
ממש כאן במרחק נגיעה.
יום חמישי 14.9 בשעה 17:00,
בית 46 (בית הדומי) קומה 4

הדברים שלא לומדים היום בבתי הספר והם נחוצים מאין כמותם

לקט המלצות לנושאים, תחומי ידע ומקצועות שאינם נלמדים היום בבתי ספר בישראל, ולדעתם של מורים ומחנכים, חברי ארגון המורים, שהתראיינו למדור "התשמע קולי" בפייסבוק של ארגון המורים - הם נחוצים מאין כמותם בעולם דינמי ומשתנה

במצבים של קונפליקטים. אי הבנות ואירועי משמעת יכולים להימנע או להיפתר כשהצדדים מודעים לאמונות שמנהלות אותם, וחוקרים אותן, וכך גם מגלים אפשרויות נוספות למציאות אחרת, להקשבה ולתקשורת מכבדת.

לאה קרמני, לביולוגיה, תיכון מקיף ז' מקבוצת עמל בבאר שבע:
לאהוב את עצמך. אין שיעורים כאלו.

עמית גלילי, חינוך גופני, תיכון בן צבי, קריית אונו: חוק ומשפט. זה תחום חיוני ללמידה של הדור הצעיר בהכנתו להיות אזרח שומר חוק וסדר.

שי מלכי, ערבית ועולם הערבים והאסלאם, תיכון ע"ש גולדה מאיר בנס-ציונה: התנהלות כלכלית נכונה בעידן המודרני.

אנגליקה יאמפולסקי, עיצוב גרפי, מקיף ע"ש רבין קריית ים, רשת קדימה מדע: אתיקה ומיומנויות לפתור קונפליקטים.

טארק מוראד, חינוך גופני וממונה על שילוב מורים ערבים בבתי ספר במגזר היהודי, תיכון חדש בכפר מנדא: מעגלי שיח מובנים ומתן מענה לצורכי התלמידים, השפה כשפה מדוברת, כתיב בשפות השונות.

ד"ר תאיר קיזל, לשון עברית, ספרות ותנ"ך, תיכון למדעים ולמנהיגות ירכא: תלמידים לא לומדים כיצד ללמוד, כיצד לנהל את החיים שלהם, כיצד לנהל זמן, כיצד לחשוב, כיצד להתנהג במצבים מגוונים וכיצד לקבל החלטות. בעצם, התלמידים לא לומדים כיצד להתנהל במגוון תחומי החיים. ההשקעה מתמקדת במקצועות ההוראה וזהו הפספוס העיקרי של המערכת. יש לעשות שינוי במבנה יום הלימודים, ובמילים פשוטות: די למערכת הקלסית אשר פג תוקפה מכבר.

אז מה נחוץ שעדיין אין? חוכמת המונים במיטבה...

חיה סדן, ספרות ותרבות ישראל, תיכון מכבים רעות: הייתי מעדיפה שמורים ילמדו רק את מה שמעניין אותם ותלמידים ילמדו רק את מה שמעניין אותם.

ניסים כ"ץ, תקשורת, אורט שפירא בכפר סבא: פיתוח מיומנות של כישורים מנטליים להשגת יעדים וחלומות - בייחוד לאור תופעת הריאליטי והידוענות ו"החלום האמריקאי". התלמידים מקבלים, מהחברה ומהתקשורת, את הרושם שיש קיצורי דרך להגשמת חלומות ויעדים, ובעולם האמיתי זה לא כך. צריך להקנות לתלמידים כישורים מנטליים לצורך התמודדות עם מכשולים אישיים וחברתיים ולפיתוח "אני עצמי" חזק.

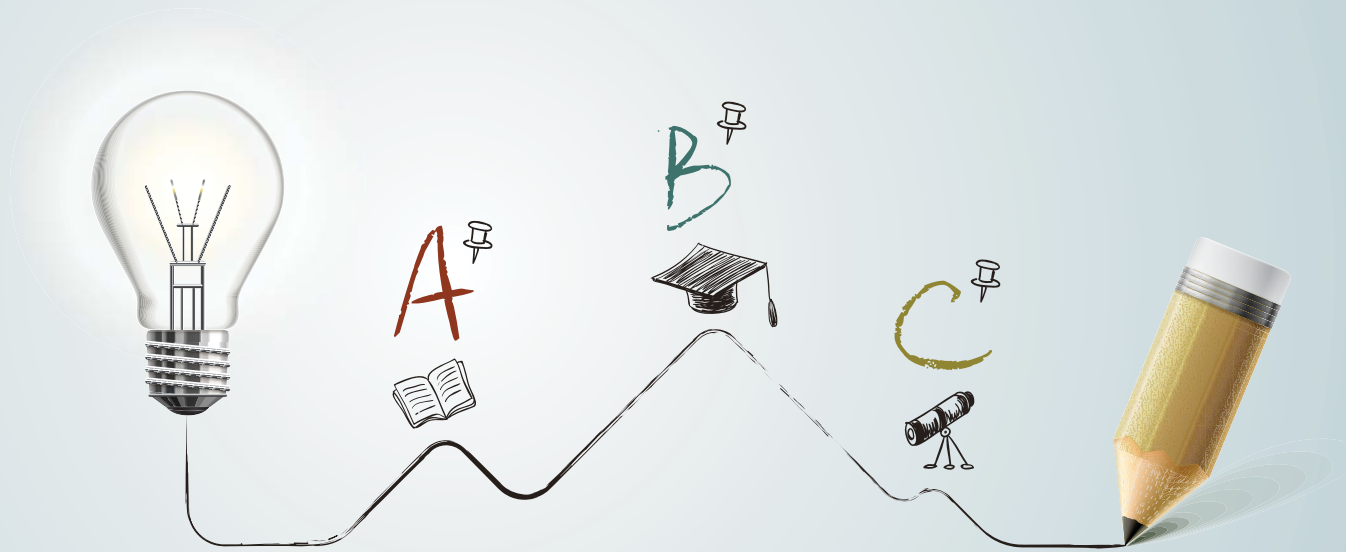
אלכס רויטמן, מחנך, מורה ורכז פדגוגי, מקרא והיסטוריה, תיכון עיוני בשילוב אומנויות "ליפתא" בירושלים: איך לבשל, איך לא להתבייש לדבר בטלפון, איך מתקנים סתימה באסלה, איך מגיבים לאדם שמתפרק מולך.

קרן אלימלך, מדעי החברה, תיכונט ע"ש אלתרמן תל אביב: שלימודים זה לא הדבר הכי חשוב בחיים!

הגר ארליך, מתמטיקה, תנ"ך וחינוך מיוחד, קריית חינוך דרוו, בני דרוו: גישה לדברים. חשוב לשלב למידה על אודות הלמידה - גם "על חשבון" למידת התוכן.

ליאור אוזמן, אזרחות, תיכון עירוני א' בחיפה: חשיבה ביקורתית. לא לקבל שום דבר כמובן מאליו. תמיד להטיל ספקות. זה הבסיס של המדע וזה צריך להיות הבסיס של החיים שלנו.

קרן זפרני, חינוך גופני, תיכון ע"ש בגין, ראש העין: התנהלות

שמחה לראות יותר התייחסות למסורת ולחגים. אני שמחה שבבית הספר הדמוקרטי, מעצם טיבו, למידה חברתית-ערכית-קבוצתית היא חלק בלתי נפרד מתהליך הלמידה.

רון לי סוקולובסקי, היסטוריה ואזרחות, תיכון צור ים בחיפה: חינוך כלכלי. כואב לראות אנשים שמצד אחד מתלוננים על כסף ומצד שני מוציאים את כספם על דברים לא נחוצים.

אפרת קורן, כימיה, מדעי הסביבה, תיכון דרכא ע"ש בגין בגדרה: פתיחת מגמות מקצועיות שייתנו מענה לתלמידים שהנתיב העיוני לא מתאים להם.

תומר ברק, אזרחות והיסטוריה, תיכון אורט רמת יוסף בת ים: התמודדות עם מציאות משתנה.

סליה שטיינברג, חינוך מיוחד, תיכון לחינוך מיוחד "אורים", אילת: לימודי הכשרה מקצועית במגוון תחומי עיסוק הנדרשים בקהילה, תוך התייחסות לגיל הלומד, לרמת התפתחותו, ליכולותיו ולכל הגורמים אשר יכולים לקדמו ולמצוא לו מקום בקהילה לכשיסיים את לימודיו בגיל 21. הדגש המרכזי צריך להיות השמה תעסוקתית בקהילה.

יותם שטיינבוך, מדעי הרוח (היסטוריה, ספרות, תנ"ך, אזרחות), היי טק היי, חולון: פילוסופיה. ילדים לא נחשפים להגות, לרעיונות מקוריים ולשאלות קיומיות. התלמידים חייבים לפתח חשיבה ביקורתית כדי ליישם את הידע שהם רוכשים בבית הספר לטובת מטרות חיוביות.

רן ויטנר, חינוך גופני, קריית חינוך "דרור" בבני דרור: הקשבה וסובלנות. אני מזהה עלייה חדה בחוסר הקשבה ובאימפולסיביות תגובת התלמידים, שגורות מצבים פוגעניים ומובילות גם

טל קזרנובסקי, להיסטוריה ולאזרחות, ביה"ס הדסים אבן יהודה: פילוסופיה. פילוסופיה היא דרך חיים. לימודים אלה מקנים לאדם את היכולת לחקור, לבקר, לנתח מושגים, לשאול, להטיל ספק ולהרהר. מי שיודע פילוסופיה - אין מקצוע שהוא לא יידע ללמוד. כדי ששיעור יהיה שיעור טוב ואפקטיבי צריך לבדוק מי שואל יותר שאלות, המורה או התלמידים. שיעור שבו התלמידים שואלים יותר הוא שיעור טוב יותר. לימודי הפילוסופיה יקנו לתלמידים את היכולת לשאול שאלות ביקורתיות שיקדמו את תהליכי הלמידה בכיתה ויצרו למידה משמעותית יותר.

מייקל מאירוביץ, מתמטיקה, תיכון אוסטרובסקי ברעננה: חשיבה פיננסית וחינוך פיננסי וגם טיפוח יכולת הדיבור, הדיבייט ותרבות השיחה.

שאל נוימן, אנגלית, בית הספר הולץ (חיל האוויר) הרב תחומי בתל אביב: התמודדות עם החיים. למידת כישורי חיים כדי שכל בוגר יידע להיות בן אדם ולהסתדר בחברה ובחיים.

סמי קבלו, חינוך גופני, של"ח וגאוגרפיה, תיכון בוואר בירושלים: מקצועות שמשלבים עבודות כפיים שנעלמו ממערכת החינוך כי אין בהם בחינות בגרות. אני מרגיש שחשוב שכל תלמיד ייצא מבית הספר עם "שק כלים", תרתי משמע.

אתי כהן, חינוך גופני, תיכון אלדד בנתניה: נימוסים, הליכות, תרבות יומיומית, תקשורת בין אישית; לדעת להקשיב לאחר בלי להיכנס לדבריו, לתת כבוד למבוגרים ...

ליאורי באום, מתמטיקה, הפתוח הדמוקרטי ביפו: בגלל הרצון להישגיות ולציונים בבתי ספר תיכוניים לומדים פחות מדי ערכים ואין כמעט תהליכים קבוצתיים-חברתיים. גם הייתי

מתעניינים בהיסטוריה, באומנות, בתרבויות עולם. הייתי רוצה שיפתחו את הראש לדברים שקורים בעולם.

שחר יהל, מתמטיקה, עירוני ט', תל אביב: לחשוב אחרת, להעז, להתגמש מבחינה מחשבתית, לפרוץ תבניות חשיבה, בקיצור - לחשוב מחוץ לקופסה. לצערי, אנו עמוק עמוק בתוכה.

נאוה לביא, אזרחות, תיכון מקיף בגין, ראש העין: כישורים שיעזרו לתלמיד להתנהל כאדם בוגר בעולם ה"אמיתי" - ניהול פיננסי, תכנון העתיד וחינוך לקריירה, הכנה לראיונות עבודה, ניהול זמן, התמודדות עם משברים, פסיכולוגיה חיובית, מיצוי כישורים חברתיים שונים וכדומה.

אדיב אבו ריש, ערבית, וסגן מנהל בית הספר התיכון הדרוזי למדעים ומנהיגות זרכא בירכא: בעולם הדיגיטלי של היום הדורות החדשים נשענים וסומכים על המדיה והטכנולוגיה במידה רבה ולעיתים מוגזמת. לכן יש לשלב בתוכניות הלימודים מתן כלים שבאמצעותם יוכלו התלמידים להתמודד גם עם מצבים אנושיים שבהם אין פתרונות מצד הטכנולוגיה.

רונית לוי, סוציולוגיה וכיום אנגלית, בית הספר התיכון בכפר החקלאי עיינות: אינטליגנציה רגשית, שיעורי כלכלת משפחה והתנהלות כספית.

בר יום טוביאן, אזרחות ותנ"ך, התיכון המקצועי צור ים בחיפה: לימוד ניהול שיח וניהול משא ומתן. גם בין בני הנוער למבוגרים וגם בקרב בני הנוער עצמם.

אלון הבר, גאוגרפיה, תיכון מור מטררוסט ברעננה: עניינים

לאלימות ולגזענות. גם תגבור שעות של חינוך גופני במערכת השעות יכול לתת מענה לחלק מהבעיות האלה.

דורית כהן, הוראה מתקנת, חינוך מיוחד ואנגלית, חטיבת ביניים בן צבי בפתח תקווה: ערכים. חסר כאן חינוך לכבוד ולדרך ארץ. לתלמידים חסרים כלים להיעשות בני אדם חושבים ומתחשבים ואזרחים נבונים במדינת ישראל. וברמה הפרטנית, חשוב להקנות לתלמידים כלים להתנהלות בוגרת בחיי היום-יום, לנהל משק בית, להיות הורים וכו'.

עמית מאוטנר, תיאטרון, בתיכון זרכא ע"ש בגין בגדרה ובקריית חינוך רבין במזכרת בתיה: אני מציע להסב את "החינוך לערכים" לחינוך ערכי אמיתי באמצעות מיסוד לימודי פילוסופיה. אשמח לשוחח עם תלמידים על אסתטיקה ועל אתיקה. אלה יהיו שיעורי חינוך שייקראו "להיות בן אדם". באותו הקשר אבקש גם להתעקש על קיום של שני מקצועות אומנות, לפחות, בכל בית ספר באשר הוא.

ארז נחמיאס, מתמטיקה, בית הספר הרב-תחומי ע"ש מנחם בגין בצפת: יישומי המתמטיקה בתחומים שונים בחיים. המתמטיקה היא בסיס לכל תחום מדעי וכלכלי במדינה. בתוכנית הלימודים לא ניתן דגש מספיק לחשיבות המתמטיקה ויישומיה, יש הרבה תאוריה אך התלמידים לא רואים את הרלוונטיות של הנושא לחינם.

אינה רוזנטולר, רוסית כשפה זרה, לשון ועברית לעולים, חוות הנוער הציוני בירושלים: ידע כללי. הייתי שמחה לראות שהילדים

אפרת רהב, אומנות, בית אקשטיין - כפר מל"ל: התנהלות כלכלית, הקשר בין גוף לנפש ושיעורי הרפיה בתוך המתח והלחץ שאנו נתונים בהם רוב שעות היום.

ישראלה הלזר, תנ"ך ולשון, רשת עתיד לנוער נושר ובי"ס ליפתא: פילוסופיה, רטוריקה (ללמד תלמידים לטעון טיעון בעל פה ולבסס אותו) ותרבות ישראל. כבר יש ניצנים של דברים אלה, או של חלק מהם, אך זה עדיין לא במידה מספקת.

רחל ארליך, היסטוריה ותקשוב, אולפנת טליה, ירושלים: מושגי יסוד בכלכלה: שיש קשר בין סיבה לתוצאה, גם כשמדובר בכסף; שאין "שק" אינסופי של משאבים שכל מטרה טובה יכולה לשאוב ממנו והוא לעולם לא יתרוקן, אלא יש קשר בין עבודה להכנסה, בין הכנסה להוצאה ובין אלה לחיסכון ולראייה לעתיד - וזה נכון לאדם פרטי, למוסד ולמדינה.

אסנת אבידן, מנחה צוותים ומנהלים בתהליכי שינוי דרך "המכון לחינוך דמוקרטי": חשיבה יצירתית, חשיבה מחוץ לקופסה, לימוד דיאלוג אמיתי, לימודי רוח (וגם מדיטציות, נשימה, תרגול גוף-רוח כמו יוגה או אחרים), לימודים פיננסיים בתיכון.

דני גרבר, אנגלית, הגימנסיה העברית "הרצליה", תל אביב: חינוך לשפות. צר לי שהגאוגרפיה לא חזקה היום כפי שהיא הייתה בעבר, והכי חסר לי החינוך למוזיקה.

IDEA

הקשורים ביומיום, כמו לפתוח סתימות בכיור, להחליף גלגל ברכב, למלא טפסים מסוגים שונים. בעיניי, נחוץ גם לעשות את מקצוע הגאוגרפיה למקצוע חובה לכל תלמידי כיתה י'.

רימא אגבריה, היסטוריה וחשבונאות, תיכון קטאין אלשומר (דאר אלחכמה) באום אל פחם: למרות שבבתי הספר הערביים מלמדים דת, מורשת והיסטוריה, צריך, בעיניי, ללמד זאת בצורה ממוקדת, מסודרת ובהרחבה. כדי שנוכל להטמיע ערכים חינוכיים שיובילו לשינויים חברתיים, צריך להקצות לכך זמן במערכת. נושא השוויון, לדוגמה, בין תרבויות ובין המינים, על כל היבטיו ומשמעותיותו, הוא נושא חשוב כל כך שהייתי שמחה לו התמקדה בו המערכת יותר לעומק.

רוני שפירא, חינוך גופני, אורט כרמים בכרמיאל: אין די שיעורים העוסקים במוטיבציה. צריך מקצוע של כלים מוטיבציוניים בדומה לחינוך הגופני.

ליליאן דעקה, אנגלית, תיכון ברנקו וייס על שם אנה פרנק בסאסא: להיות מקורי. להיות מי שאתה.

מיקה יצחקי, תנ"ך, תיכון עירוני ז' ביפו: איפה להתחיל?... כל כך הרבה דברים... החל באלה שקשורים בכישורים חברתיים ובשיח רגשי וכלה בהתנהלות פיננסית נכונה.

עלי סלאלחה, מנהל תיכון מיקף שש שנתי בית ג'אן: נחוצים לנו לימודי רוח, מוזיקה, אומנות, תיאטרון, ציור. צריך לזה משאבים. צחי נוי, של"ח, אורט מלטון בבת ים: כבוד הדדי בקרב מורים, הורים וחברים. מקצוע השל"ח הוא דרך מצוינת ללמד זאת. בטיולים וביציאות לשטח ניתן להתנסות במצבים שונים שגורמים לתלמיד להבין ולכבד את מי שמוביל אותו ועוזר לו להתגבר על הקשיים, ולכן יש לאפשר מהם כמה שיותר...

עדי פז, היסטוריה, תיכון ע"ש קלעי בגבעתיים: הכנה לחיים האמיתיים, כמו התמודדות מנטלית עם הקשיים שצפויים בהמשך החיים.

הדבר הנדרש למערכת החינוך בישראל יותר מכול

רבים הם הדברים שהיינו רוצים להעשיר ולחזק בהם את מערכת החינוך. המורים, שהתראיינו מעת לעת למדור "התשמע קולי" בפייסבוק של ארגון המורים, התבקשו לציין דבר אחד ויחיד שמשקף את מה שהכי רצוי למערכת החינוך כיום לפי חלומם

ברמה הממשלתית - תוכניות ארוכות טווח שמתכננים אותן בשלווה, שמתקיימות שנים מספר לפני שעושים להן תהליכי הערכה, ושמחייבות גם את השרים המתחלפים חדשות-לבקרים עד תום הזמן שהוגדר להן; ברמה המוסדית - מתן זמן ואפשרות לאנשי השטח (מורים, מנהלים) ללמוד ולחשוב ולפתח את מומחיתם ואת מוסדותיהם.

רון לי סוקולובסקי, היסטוריה ואזרחות, תיכון צור ים בחיפה: הקטנת כיתות = עוד מורים. גיוס מורים חדשים ורעננים, ובכמויות, הוא בגדר יעד לאומי, ולא רק המלצה. תלמיד שמרגע כניסתו למערכת החינוך מתרגל להיות בכיתות כה גדולות עלול לפתח מנטליות של שוק - 'אם לא אצעק לא ישמעו אותי' - ולחלופין, התלמיד עלול להתרגל להיות "שקוף", כלומר, לא להתבלט, לא להביא את עצמו לידי ביטוי, לא להציף בעיות שמלוות אותו.

בר יום טוביאן, אזרחות ותנ"ך, התיכון המקצועי צור ים בחיפה: קודם כול עקביות. רפורמות שהולכות ומשתנות מעת לעת גורמות חוסר עקביות, הישגים נמוכים ובלבול בקרב מורים רבים. צריך שמישהו יתפוס את המושכות ויגיד עד כאן. כשתהיה רפורמה קבועה, יהיה צורך להתחיל ולבחור את המורים הטובים ביותר. אנו לא רוצים ללכת לרופא שידוע שהוא לא כל כך הצליח בלימודיו ולא עמד בתנאים, נכון? כך גם בהוראה. הפרופסיה שלנו צריכה לקבל את הכבוד שמגיע לה, והכול מתחיל בסינון קפדני ובהכשרה ברמה גבוהה.

עמית גלילי, חינוך גופני, תיכון בן צבי, קריית אנו: להשכיל ולהבין שאין תחליף ליחס אישי שמקבל תלמיד ממורה. תקציב החינוך חייב להיות הגדול ביותר מכל עוגת התקציב. אנחנו מגדלים כאן דור מדהים, שזקוק למורים טובים כדי להוסיף ולהתפתח. המורים חייבים להתפתח דרך לימודים והשתלמויות.

חן מלכה פז, חינוך מיוחד, חט"ב טדי קולק בירושלים: הקצאת משאבים נכונה, שינוי במבנה ובתכנים של ההכשרות, חדשנות

אפרת רהב, אומנות, בית הספר ליצירה, לתרבות ולאומנות, בית אקשטיין - כפר מל"ל: תחושה שרואים אותה, ההבנה שהכול, אבל הכול, טמון בחינוך.

רימא אגבריה, היסטוריה וחשבונאות, תיכון קטאיין אלשומר (דאר אלחכמה) באום אל פחם: הכרת תרבות האחר, מפגש בין התרבויות השונות וחינוך לכבוד ולשוויון.

ישראלה הלזנר, תנ"ך ולשון, רשת עתיד לנוער נושר ובי"ס ליפתא: יכולת לקבל את העובדה שלא כולם דומים ושוויון אין פירושו לדרוש מכולם את אותו דבר, אלא לאפשר לכל אחד למצות את מה שיש בו, ולכן יש מקום לחינוך מקצועי ולמגוון אפשרויות. לא כל התלמידים צריכים לימודים עיוניים והכנה לאקדמיה. יש מי שיש לו תבונת כפיים.

תומר ברין, אזרחות והיסטוריה, תיכון אורט רמת יוסף בת ים: פשטות. ואהבת לרעך כמוך.

אתי בן ישראל, ערבית, בית הספר התיכון המקיף הרב תחומי ליהמן, דימונה: תקציבים שיאפשרו לימוד בקבוצות למידה קטנות. יצירת סביבות למידה מאתגרות ועיסוק מתמיד בשיפור תדמיתו של המורה בישראל ובהעלאת מעמדו.

טארק מוראד, חינוך גופני וממונה על שילוב מורים ערבים בבתי ספר במגזר היהודי, תיכון חדש בכפר מנדא: חינוך לחיים משותפים.

אנגליקה יאמפולסקי, עיצוב גרפי, מקיף ע"ש רבין קריית ים, רשת קדימה מדע: תכנון רציני לטווח הרחוק. תכנון שיהיה מבוסס על תחזיות של מדענים מתחומים שונים - כיצד תיראה ישראל מבחינה דמוגרפית, כלכלית, חברתית בעוד דור/עשור לפחות.

שחר יהל, מתמטיקה, עירוני ט', תל אביב: שר חינוך שמעניין אותנו החינוך והוא רוצה לעשות מהפך אמיתי.

רחל ארליך, היסטוריה ותקשוב, אולפנת טליה בירושלים ובאגף למחוננים ולמצטיינים במשרד החינוך בהתאמה: נשימה ארוכה.

הולם. יש לתת מענה לאומי לתחום החינוך ולהחזיר לו את יוקרתו. **אלון הבר, גאוגרפיה, תיכון מור מטרוסט ברעננה:** העלאת מעמדו של המורה - הן בקרב מקבלי ההחלטות הן בקרב האוכלוסייה הכללית. יש לחזק את מעמדו גם בקרב התלמידים, אך זה יקרה אם הוריהם יחזרו ויכבדו את המורים, כמו שהיה בעבר הלא-רחוק. זה כבר עניין של שינוי תפיסה מהותי.

נאוה לביא, אזרחות, תיכון מקיף בגין, ראש העין: ראשית, יציבות במערכת החינוך. כל שר חדש פוצח ביוזמה/פרויקט חדשים שלא מספיקים להיטמע וכבר מגיע השר הבא. שנית, הפחתת מספר התלמידים בכיתה. שלישית, שיפור מעמד המורים ותנאי עבודתם כך שמורים חדשים וטובים לא יברחו מהמערכת בתוך חמש השנים הראשונות.

יהודה שרפי, חשמל ואלקטרוניקה, קריית חינוך אמי"ת המר ברחובות: צריך להתאים את רמת הלימודים לרמת התלמיד, ולהפסיק לרוץ אחרי ציונים. לדחוק בתלמיד חלש מאוד לעשות בגרות ולאחר מכן להיווכח שהבגרות שלו אינה איכותית - זו אינה הדרך הנכונה.

ניסים כ"ץ, תקשורת, אורט שפירא בכפר סבא: גיבוש אסטרטגיה של פיתוח כישורים מנטליים בתלמידים בעולם רווי לחצים. ללמד לא רק ידע, אלא מיומנויות אישיותיות ויצירתיות. נוסף לכך למשוך אנשים איכותיים ומצוינים להוראה, שירגישו גאווה ללמד, על ידי שכר הולם וגאוות יחידה. לשנות את דימוי המורים בקרב החברה.

ויזמות כחלק אינטגרלי מהעשייה ומהלמידה, השקעה במורים ושמירה עליהם - שלא ייקחו אלף תפקידים ויקרסו. **מיקה יצחקי, תנ"ך, תיכון עירוני ז' ביפו:** הבנה אמיתית שחינוך זה הדבר הכי חשוב לשמירה על הדמוקרטיה, על חברה שפוייה ועל איכות החיים של כלל האוכלוסייה במדינה.

אדיב אבו ריש, ערבית, סגן מנהל בית הספר התיכון הדרוזי למדעים ומנהיגות דרכא בירכא: קידום והבלטת הפן האנושי במיוחד בעולם דיגיטלי, והזרמת דם חדש, צעיר ומלא שאיפות, מסירות לעבודה ודבקות במטרה.

גילת עבדי, מתמטיקה, בית הספר ליידי דיוויס בתל אביב: מורים טובים. מורה שמאמין במה שהוא עושה, מורה שעושה את מה שהוא רוצה לעשות, מורה שמקבל את הסמכות והכוח הנכונים - יכול לשנות עולמות!

אתי כהן, חינוך גופני, תיכון אלדד בנתניה: האדם. כל מורה, מחנך ומנהל צריך להעמיד לנגד עיניו, בכל רגע נתון בהתנהלות שלו בתוך המערכת, קו מוביל זה שבו עליו לחנך את התלמידים להיות בני אדם ובני תרבות. רק אחר כך בא כל השאר.

רון ויטנר, חינוך גופני, קריית חינוך "דרור" בבני דרוו: למערכת נדרשים אנשים שהתשוקה שלהם היא לעסוק בהוראה והם מרגישים שאינם יכולים לעסוק בשום דבר אחר מלבד חינוך. צד נוסף הוא התנאים שבהם אנו עובדים: גודל הכיתות, מספר התלמידים בכיתה, מתן סיוע או מורה נוסף לכיתה, תגמול כספי

התובנות שמתגבשות כשמורים חולמים...

כשמורים חושבים על חינוך - מה החלומות הכי גדולים שלהם?

כמוני. בארץ כבר יש שני בתי ספר שקמו ברוח בית הספר הזה. אני חולמת לראות עוד כאלה ובגרסה כמה שיותר קרובה למקור.

אלכס רויטמן, מקרא והיסטוריה, תיכון עיוני בשילוב אומנויות, "ליפתא", בירושלים: שבית הספר יפעל מתוך הבנת הקשר שבין רגש ללמידה, יאפשר השתלבות חלקה בשוק העבודה ובחברה, ולא יפחד לגעת בשאלות הכי קיומיות וגדולות. שבית הספר יהיה מקום שבו המורים הם אומנים.

רון לי סוקולובסקי, היסטוריה ואזרחות, תיכון צור ים בחיפה: שחברות אנושיות וממשלות יעברו שינוי תפיסתי, ויבינו שחינוך הוא לא עוד תחום שהמענה לו יכול להינתן בדרך של כדאיות כלכלית. חינוך הוא הבסיס של המדינה, והוא מעצב את המשאב העיקרי שלה - האזרחים שלה. ממשלה שתבין את זה תרחיב את כוח ההוראה, תקטין את מספר התלמידים בכיתה ותאפשר יחס אישי יותר לתלמיד.

רוני שפירא, חינוך גופני, אורט כרמים בכרמיאל: להוציא את המערכת מן החשיבה הסכמתית. לפתוח את היום בריצה להזרמת הדם למוח. "לצבוע", תרתי משמע, את הכיתות ואת בית הספר בירוק ובחמימות ובפינויות משחק וישיבה, ולתת לילד הרגשה ביתית.

שחר יהל, מתמטיקה, עירוני ט', תל אביב: לנהל מרכז חינוכי מדעי של יזמות וחדשנות שחושב אחרת. בני הנוער ידרשו להיות אמיצים ולהמציא את העולם שלהם מחדש. העולם של ימינו משתנה במהירות ורבים מהדברים שבו לא יהיו רלוונטיים לעולם שלתוכו יגדלו בני הנוער.

רולא גמל, ערבית, אורט מקיף ע"ש חילמי שאפעי בעכו: לנהל בית ספר דו לשוני בעיר שלי - עכו. עכו היא עיר מעורבת. אני רוצה לא רק לדבר ולשוחח על חיים משותפים, אלא גם ליישם זאת.

תומר ברץ, אזרחות והיסטוריה, תיכון אורט רמת יוסף בבת ים: יש לי חלומות גדולים בתחומים רבים - למידה קהילתית, פדגוגיה חברתית, הפיכת בתי הספר למרכזי קהילה, פיתוח תחום למידת שפות ועוד. אך החלום הכי גדול בחינוך הוא על חינוך פשוט. חינוך שבו מורה ותלמיד נעזרים בתוכן הלימוד כדי ללמוד את עצמם ואת העולם. מעין תהליך שנכנסים אליו בדרך אחת ויוצאים ממנו קצת אחרת.

שי מלכי, ערבית ועולם הערבים והאסלאם, תיכון ע"ש גולדה מאיר בנס ציונה: ניהול בית ספר שלומדים בו תלמידים יהודיים וערביים, וכל אחד מהצדדים תורם, תומך, מסייע, ומלמד את האחר על מנהגיו, שפתו, תרבותו וסביבתו. צעד קטן מצדי, אך צעד גדול בדרך לשותפות גורל.

קרן אלימלך, מדעי החברה, תיכונט ע"ש אלתרמן בתל אביב: שהחינוך בארץ ישתחרר מכבלי הפוליטיקה והאינטרסים האישיים ופשוט יהיה חינוך איכותי לילדים שלנו.

ליליאן דעקה, אנגלית, תיכון ברנקו וייס על שם אנה פרנק בסאסא: להשפיע על כמה שיותר תלמידים בכמה שיותר מעגלים. בעתיד ארצה להשפיע על מספר גדול יותר של כיתות, על בית הספר כולו ועל חברה רחבה כמו החברה הדרוזית.

מיקה יצחקי, תנ"ך, תיכון עירוני ז' ביפו: בית הספר "הייטק היי" בסן דייגו משמש מופת למורים שחולמים על הוראה אחרת,

לחברי סגל ההוראה חגים עושים בקונים פלוס ונהנים משפע מבצעים והטבות

סוכה כשרה ואיכותית 3x2 מ'

סוכה לכל החיים
במידות 3x2 מ',
בד היקפי הכולל
2 חלונות ודלת.
ערכה כוללת חבל
כשר לסוכה.
ניתן להזמין סך
בנפרד בתוספת
משלוח 149 ₪
משלוח 149 ₪

ניתן להזמין
סוכה בגודל
3x2 מ'

מקום
מחיר
מבצע
משלוח
748 ₪
1299 ₪
599 ₪

מיטה מתקפלת

תוצרת איטליה

מיטה מתקפלת תוצרת איטליה.
כולל מזרון בעובי 10 ס"מ.

מקום
מחיר
מבצע
משלוח
349 ₪
299 ₪
348 ₪

מיקסר יד + קערה גולד-ליין

מקום
מחיר
מבצע
משלוח
69 ₪
249 ₪
88.90 ₪

מיקסר יד הכולל 6 מהיריות.
קערה משולבת מסתובבת.
זוג מקצפים חוג מערבבל.
בצק. הפעלה פשוטה וקלה.

מכונת קפה VENICE

שילוב ומחיר מטורף!

500
קפסולות
מתנה!

מקום
מחיר
השקף
משלוח
999 ₪
599 ₪
668 ₪

מפרט מכונה:
מידות: 150x250x325 מ"מ.
משקל: 2.8 ק"ג.
קיבולת מיכל מים: 0.8 ליטר.

500 קפסולות
תואמות נספרסו
ב-4 טעמים לבחירה:

- תערובת הודו טעם פירותי מושלם.
- תערובת אתיופיה חזקה היוצרת טעם מריר ועשיר.
- תערובת קוסטה ריקה ארומה חזקה ואקזוטי.
- תערובת קולומביה בטעם מתקתק ללא חמיצות.

מקרר לרכב 6 ליטר

אידיאלי לסנדוויצ'ים.
מתאים לשימוש יומיומי.
כולל רצועת כתף לנשיאה.
מידות: 32x26x19 ס"מ.

מקום
מחיר
מבצע
משלוח
88x2 ₪
399 ₪
176 ₪
195.90 ₪

דלי ומוט מסתובב

עם דוושה

מקום
מחיר
מבצע
משלוח
59x2 ₪
299 ₪
118 ₪
132.90 ₪

מנגנון סחיטה מכני. 2 מטליות ריצפה.
תוף הסחיטה מניוטה. יכולת ספיגת מים מוגברת.

התמונות להמחשה בלבד!

מתקשרים עכשיו: 03-3722555

שעות פעילות: ימים א-ה 9:00 עד 15:00, ימי ו וערבי חג: 8:00 עד 12:00

קונים פלוס בע"מ. פ. 514815976. רחוב משה לוי 14 ראש"צ; שירות לקוחות 1-900-722-555. תוקף המבצע עד 30.10.2017 או עד גמר המלאי; מינימום 50 יחידות לפריט; אספקה 21 ימי עסקים לסניף הדואר הקרוב לכתך תוספת שליש 39 ₪; החזרת מוצרים תוך 14 יום שלם ובאחריות המקורית למושב מזרח מחסן מס' 40. ניתן להגיע באמצעות ווידאו ושמיים קונים פלוס מרכז לוגיסטי; ביטול עסקה מחויב 5% או 100 ₪ הנמוך מבניהם על פי חוק הגנת הצרכן. מוגבל למוצר הטבה אחד לכל בית. ט.ל.ח.

שירות לקוחות ומבצעים נוספים
באתר: www.konim-plus.co.il

התשמע קולי המדור שמאפשר למורים להשמיע קולם...

רון לי סוקולובסקי

ותק בהוראה: 3 שנים

מקום עבודה נוכחי: תיכון צור ים, חיפה
מקצוע ההוראה: מחנך, מורה להיסטוריה
ולאזרחות ורכז מקצוע היסטוריה ואזרחות

להבא, תשובתו הייתה: "אתה יודע מה הדרך הכי טובה למנוע מאנשים לעשות דברים כאלה? לחנך".

מהו הנושא שהכי מרתק אותך בימים אלה?

מוטיבציה, חיוביות או שלילית. מה מפעיל בני אדם? מה מעורר בהם סלידה והימנעות? המטרה שלי, כמורה וכמחנך, בלמידת הנקודות שמפעילות כל תלמיד ותלמידה היא לדעת לעבוד איתם הכי טוב שאפשר, כיחידים וכקבוצה, ובעיקר להימנע מבזבוז אנרגיה על התנגחויות וקונפליקטים מיותרים.

"ואם אני לא אקשיב לך, מה תעשה לי, הא?" - ואז מה אתה אומר?

בתור יהודי טוב אשיב לשאלה בשאלה - מה המטרה שלך? חשוב לך לעמוד על דעתך? חשוב לך להוכיח לי שאתה יודע לעמוד על שלך?

הרעיון הוא להחזיר את מיקוד השליטה לתלמיד, להעמיד אותו במבחן החשיבה, לגרום לו להשתדל למצוא את התשובות בכוחות עצמו.

תובנה חשובה שלמדת מתלמידיך?

מחסומים נמצאים אך ורק בתוך הראש. התלמידים מוכיחים לי, מדי יום, שגם אם מישוהו הטיל ספק ביכולותיך בעבר, או אם יש לך לקות לימודית, או אם המצב בבית לא יציב, או אם כל הסיכויים נגדך - ברגע שתסמן לך מטרה ותאמין בעצמך, תוכל להצליח ברוב הדברים שתנסה לעשות, וגם מהדברים שבהם תיכשל תצליח ללמוד ולהתפתח.

אילו הייתה לך הזדמנות ללמד במקום אחר בעולם - היכן היית בוחר ללמד?

בקהילה יהודית כלשהי בתפוצות, אבל באותה מידה אני גם

למה דווקא הוראה/חינוך?

לפני עשר שנים הייתי עונה שזו הדרך הטובה, האפקטיבית, הנקייה, הנכונה והבריאה ליצור שינוי ולעצב חברה ומדינה. היום אומר שזו העבודה הטובה ביותר שיכולתי לאחל לעצמי, גם ברגעים המאתגרים ביותר וגם ברגעי הנחת והסיפוק.

הדבר שעומד לנגד עיניך במלאכתך החינוכית?

התפתחות ולמידה אינן תהליך חד צדדי, אין רק "מלמד/מחנך" ו"לומד/חניך". חינוך הוא תהליך הדדי של צמיחה והעצמה, ובו ה'יתרון' היחיד שיש לי על פני התלמידים הוא ניסיון החיים שצברתי ותו לא (אגב, מנגד לתלמידים יש יתרון על פניי ברמת השחיקה הנמוכה שלהם). כשאני יוצא משיעור שהעברתי, התשובה לשאלה: האם היה שיעור טוב? קשורה קשר הדוק לתשובה לשאלה: האם אני עצמי למדתי משהו מהשיעור?

התסכול הגדול לאורך הדרך?

לאחר הצבא עבדתי כרכז נוער בחינוך הבלתי-פורמלי. השקעתי בבניית מערכי פעילות מעמיקים ומהנים. ואז יום אחד נסעתי באוטו ושמעתי ברדיו שיר של זמרת פופ אמריקאית כלשהי, שהיה רדוד ברמה מחרידה, ושיקף תרבות חומרית, אגואיסטית ונטולת ערכים. באותו רגע חשבת, האם יש לי בכלל סיכוי, עם כל הרצון הטוב, האמונה וההשקעה שלי, להתמודד מול המסרים שהתלמידים קולטים מחוץ לשעות הלימודים?

בחר דמות שהעניקה השראה לעבודתך החינוכית?

יש שתיים: אימא שלי, שתמיד אמרה לי "לא משנה לי מה תחליט לעשות - כל עוד תעשה אותו בצורה הכי טובה שאתה מסוגל". כשאאלתי את אבא שלי, לאחר שפרצו לנו לבית כשהייתי בן 10, איך אפשר לבנות דלת שלא יהיה ניתן לפרוץ

בשכונות המצוקה, במגזר הערבי, בשכונות החרדיות ובשאר המקומות שאליהם היא "עדיין לא הגיעה".

יש אומרים שמורים לאזרחות מפחדים להעלות לדין נושאים המצויים בלב השיח הציבורי. מה דעתך?

מורים אשר נמנעים מיצירת דיון סביב נושאים המצויים בלב השיח הציבורי גם מונעים מהתלמידים את ההזדמנות לפתח עמדה פוליטית מודעת ועמוקה (ולא גחמה אקראית המתבססת על בורות) וגם מפספסים הזדמנות לפתח בכיתה שיח מעניין שיעורר מוטיבציה ללמידה גם בקרב התלמידים הפחות חזקים.

תאר את עצמך כתלמיד?

לא מרוכז, לא מאורגן, לא זוכר להביא את הציוד הנדרש, בעל כתב יד לא ברור, מתקשה בקריאה, אבל חיובי, יצירתי ומקורי.

מחמאה שקיבלת מתלמיד/ה?

"בחיים לא היה לי מורה כמוך". הדובר הוא תלמיד שנשר ממסגרות חינוך אחרות, לא הצליח להתחבר ללימודים, אך בשיעורי ההיסטוריה אצלי עמד על הממוצע השנתי הגבוה בכיתה - 100. ולא רק בגלל גישתו החיובית או מתוך רצון טוב שלי, אלא משום שהוא היה תלמיד מצטיין באמת.

וכעת נסה לעצמך שאלה והשב עליה.

השאלה - מה זה "חינוך"?

התשובה - משתנה מתקופה לתקופה, וטוב שכך. כרגע התשובה עבורי היא: מקצוע. לא "שליחות" ולא "עבודת קודש", אנחנו לא פילנתרופים, אנו אנשי מקצוע.

סקרן ללמד בבתי הספר במגזר הערבי.

מה חובה שיהיה לכל מורה בתיק שלו?

עטים, ואולי כמה דפים. חבל שתלמיד/ה יפסידו למידה טובה וראויה רק בגלל שלא ארגנו אתמול את התיק כמו שצריך (או שלא ארגנו אותו בכלל...).

האם העובדה שאתה צעיר בגיל היא יתרון או חיסרון?

אני למעשה נמצא באמצע, בין הגיל של תלמידי לגיל של הוריהם. יש בזה יתרון, ביכולת שלי להבין טוב יותר את עולמם, שכן הזיכרונות מהגיל הזה עדיין "טריים" בי. לצד זה, כמוני כמוהם - אני נמצא בראשית דרכי כדי לעזור להם להבחין בוודאות בין טוב לרע (ואולי בעצם לפעמים גם זה דווקא יתרון...).

כיצד מייצרים למידה משמעותית באזרחות?

עצוב להגיד, אבל דווקא האירועים המדאיגים שקורים בחברה הישראלית הם "חומר עבודה" אקטואלי לשיעורים. המציאות יוצרת בקרב התלמידים את הגירוי הרגשי הראשוני, וכל שנותר לי בסיטואציה כזאת הוא לערוך לכך עיבוד בשיעור.

מהי ציונות מודרנית וחדשה?

אם במאה השנים הקודמות המשימה של הציונות הייתה להקים - יישובים, מוסדות, כלכלה, חברה, תרבות, המשימה של הציונות למאה השנים הבאות תהיה סקירה ושיפור - לעבור על כל מה שהוקם כאן, לתקן את מה שדרוש לו שיפור ולשמר את מה שראוי לשימור. חשוב שהציונות תערוך "מקצה שיפורים"

התשמע קולי המדור שמאפשר למורים להשמיע קולם...

אנגליקה יאמפולסקי

ותק בהוראה: 21 שנים
מקום עבודה נוכחי: מקיף ע"ש רבין קריית ים,
רשת קדימה מדע
מקצוע ההוראה: מורה לעיצוב גרפי ורכזת מגמה

או יכולת להתבונן, נעשו דלים ממש. גם ערוץ היחסים הבין-אישיים השתנה. כשמשתמשים כל הזמן רק באותם ערוצים מוכרים ומעטים - מורים ותלמידים נשרפים ומתעייפים מהר. איזה "ארגז כלים" לחיים מקבלים תלמידים שמסיימים את מגמת העיצוב הגרפי?

הבוגרים שלנו מבינים שהערכה בחברה ניתנת על פי רמה של מוצר מוגמר שהם עיצבו במו ידיהם. זה בדיוק מה שצריך בעולם האמיתי, שבו לא ממש מתעניינים במספר השנים שלמדת או בציון הממוצע שקיבלת, אלא בפרויקט שביצעת והתחלת מאפס.

הם מבינים את הצורך לחקור כמה תחומים בו זמנית. כדי לבצע פרויקט בעיצוב, תלמידים חייבים להכיר תחומי מדע שונים, סוציולוגיה, פוליטיקה ועוד...

לומדים לחקור במקורות מידע שונים. היום כל אחד יכול לפתוח יוטיוב ולשמוע הרצאות / ללמוד על טכניקות וסגנונות העיצוב בעולם ממקומות השכלה הכי איכותיים. היכולת הזאת תאפשר לכישרוניים ביותר לתפוס עמדות ותפקידים בלי קשר למקום שממנו הם מגיעים.

תלמיד שהאסתיקה חשובה לו הוא תלמיד ש...?

מחובר לעולם הפנימי שלו. אדם שיודע לזהות יופי הוא אדם שכל הזמן מחפש דרך להביע את רגשותיו. הוא יודע להבדיל בין הגוונים והדגשים שיש בעולם שמסביבו וגם ביחסים שבינו לבין העולם. אסתיקה חשובה לא למען אסתיקה. תלמיד שמעריך

למה הוראה?

הוראת אומנויות העיצוב שונה מהוראת מקצועות אחרים. יש בה רוח של חופש ויכולת להשתחרר משבולות ומחוקים. תמיד רציתי להיות עדה ושותפה לתהליך שבמהלכו אנשים צעירים יוצרים משהו במו ידיהם.

הדבר המפתיע בעבודה שלך כרכזת מגמה?

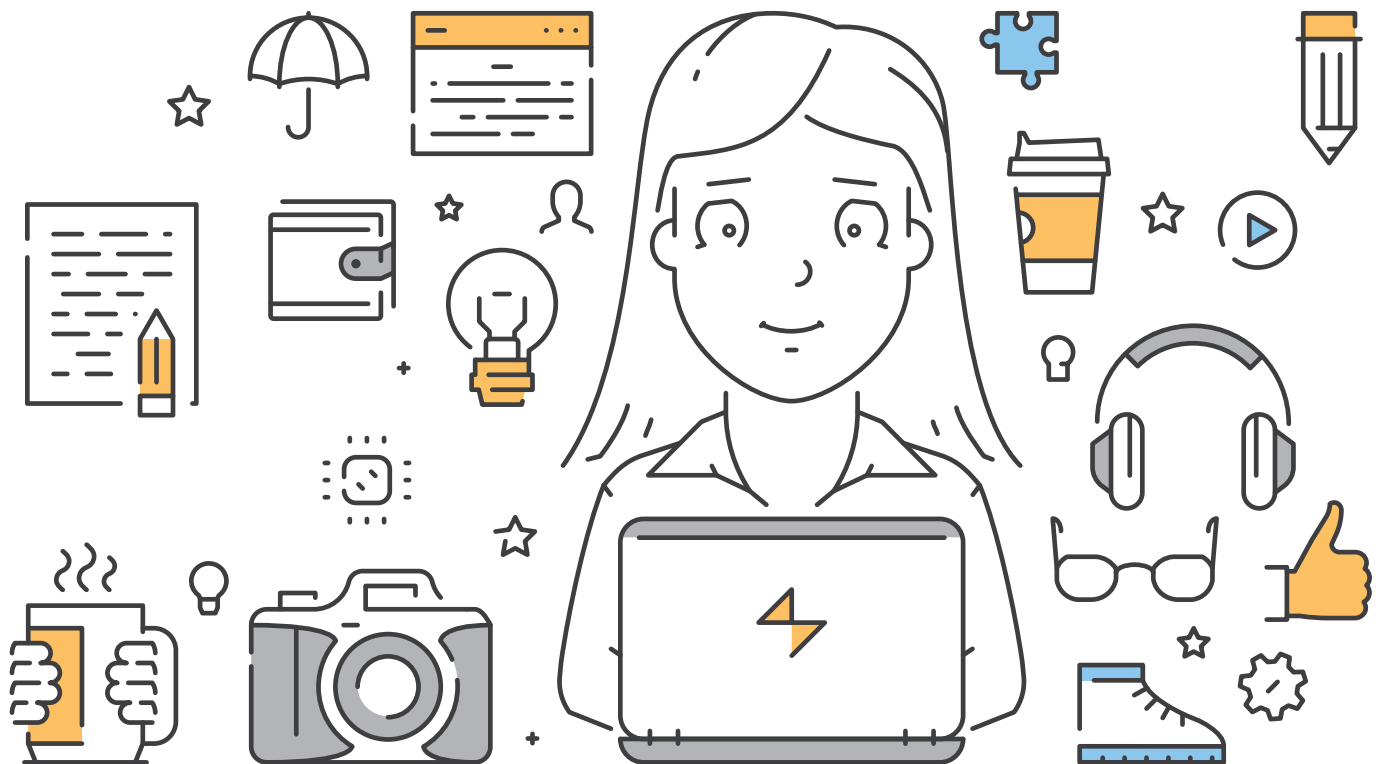
צוות של מורים לעיצוב ולאומנות הוא דבר מאתגר תמיד. לרוב מדובר באנשים בעלי אישיות מיוחדת ויצירתית, בעלי דמיון וכריזמה. הרצון הבלתי-מתפשר של הצוות להיות מחויב ומסור לתלמידים ובמקביל להגיע לרמת הביצוע הגבוהה ביותר מפתיע כל פעם מחדש.

ההשראה שלך במלאכתך החינוכית?

בתחום שלי השראה היא מילת המפתח. אני מחפשת אותה ומרכיבה בנק של רעיונות על בסיס יום יומי. זה מצב שבו המורה פועל כמו "screensaver". בתחום הזה, מצב שבו פונים למורה בשאלה, והוא נדלק אבל מיד לאחר מכן כבה - הוא בלתי אפשרי. לכן הדבר המרכזי שעומד לנגד עיני הוא הרצון למנוע מצב של שחיקה רגשית והאחריות "למלא את הכוס" מוטלת רק עליי. כל דבר שימוע או יצמץ שחיקה רגשית, ויגרום לאדם להיות רגיש מאוד לסביבה, יכול להיות השראה עבור מורה.

התסכול שלך כמורה לעיצוב גרפי?

מחסור בערוצים שבעזרתם אנו, כמורים, יכולים לתקשר עם התלמידים. כמו קריאה, למשל, וביקורים בגלריות... ובמוזאונים

בית ספר לאומנות באוניברסיטת קולומביה. לומדים ומלמדים שם בעיקר אומנים פעילים ולא ממש צעירים, דבר שהוא מאתגר מאוד כשלעצמו.

מה חובה שיהיה למורה לעיצוב גרפי בתיק שלו?
מצלמה ודרכון בתוקף.

מהי הדרך הכי אפקטיבית ללימוד מעמיק ומסקרן?
מורה כריזמטי ומסור, ולא משנה אם הוא ילמד את התלמידים בכיתה או דרך האינטרנט.

בעולם שבו הילדים מחוברים לתקשורת - מהי הדרך להצמיח תלמידים עם חוש מוסרי, שיקול דעת וחשיבה ביקורתית?

תקשורת לא ממש עוזרת לתלמיד להיעשות לאדם חזק וחסין מבחינה נפשית. שיקול דעת וחשיבה ביקורתית - אלה תכונות שמאפיינות אדם עם מוטיבציה חזקה המודע לרגשותיו. כשאדם הוא חסין נפשית הוא יכול גם לחשוב בדרך לא שגרתית וגם להצליח להתמודד עם מקרים של חוסר הצלחה.

את כתלמידה?

טיפוס אוטונומי. עצמאית מאוד ואוטודידקטית. אל תפריעו לה.

מחמאה שקיבלת מתלמיד/ה?

תלמיד שאמר "את הדבקת אותי בחיידק האומנותי שלך, העברת לי ניצוץ ולהט לעיצוב ולאומנות".

מחמאה שקיבלת מהמנהל/ת שלך?

"לכי על זה... קטן עלייך".

העצה החשובה ביותר שלך למורה חדש?

לזכור שזה תהליך ויש בו המון רבדים, לא כולם מרכזיים. התרכז באלה שהם הכי חשובים בעיניך.

אסתטיקה ושואף לה מבין ומחפש יופי והרמוניה בעולם.

המשימה החשובה ביותר שלך כמורה לעיצוב גרפי?

לגרום לתלמידיי לזכור שעיצוב הפתרון חייב להיות יפה. אם הפתרון הוא לא יפה - הוא לא נכון. מעצב אתרים חייב לדאוג שהאתר יהיה יעיל ונעים למבקרים בו. במילים אחרות, התלמידים חייבים לזכור שדברים שהם יעצבו יוכלו לשנות את תפיסת המציאות של אנשים. יוגורט באריזה מעוצבת הוא טעים יותר. אנשים אוהבים חוויות, ומעצבי גרפיקה מספקים להם אותן.

התלמידים היום מבינים יותר את השפעתו של עולם העיצוב בכלל על החיים?

חד משמעית כן. כולם מבינים שעולם העיצוב והגרפיקה נמצא סביבנו בכל תחום - בכבישים, בחנויות, במוצרים שאנו משתמשים בהם, בבגדים שאנו לובשים, בעולם של המוזיקה ובמדיה. התלמידים מבינים שכדי ליצור את התדמית הרצויה, עליהם להשתמש בכלי העיצוב השונים.

אנא בחרי פרויקט אחד, יחיד ומיוחד, שעשית עם תלמידייך והותיר חותם.

כל שנה יש כמה פרויקטים שהם בולטים במיוחד. אהבתי פרויקטים שעוצבו על אמנות זכויות הילד, ובהם פרויקט שהיה מוקדש לנושא של צפיפות בכיתות לימוד, פרויקט שתלמידה הקדישה לאחיה האוטיסט, לימודי מדעים בעזרת רכבת ישראל וקרס מדעי.

אילו הייתה לך הזדמנות ללמד במקום אחר בעולם - מה היית בוחרת?

התשמע קולי

המדור שמאפשר למורים להשמיע קולם...

רחל ארליך

ותק בהוראה: 21 שנים

מקום עבודה נוכחי: אולפנת טליה בירושלים

מקצוע ההוראה: היסטוריה

במקביל להוראה עובדת כמדריכת תקשוב ארצית

באגף למחוננים ולמצטיינים במשרד החינוך

אילו הייתה לך הזדמנות ללמד במקום אחר בעולם - היכן היית בוחרת ללמד?

בבית ספר שיש בו כיתה לכל מורה, והמורה מעצב אותה כרצונו. הכיתה היא של המורה ולא הוא העובר בין הכיתות.

היית רוצה להשתתף בשיעור/הרצאה של?

הייתי רוצה להיות בחוג לתנ"ך שהתקיים בבית ראש הממשלה בתקופתו של בן גוריון. אני בטוחה שהיה מעניין שם.

מה חובה שיהיה לכל מורה בתיק שלו?

בקבוק מים (זה יכול להעניק רגע קריטי לצורך חשיבה לפני תגובה) וממחטות נייר (תמיד מישהו צריך, המורה או התלמידים, וזה גם יופי של מחק ללוח כשאין אחר).

היסטוריה או תקשוב - מה העדפתך?

לכל אחד מהם תרומתו הייחודית: היסטוריה עוסקת בבני אדם, ולפיכך היא נוגעת, למעשה, בכל תחומי הדעת, בתקופות שונות. תקשוב הוא כלי: בעיניי הוא אחד הכלים החשובים והזמינים שמקדמים את הפדגוגיה.

כיצד את מתמודדת עם ההגדרה "מחונן" וההשלכות שלה?

הנחת היסוד שלי היא שאנשים שווים זה לזה בזכויותיהם, אך אינם זהים זה לזה בכישוריהם ובצורכיהם. דווקא כאשר חינוך אני מאמינה שיש לזהות את חוזקותיו של כל ילד - גם כאשר חוזקותיו הן קוגניטיביות, ואת צרכיו - גם אם הם קשורים למחוננות, ולתת לו מענה מתאים.

לא ייתכן שנמנע מילד למידה ואתגר רק משום שילדים אחרים אינם יכולים לעשות את אותם דברים. במקביל מוטל עלינו, המבוגרים (הורים ומורים), לתת תמיכה רגשית וערכית לילדינו,

למה דווקא הוראה/חינוך?

זה מעניין (לראות איך תלמידים חושבים) ומאתגר (למצוא דרך לעניין ולעורר חשיבה ולמידה), ולא משעמם לרגע (לכאורה, חומר הלימודים חוזר על עצמו; למעשה, כשהכיתה משתנה - גם החומר משתנה, ובעיקר דרכי ההוראה שלו).

מה הדבר שעומד לנגד עיניך במלאכתך החינוכית?

חינוך לחשיבה עצמאית. אנשים יכולים לחשוב - הרבה יותר ואף טוב הרבה יותר ממה שנדמה למוריהם, להוריהם ולהם עצמם.

הפספוס הגדול לאורך הדרך?

משהו שתמיד חשבתי שצריך שיהיה לי בכל כיתה, ורק פעם אחת הצלחתי לתחזק במשך שנה שלמה: ציר זמן, שכל מורי הכיתה שותפים לו ומשתמשים בו למקצועותיהם השונים, והוא מספר את סיפורה הגדול של האנושות על שלל היבטיו שקשורים לכל תחומי הדעת.

דמות שהעניקה השראה לעבודתך החינוכית?

חמי ז"ל, עמוס ארליך, שהיה פרופסור להוראת מתמטיקה, ובכל פעם שראיתי אותו מסביר משפט או שואל חידה - ידעתי שאני זוכה לראות מורה נהדר בפעולה.

משימתך החשובה כמורה להיסטוריה?

לראות את ההיסטוריה כסיפור גדול, שהוא מעניין ומשמעותי יותר מצירוף כל העובדות ה"יבשות" שלו.

תובנה חשובה שקיבלת מתלמידותיך?

שיש להפריד בין אחריות לבין אשמה, הן כשמדובר בתלמיד, ובלמידתו ובהתנהגותו, הן כשמדובר בעניינים שבאחריות כמורה.

גזענות, שחיתות, תרבות דיבור רדודה - והתרופה?
 חינוך עקשני ודוגמה אישית: לא לשתף פעולה עם השיח הרדוד, אלא להעמיק אותו.

מה היית בוחרת לומר על עצמך כתלמידה?

שלא ידעתי ללמוד - עד שהגעתי לאוניברסיטה.

מה תורם להרגשה טובה בתוך בית ספר?

למורים - חדר מורים מרווח, שיש בו פינות לעבודה ולשיחה, ויש בו קפה טוב וחלב וכיור נקי. לתלמידים - מרחב נשימה גדול ככל האפשר בתוך גבולות ברורים וידועים.

מה יעזור למורה להיות מורה טוב יותר?

זה לא ייחודי למורים: מי שמתפתח וטוב לו - יהיה טוב יותר במה שהוא עושה. ובנוגע למורים, מי שמלמד חייב ללמוד.

המחמאה הכי מרגשת שקיבלת מתלמידה?

יצאנו משיחה שניתנה כחלק מערב סליחות (השעה הייתה 01:00 לפנות בוקר בערך), ושתי תלמידות ניגשו אליי ואמרו לי: "את, לפני שנתיים, אמרת לנו בדיוק הפוך מהרב שדיבר!" (זה היה נכון, אגב). ולמה זו מחמאה? כי הרגשתי שאני משמעותית: הן הקשיבו לי, וזכרו - אחרי שנתיים! - מה אמרתי, ומה שאמרתי היה משמעותי דיו, בעיניהן, להתפלמס עליו עם המרצה ואיתי ולשמש עניין לחשיבה מחודשת.

ולסיום, מילים למורה מעברך...

כשלמדתי בבית הספר היסודי (תחכמוני, חדרה) הייתה לי מחנכת ושמה יעל אחרק. היא חינכה אותי בשנה הגרועה ביותר שלי כתלמידה (מבחינה לימודית והתנהגותית). כשהתעשתי - היא הייתה הראשונה שזיהתה את השינוי ופתחה עבורי דף חדש, האמינה שבכוחי להשתנות, אָתגרה אותי להמשיך ולהשתפר, ועד תום לימודי בבית הספר לא חזרה להזכיר את העבר. בשנותיי כמורה הצלחתי פעמים מספר לזהות שינוי, ממש בתחילתו, ולפתוח דף חדש ביחסי עם תלמידות, ובכל פעם שהצלחתי - ידעתי שזה בזכותה, ואני מודה לה על כך עד היום.

ללמד אותם להכיר ביכולותיהם ובחולשותיהם, ללמד ולעודד אותם לעבוד ולהתאמץ ולהתנסות בתחומים רבים ומגוונים, וחשוב מכול - ללמד אותם להצליח וללמד אותם גם להיכשל ולהתמודד עם ההצלחה ועם הכישלון.

חסרונות ויתרונות של לימודים לתואר ראשון במקביל ללימודים בתיכון?

ההפסד העיקרי, בעיניי, הוא צמצום במקום הרחבת הדעת: הייתי שמחה אילו למדו התלמידות תחומי דעת רבים, במקום להתמקצע בתחום אחד בגיל צעיר. הרווח הוא שהן לומדות לתואר ראשון בזמן שבו לא מוטלת עליהן דאגה לפרנסה או למשפחה, ורוכשות בגיל צעיר מיומנויות חשובות - התמודדות עם אתגר (ופעמים רבות זהו האתגר האינטלקטואלי הראשון שהן פוגשות במערכת החינוך), ניהול זמן, נטילת אחריות ללמידה.

המסע לפולין - ציון דרך בחייו של בוגר/ת מערכת החינוך בישראל?

אני מתנגדת למסעות לפולין. ראשית, בעיניי, השואה אינה הבסיס לזכותנו למדינה. את הבסיס הזה יש לבנות בדרכים רבות - למידת היסטוריה, תרבות, תנ"ך, יציאה לטיולים רבים בארץ כולה ועוד. העמדת המסע כחוויה מכוננת יחידה נראית לי כטעות. שנית, אינני מאמינה בבניית זהות במבצעי "אינסטנט". לא נראה לי שההכנה למסע מביאה את התלמידים לדעת יותר על השואה או על זהותם היהודית בטווח הרחוק, ומשמעותה של חוויה חד פעמית, מרגשת ומפעימה ככל שתהיה, היא זמנית ומועטה.

מה צריך מורה בבית ספר לומר לעצמו כל בוקר?

הוא צריך לשאול: האם משהו שקרה, או יקרה, השבוע עם תלמידיי ילווה אותי גם ביציאתי משער בית הספר, ואמשיך להרהר בו? וביום שבו תהיה התשובה שלילית - הוא צריך לומר לעצמו: הגיע הזמן להחליף מקצוע.

התשמע קולי המדור שמאפשר למורים להשמיע קולם...

חן מלכה פז

ותק בהוראה: 8 שנים

מקום עבודה נוכחי: השנה - חטיבת הביניים

טדי קולק, ירושלים, ובעבר - תיכון ברנקו וייס

לנוער בסיכון, רמלה

מקצוע ההוראה: היום - מת"לית (מעריכת תפקודי למידה)

ומורת שילוב; מדריכה בתוכנית "משיקים" באגף ללקויות למידה במשרד החינוך.

בעבר - מחנכת, רכזת ומורה להיסטוריה

נושא שהכי מרתק אותך בימים אלה?

שילוב וקידום של תלמידים בסיכון בבתי ספר רגילים. עד לשנה שעברה עבדתי בתיכון שמוגדר תיכון לנוער בסיכון - אבל לפני כן התלמידים למדו במסגרות רגילות, וקושי של המסגרת להכיל אותם הביא אותם אלינו. מעניין אותי להיות איתם רגע לפני שהם מגיעים לקצה. נושא אחר הוא הוראה אחרת, יצירתית ומפעילה שגורמת לתלמידים ללמוד ולחשוב בעצמם.

המשימה החשובה ביותר בעבודה עם נוער בסיכון?

לגרום להם להבין שיש להם מקום בעולם, שהם טובים, שיש להם יכולות, ושמתמיד-תמיד יש להם מקום לפנות אליו ויש מי שמאמין בהם.

"ואם אני לא אקשיב לך, מה תעשי לי, הא?" - ואת?

אני לא אעשה לך כלום, אנחנו לא משחקים פה משחקי כוחות, אני פה בשבילך, אם אתה לא מסכים איתי - זו זכותך, אבל הבסיס הוא כבוד. אני אשמע את מה שיש לך לומר בדרך מכבדת ואתה תשמע את דבריי שלי.

האם דימוי עצמי של תלמידים בעלי לקויות למידה נוכח בעבודתך?

אין שעה שהוא לא נוכח. הוא נוכח בדמות כוחנית שכועסת על העולם ולא מוכנה לשתף פעולה. מדהים לראות את ההשפעה הגדולה שיש להתנסותם בלמידה במהלך השנים על תפיסתם הכללית בנוגע לעצמם. הרבה פעמים הם לא רואים בכלל את היכולות האחרות שיש להם, את הכישרונות האי-סופיים שאינם

למה דווקא חינוך?

הגעתי לשם "בטעות", אבל אין מקום שמתאים לי יותר... לחוות את החיים של הילדים, להיות איתם בקשיים ובהצלחות - זה גם סיפוק מיידי ולטווח ארוך, זה לעסוק בחיים של אנשים לאורך זמן.

הדבר שעומד לנגד עיניך במלאכתך החינוכית?

לנסות ולראות דברים דרך העיניים של כל תלמיד וכל איש צוות. להמשיך בדרך ולא להתייאש.

התסכול הגדול לאורך הדרך?

לפעמים אני רואה דרך שתלמיד בוחר בה, ויודעת שהוא פוגע בעצמו - אך אין לי אפשרות לעצור אותו, זו דרכו. אבל משם מגיעה גם העבודה החינוכית - ההבנה שלפעמים התפקיד שלי הוא לייעץ, לתת להם לבחור ולהיות שם בשבילם אם הנפילה כואבת.

המיוחד בחינוך מיוחד?

עצם ההבנה שיש חינוך שהוא מיוחד, שיש צורך בגישה שונה לכל אחד, גרם לי לראות גם תלמידים שאינם מהחינוך המיוחד, באור מיוחד. רבים מעקרונות החינוך המיוחד צריכים להיטמע בכל המערכת. זה כבר לא חדשני - כל ילד זקוק לחינוך מיוחד במידה זו או אחרת.

כל מורה בישראל צריך להיות גם מחנך כיתה?

גם מורה 'מקצועי' הוא מחנך. השאיפה היא שכל אחד במערכת יחוש שהוא מחנך, הן מבחינת הזכות והן מבחינת האחריות.

מי שם אותי לכך? אני מעריצה מורים שמצליחים להישאר הרבה מאוד זמן במערכת, ומקווה שימשיכו למלא את תפקידם מתוך אהבה לילדים.

מה תורם להרגשה טובה בתוך בית הספר?

שיח פתוח עם המנהלת, חדר מורים בלי לחישות מאחורי הגב, שיח תמידי עם צוות המורים שעובד איתי, עבודה שיתופית ותלמידים שבאים להודות על עזרה.

מחמאה שקיבלת מתלמיד/ה?

מחמאות באות, הרבה פעמים, בצורה של מעשים, ולא דווקא דרך מילים - כמו תלמיד/הורה שאני האדם הראשון שהם מתקשרים אליו כשקורה משהו בבית. זה אומר שהם סומכים עליי ומאמינים בי וזה הדלק והמחמאה הכי טובה.

מחמאה שקיבלת מהורה?

לפני כמה ימים הייתי בחתונה של תלמיד לשעבר. אימו הבחינה בי בקהל ובאה לומר לי, בבכי: הצלת לי את הילד, בזכותך הוא מצליח, תמשיכי לדבר איתו ולעזור לו להאמין בעצמו. זה מרגש ונותן טעם לכול.

נסחי שאלה והשיבי עליה.

באיזו מידה הידע וההצלחה שלי תלויים במי שהיה לצידי לאורך הדרך וממשיך להיות שם? אני חייבת את התובנות והחוזק שלי להוריי ולמשפחתי המדהימה, לבעלי החכם ולשני הבנים שלי, שמלמדים אותי ונותנים לי כוח וגם לכל המנהלים והצוותים שלי לאורך השנים. אני יודעת שהמשך החוזק והידע שלי תלויים בהקשבה לתלמידים ולכל מי שסביבי.

ולסיום, מילים למורה מעברך...

תודה למירי שלו ממבשרת ציון, שאף פעם לא הייתה פוליטיקלי קורקט, תמיד עוררה סערה בכיתה ותמיד גרמה לי להרגיש שאני בסדר.

קשורים ללמידה. זו עבודה קשה, לנסות ולנתק את הלמידה הקלסית ממי שהם. הניתוק הזה לפעמים אינו מתרחש לעולם - כי אנחנו חיים בעולם שלומד באופן מסוים מאוד. ולפעמים, עם המון חוויות הצלחה, הם מתחילים להרגיש קצת יותר שווים.

תובנה שלמדת מתלמידיך?

לעולם לא לוותר - התלמידים שלנו גיבורים, הם מתמודדים עם לא מעט אתגרים, ואם הם לא מוותרים - למה שאני אוותר? ועוד דבר, לעולם לא לדבר אל התלמיד מול החברים שלו. יש לנו כוח עצום וכל משפט קטן יכול לרסק אותם.

נותנים לך הזדמנות ללמוד במקום אחר בעולם, ובחירתך?

ברזיל. קפוארה היא חלק בלתי נפרד מהחיים שלי. העולם שם גדול ומורכב ויש שם הרבה ילדים שיכולים ללמד אותי על החיים.

היית רוצה להשתתף בהרצאה שלך?

דוד בן גוריון.

חובה שיהיה למורה להיסטוריה בתיק שלו?

ציר זמן ומפה שיאפשרו לתלמידים חיבור מנושא לנושא וממקום למקום.

מורה בבית ספר לנוער בסיכון מגיעה הביתה ואז...?

שיחות טלפון עם המורים המקצועיים, התלמידים, ההורים, המנהל. הפוגת משפחה בצהריים, ובערב - בניית התוכנית ליום הבא. וגם שיחות לא צפויות ומשבר גדול שקורה ומחייב להגיע לבית של התלמיד.

את כתלמידה?

הרגשתי די בינונית בבית הספר היסודי, וככל שהתבגרתי הבנתי שזה רחוק מלהיות נכון.

עצה למורה חדש?

שלא יפחד לשאול - הכול.

עצתך למורה שחוק?

התשמע קולי המדור שמאפשר למורים להשמיע קולם...

שי פישביין

ותק בהוראה: 14 שנים

מקום עבודה: לימד באורט בנימינה ובאורט יוקנעם, עסק בפיתוח תוכניות לימודים, הרצה בסדנת סטאז' בפקולטה לחינוך בטכניון, וכיום מקדם יוזמה בתחום טיפול בבעיות משמעת

מקצוע ההוראה: מדעי ההנדסה, פיזיקה ואלקטרוניקה, מומחה בהוראה רב תחומית ובין תחומית

השכלה: מהנדס אלקטרוניקה, תואר שני בחינוך

לימודי הוראה במקביל להתנסות בשטח הם אפקטיביים הרבה יותר.

ולאחר שהחליטו לעסוק בהוראה, ניתן לשלב את ההוראה במערכת החינוך במגוון תחומים: ניהול, פיתוח תוכניות לימודים, הנחיית קבוצות, הוראה בתארים מתקדמים ועוד.

מה המשימה שהגדרת לעצמך כחשובה ביותר?

להגיע לכמה שיותר מורים ובתי ספר, כדי להגדיל את "ארגז הכלים" שלהם בטיפול בבעיות המשמעת בכיתה, לצורך החזרת הסמכות המורית מתוך כבוד ולא מתוך כפייה.

כשאתה חושב על חינוך - מה החלום הגדול שלך?

במהלך שנות ההוראה שלי חשובות היו לי המיומנויות שהנחלתי לתלמידים שלי, והחוויה של המקצוע, יותר מאשר ההספק הרב בלימוד החומר. היום החלום שלי הוא להקל על המורים בהתמודדות העיקשת בנושאי המשמעת. מורה שיודע להתמודד עם בעיות משמעת ומצויד בכלים הנכונים - הוא מורה חופשי.

כמי שמתנדב בחממה האקולוגית בעין שמר - מהי הדרך האפקטיבית ביותר לטפח דור של מתנדבים למען חברה אזרחית טובה יותר?

כשסיימתי לשרת במילואים הבנתי שההתנדבות תורמת גם לי באופן אישי וגם לחברה. פניתי לאביטל גבע, מייסדת החממה בעין שמר, וביקשתי להיות "מילואיניק" שלהם. מאז, בשלוש

למה דווקא הוראה/חינוך?

מתוך ייעוד ועניין.

מה הדבר שעומד לנגד עיניך במלאכתך החינוכית?

כיום - לעזור למורים להתמודד עם בעיות המשמעת בכיתה ולבסס את הסמכות המורית, כדי לשפר את האווירה בכיתה ולאפשר לתלמידים ולמורים למידה משמעותית.

אם היית צריך לבחור שם אחד (מנטור/מודל) שהעניק השראה לעבודתך החינוכית, מי הוא היה?

משה הורוביץ, מורה שלי לתנ"ך וגאוגרפיה בחטיבת הביניים. הוא עסק בלימוד עקרונות ונהג בתלמידיו ברגישות מיוחדת.

מהו הנושא שהכי מרתק אותך בימים אלה?

במהלך שלוש השנים האחרונות ליוויתי עשרות מורים חדשים במסגרת "סדנת סטאז'" בטכניון. בעקבות הפגישות שלי עם המורים פיתחתי גישה חדשה להתמודדות עם בעיות המשמעת בכיתה. הגישה מנסה להתמקד בסיבה לבעיה, והטיפול הוא בסיבה, ולא בהפרעה עצמה, שהיא סימפטום בלבד.

כמהנדס אלקטרוניקה שעשה הסבה להוראה, מה תמליץ לאנשים שנמצאים רגע לפני קבלת ההחלטה לעשות הסבה להוראה?

אציע להם בתור התחלה ללמד יום אחד בשבוע (במקביל לעבודה כמהנדסים). לאחר מכן, כמובן, הם יוכלו להתמקצע בלימודי הוראה באקדמיה, לדוגמה, בתוכנית "מבטים" בטכניון.

השנה העברית! אדסנאג זמיינאק?!

אונטן זעט! שוויין זמיינאק?!

הוראה פֿרסענע?! מענז האורקה?!

ממלכטיות פֿהיינאק!

פֿיטוה אישי?!

הד החינוך

הבמה לשיח החינוכי בישראל

שיח יוצר מציאות

מנוי להד החינוך במבצע חד פעמי
150 ש"ח לשנה או 13 ש"ח X 12 תשלומים

לרכישת מנוי • פקס: 03-6928221 • טלפון: 03-6922939 • hed@morim.org.il

כדי להגיע לחקר הסיבה שבגללה התלמיד מפריע. לאחר שנוזה את הסיבה להפרעה נוכל להתאים טיפול מתאים לסיבת ההפרעה. המוקד הוא לקיים שיחה חיובית אמיתית ופתוחה עם התלמיד, במקום שיחת נזיפה, שלרוב אינה מועילה.

"ואם אני לא אקשיב לך, מה תעשה לי, הא?" - לפי המודל שלך,

איך אתה מציע להתמודד עם משפט כזה?

אם מורה הביא תלמיד למצב שבו התלמיד בחר תשובה כזאת, המורה חייב לעשות בדק בית להתנהלות שלו מול תלמידו.

במה שונה הדרך שאתה מציע מהתנהלות רגילה של מורה

בכיתה?

מורים רבים חשים תסכול כאשר הם עומדים חסרי אונים מול תלמידים שמפריעים ואינם מאפשרים להם ללמד. הרבה מאוד שמעתי את המשפט: 'שמונים אחוז מזמן השיעור אני עסוק בלהרגיע עשרים אחוז מהתלמידים'.

אני מציע דרך שמרחיבה את ההבנה בנושא, משנה את השיח בבית הספר ואת עולם האמצעים לטיפול בתלמידים המפריעים. היום ההתייחסות לנושא אינה נכונה במקרים רבים. ניתן להמחיש זאת על ידי דוגמה של אדם עם חום גבוה המגיע לרופא. באנלוגיה לשיטות הנהוגות במערכת החינוך כיום, זוהי התרחשות שנבקש למנוע: הרופא מוציא אותו החוצה לחמש דקות, ואם החולה יחזור אליו אחרי חמש דקות עדיין עם חום גבוה, הוא ישלח אותו למנהל קופת החולים ולבסוף ישהה אותו מקופת החולים ליומיים. כל זאת במקום לברר את הסיבה שגרמה לחולה חום גבוה ולטפל בה.

השנים האחרונות, אני תורם מהידע שצברתי בעבודתי החינוכית, ובעיקר נתרם מהשפע החינוכי שמתקיים בחממה. אני מרבה לספר על חוויותיי, בכל הזדמנות, לאנשים שסביבי. כיום הרשתות החברתיות יכולות להיות פלטפורמה נפלאה להעלאת המודעות לכך. אני חש שבשנים האחרונות יש התעוררות מבורכת בנושא ההתנדבות, בעיקר בקרב חברות הייטק שיוזמות פרויקטים חברתיים בתחומים שונים, וזה משמח אותי.

מהו תלמיד מפריע על פי הגישה שפיתחת?

תלמיד שיש לו בעיה. הבעיה יכולה להיות קשורה לחומר הלימוד, בעיה חברתית או בעיה אישית. לרוב המורים רואים את ההפרעה של התלמיד כבעיה שלהם, והם צריכים לתפקד כמבוגר האחראי ולשנות את אופן ההתייחסות שלהם.

אז מהן למעשה ההנחיות שלך למורים?

א. הסמכות לטפל בתלמידים צריכה להישאר בידי המורה, ויש להימנע מלהעביר אותה לבעלי תפקידים בדרג גבוה יותר.
 ב. לתלמיד מפריע יש בעיה והמורה צריך לזהות זאת באמצעות שיחה חיובית תוך גילוי אמפתיה וכבוד.
 ג. על המורה לטפל בבעיית התלמיד באמצעות כלים להעצמה - או להפנות את הטיפול לגורמים אחרים, בהתאם לצורך. מורה שיפעל כך יגלה, כי גם במקרים שבהם תלמיד פעל באופן חד פעמי מתוך שובבות לשמה, תגובתו תהיה יעילה יותר בלי שהוא ייכנס למעגל של כעס. לב השיטה לטיפול בבעיות משמעת הוא לשאול את השאלה "למה התלמיד מתנהג כפי שהוא מתנהג?" עלינו לאמץ שיטות של בניית תקשורת חיובית עם התלמידים

לצמוח אישית, להתפתח מקצועית תכניות הלימודים לתואר שני M.Ed. בחינוך

מלגות*

- ✔ פטור מדמי רישום לבוגרי המכללה
- ✔ 1,000 ש"ח מלגת מימוש מהיר
- ✔ הסדר מימון שכר לימוד

הטבות - תואר שני בחינוך מיוחד*:

- ✔ 50% הנחה לבוגרי חינוך רגיל הנדרשים להשלים עד 6 ש"ש לחינוך המיוחד
- ✔ 50% הנחה ללימודי תעודה בתחומים:
 - הכשרת מאמנים (Coaching)
 - בהתמחות קשיי קשב ולקויי למידה
 - הוראה מתקנת (מותאמת)

*כפוף לתקנון, לעומדים באופן מלא בתנאי הקבלה

הוראה ולמידה ✔

מידענות-ספרנות במערכות חינוך ✔

חינוך מיוחד - שילוב תלמידים עם לקויי למידה ועם קשיי התנהגות ✔

בוחרים בדוד ילין

- ✔ מוסד הכשרת המורים המוביל בישראל
- ✔ חדשנות בתחום המחקר, שיטות ההוראה ותהליך ההכשרה
- ✔ ייעוץ מקצועי וליווי אישי מהיום הראשון ועד לסיום הלימודים

- ✔ קורסים מקוונים לפי בחירה
- ✔ יום לימודים מרוכז המאפשר שילוב בין לימודים לעבודה

התשמע קולי המדור שמאפשר למורים להשמיע קולם...

תומר ברץ

ותק בהוראה: 6 שנים

מקום עבודה נוכחי: תיכון אורט רמת יוסף בת ים
מקצוע ההוראה: מורה לאזרחות ולהיסטוריה.
מייסד ומוביל את המיזם החינוכי "לראות עולם".

תפיסות כוחניות, שלילת דעות, חוסר ידע וסטיגמות - ומנגד הקשבה, אמפתיה, חמלה, רגישות, כבוד - הכול צף בכיתה. מורה צריך להעלות נושאים לדיון, אך להיות רגיש גם כלפי דעות התלמידים שלו. קשר אישי מכבד הוא ערובה לדיון פורה, סוער ככל שיהיה.

מנקודת מבט היסטורית, איך היית מגדיר את פרק הזמן הזה שבו אנו נמצאים היום בעולם ההוראה?

עולם ההוראה נמצא בשעת מבחן משמעותית. ההתפתחויות התפיסתיות, החברתיות - כלכליות, התרבותיות והטכנולוגיות מאתגרות את מעמד המורה ואת תכלית מערכת החינוך כולה. מערכת החינוך צריכה לעשות בירור עמוק יותר עם עצמה, מה תכליתה בעולם משתנה. בכל שינוי יש להביא בחשבון את כלל התלמידים, ולא רק את החזקים. כדי להתמצא ברשת האינטרנט, נדרשת יכולת סינון מידע ברמה גבוהה, יכולת קריאה ויכולות לוגיות מתקדמות, ובעיקר - מיומנות לחפש מידע חיובי שמעניין אותך. זה נובע לרוב מדוגמה אישית חיובית של מישהו בסביבה הקרובה שמעריך ידע ושוואף אליו. ולכן היום, לדעתי, מהפכת המידע מחדדת ומעמיקה פערים חברתיים יותר משהיא מצמצמת אותם. ה"חזקים", הבאים מבתים שמעריכים בהם השכלה, שועטים קדימה, והמוחלשים - הולכים לאיבוד ברשת. אחת המשימות המרכזיות של מערכת החינוך היא לצמצם את הפער הטכנולוגי מרחיבה.

תובנה חשובה שלמדת מתלמידיך?

אין דבר שבדיחה טובה ועוגה טובה לא יכולות לפתור.

מהי מבחינתך ציונות מודרנית וחדשה?

ציונות מודרנית וחדשה היא ציונות שלא פוחדת להיות

למה דווקא הוראה/חינוך?

כי אני טוב בזה. מגיל צעיר אני מלמד שיעורים פרטיים. הצלחתי לקלוט דרכים שבהן לימדו המורים שלי, ללמד באמצעותן אחרים ולסייע להם להגיע להצלחה.

כמי שחיפוש שמו בגוגל מעלה המון אזכורים על מנהיגות והובלת יוזמות חינוכיות, האם אתה חושב שיש קשר בין נוכחות של מורים בתקשורת לבין תדמיתם ומעמדם?
אני מאמין שכן, אך טיבו כמובן תלוי בסוג המסרים ובאופן שבו מוצגים מורים. נוכחות יכולה לפעול לרעת המורים כאשר הם נתונים לביקורת, ולטובתם - כאשר הם מוצגים כסוכני שינוי וכמנוע להצלחה של התלמידים שלהם. לעיתים הביקורת התקשורתית נאמרת עם בדיקה מינימלית של המצב בשטח, בדרך חסרת אחריות, ומייצרת אווירה ציבורית שמאפשרת השתלחות במערכת החינוך ומוריה.

משימתך החשובה ביותר כמורה לאזרחות ולהיסטוריה?

לאתגר את המחשבה של התלמידים על מה שהם חושבים שהוא "המצויאית". חשוב לי להכניס בהם חשיבה ביקורתית על התכנים שמועברים אליהם בצורות שונות. שמתי לי למטרה לקיים דיונים ברומו של עולם בכל כיתה, מכל סוג שהוא, גם עם תלמידים שיש מי שחושב שהם לא מסוגלים. אני מאמין שבדילמות הנוגעות בנפש האנושית יש לכל תלמיד ותלמידה מה לומר.

עמדתך על האמירה שמורים לאזרחות מפחדים להעלות לדיון נושאים המצויים בלב השיח הציבורי?

אם אנחנו לא נעלה אותם, התלמידים יעלו אותם, ולעיתים טוב שכן. המציאות צפה בתוך הכיתה ואסור לנו להתעלם ממנה.

היית רוצה להשתתף בשיעור שלי?

אחד התלמידים שלי, אם וכאשר יהיה מורה.

מורה סיים את יום עבודתו, מגיע הביתה ואז.....?

יוצא להשלים הכנסה בשיעורים פרטיים.

כמורה לאזרחות, עד כמה השיח על שוויון הזדמנויות והפריפריה החברתית והגאוגרפית בישראל נוכח ו"פוגש" את התלמידים שלך?

כואב לי לראות תלמידים בעלי יכולות נהדרות שבגלל סיפור חיים מורכב עלולים לחיות כל הזמן בתחושה שהם כישלון, שהם לא חשובים, שהם לא מעניינים אף אחד - תלמידים שמסוגלים לדבר דקארט, ניטשה, שימבורסקה, רמב"ם, מנדלסון, בן גוריון, סמי מיכאל, רביקוביץ' לא פחות מאף אחד אחר - ועדיין לא מאמינים בעצמם. זה מבאס.

אתה כתלמיד?

תלמיד לא רע, לא הרבה מעבר.

העצה החשובה ביותר שלך למורה חדש?

מצא מישהו לדבר איתו. זה קריטי בשנה הראשונה.

מחמאה שקיבלת מתלמיד/ה?

מה יש לנו לחפש בהפסקה? בוא נישאר ללמוד, מעניין פה; מכתב תודה מתלמיד שלימדתי לפני 4 שנים, המעדכן אותי שבזכות שנה אחת שבה לימדתי בכיתה ערבית כשהיה בכיתה ח' הוא בחר במגמה ונמצא במיונים למודיעין.

מחמאה שקיבלת מהורה?

תמונה בווטסאפ מטקס בטכני של חיל האוויר שבו מצולם תלמיד מכיתה החינוך הראשונה שלי. התלמיד עבר לבית הספר שהוא חלם עליו לאחר שיחת התייעצות בינינו.

ישראליות. ישראליות עשירה, המכילה פסיפס חברתי עשיר ומרקם שמדינות אחרות יכולות להתקנא בו. החברה הציונית היא חברה הנמצאת בבנייה מתמדת, אך במקביל - במאבק כוחות מתמיד. על הציונות לקבל אחריות לכלל הרבדים בחברה ולהתמודד עם המרקם החברתי המגוון שלה - ובכך לצמוח תוך ישראליות רחבה יותר.

ניתנת לך הזדמנות ללמד במקום אחר בעולם - ובחירתך?

מעולם לא חשבתי על זה. אני שמח ללמד כאן.

במיזם שלך "לראות עולם" אתה מפגיש, בדרך טכנולוגית, תלמידים ומורים עם מומחים מתחומי ידע ומקצוע שונים - ומה לגבי אנשים שיכולים לפתוח צוהר לעולם החברתי המגוון?
זה בהחלט אחד הכיוונים שלנו. אנו מחפשים אנשים ממגוון נסיבות חיים. יכולת ההתמודדות עם טכנולוגיה (שיחות וידאו, אי מייל, פייסבוק וכו'), יכולת הבעה בעל פה, הקשבה לתלמידים ומתן מענה לשאלות הפשוטות והמורכבות שהם מציגים - אלה הדברים החשובים לנו. ומעל לכל אלה, חשוב שהשותף ללמידה יחווה בחייו את הנושאים הנלמדים בכיתה. אני מניח שלא צריך לנסוע רחוק כדי לשוחח עם סוחרים, עולים חדשים, אם במשפחה חד הורית, נכים, קשישים (עם תושבים בעוטף עזה או חקלאי בערבה - בהחלט כן).

כל אלו נמצאים בתוך הקהילה עצמה. אבסורדי יהיה לשוחח עם אדם שנמצא במרחק של עשרות ק"מ, כאשר הוא נמצא בבניין הסמוך לבית הספר. במקרה כזה אני אישית תמיד מציע פשוט לצאת אל הקהילה ולחפש את האנשים. זה חינוך אמיתי. המומחים שאנו מציעים הם אנשים שאי אפשר בהכרח למצוא ברדיוס הקרוב. אנחנו עוזרים להם להגיע לשם, ומלמדים את המורים לארח אותם בצורה אפקטיבית בשיעור.

התשמע קולי המדור שמאפשר למורים להשמיע קולם...

סיגל רוזן

ותק בהוראה: 25 שנים

מקום עבודה נוכחי: תיכון עיוני מדעי טכנולוגי ומכללה לטכנאים והנדסאים בפתח תקווה
מקצוע ההוראה: אנגלית

מה מאפיין, לדעתך, מורה הנחשב ל"מורה כוכב" בעיני התלמידים, הצוות החינוכי והמנהל?
מורה מקצועי ואנושי שחשובה לו הצלחת התלמידים והוא עושה את המיטב להיות איתם יחד בתהליך של שיפור וחתירה למצוינות של כל אחד ואחת מהם. מורה שמראה אכפתיות כלפי תלמידיו ויוצר סביבה שמאפשרת להם לטעות וללמוד מטעויות.

תפקיד המנהל הוא לא פעם "כפוי טובה" - מנהלים "חוטפים" מגורמים ברשות המקומית, ממשרד החינוך, מהורים, ולעיתים גם הצוות החינוכי עושה שרירים. איפה הן נקודות האור?
ההצלחות ה"קטנות" אבל הגדולות של תלמידים שמצליחים למרות הקשיים שעומדים בפניהם. תלמידים שבחייך שלהם ובמילים הטובות של הכרת התודה "מוחקים" את כל הקושי של עבודה מאתגרת ולא פשוטה.

בכובעך כמורה לאנגלית - PBL מועילה לתלמידים גם בלימודי האנגלית?

אין לי ספק בכך. גם בתור מורה לאנגלית הקפדתי תמיד לשלב במערכי ההוראה שלי למידת חקר ולמידת עמיתים. התלמידים שלנו נותנים הרצאות באנגלית לפני הכיתה ומשתתפים בתחרויות דיבייט. הם חוקרים נושאים בפרויקטים מתקדמים ונפגשים עם סטודנטים מארה"ב שמלמדים אותם יזמות. בשיח שאני מקיימת עם בוגרים שלי הם מספרים לי על כך שהשיטות הללו סייעו להם לשיפור תחושת הביטחון העצמי והעשירו את השפה האנגלית שלהם, שבה הם משתמשים כיום בתחומי החיים האישיים והמקצועיים שלהם.

למה דווקא בחינוך?

חינוך הוא מקצוע שבחרתי בו לפני שנים ואני אוהבת מאוד את מה שאני עושה. לחנך נוער זו זכות ושליחות, וכמובן, בתפקיד ניהול ניתן להשפיע השפעה עוצמתית על תהליכים פדגוגיים וחברתיים. גם לתלמידים אני ממליצה ללכת אחרי הלב ולעשות את מה שהם אוהבים.

פספוס שלך כמנהלת?

אני אוהבת מאוד ללמד, ולא מוותרת על כך גם בתור מנהלת, אבל לא מקבלת עליי חינוך כיתה. זה תפקיד שעשיתי שנים, ובעיניי הוא העוצמתי ביותר במערכת החינוך.

דמות שהעניקה השראה לעבודתך החינוכית?

מי שהעניק ומעניק לי השראה גם היום הוא שמעון גרינהויז, מורה למתמטיקה בן +80 שעדיין מלמד בבית הספר. הוא בא אל בית הספר כל יום, ונותן לתלמידים הרגשה שהוא מחויב להצלחתם. שמעון קיבל השנה פרס על מפעל חיים משר החינוך.

הנושא שהכי מרתק אותך כמנהלת בימים אלה?

דרכי הכנת התלמידים לעולם המודרני והתאמת שיטות ההוראה והלמידה לעולם הזה. אנו מובילים פדגוגיה חדשנית, שמכינה את התלמידים לעבודת צוות, הצגה מול קהל, ושיטות חקר שבהן התלמיד הוא היוזם והחוקר. על התלמידים ללמוד במגוון שיטות, ולא רק להיות קהל פסיבי בכיתה.

כשאת חושבת על חינוך - מה החלום הגדול שלך?

דרך התלמידים להוביל את החברה והמדינה קדימה ולהשפיע בתחומים שונים: רפואה ומחקר, קדמה טכנולוגית, חקיקה שתאפשר חברה מתקדמת וכל תחום אחר שבו יבחרו להשפיע.

כיצד, אם בכלל, יכול מנהל להשפיע על תדמיתו של מקצוע ההוראה?

מנהל יכול להשפיע בחלקת האלוהים הקטנה שלו ומתוך תפיסה של חשיבות מקצוע ההוראה לעתיד כולנו. חשיבה יכולה ליצור מציאות.

בעולם של חינוך מתקדם מהו, לדעתך, התפקיד של בית ספר בקהילה שבה הוא נמצא?

בעולם כיום בית הספר הוא חלק בלתי נפרד מהקהילה שבה הוא נמצא. זו התפיסה החינוכית, ומתוכה התלמידים שלנו תורמים לקהילה שבה הם חיים.

הם משתלבים בקהילת המבוגרים בעיר, בבתי ספר לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים, בבתי חולים וגם בתעשייה ובהייטק הפועלים בעיר.

יצירתיות של מנהל - במה היא באה לידי ביטוי?

בניהול המודרני מנהל חייב להיות יצירתי כדי לאפשר למורים ולתלמידים לחלום ולהגשים את החלומות שלהם. על מנהל לגייס משאבים אנושיים, פיזיים וכלכליים כדי לאפשר לארגון שלו "לצמוח".

במה שונה תפקיד מנהל בית ספר היום מזה שהיה בעבר וכיצד את רואה את התפקיד הזה בעתיד?

בעולם שבו יש שקיפות וזמינות גבוהה יותר של עובדי הוראה להורים ולתלמידים, גם המנהל צריך ללמוד לאזן ולדעת לנהל את הזמן שלו כדי שהוא יוכל לעמוד בשלל המשימות שמזמן לו התפקיד.

מה יעזור למנהל להיות מנהל טוב יותר?

תמיכה ואמון מצוות המורים ומשאר הגורמים שעובדים איתו.

מהי הדרך הטובה והיעילה ביותר, לדעתך, לרתום אקדמיה, תעשייה והייטק לעשייה בית ספרית, ועל מי מוטל, אם בכלל,

תפקיד זה?

גם לתעשייה וגם לאקדמיה יש אינטרס להשקיע בחינוך ובתלמידים. כולם מבינים שהנוער הוא עתיד המדינה, ומתוך כך יש שיתופי פעולה מדהימים בבית הספר: עידוד בנות לבחור במקצועות טכנולוגיים ומדעיים, שילוב בני נוער ביזמות לצרכים בקהילה, הכשרת עתודה רפואית ועוד. האחריות היא משותפת לבתי הספר, למשרד החינוך, לתעשייה ולאקדמיה.

עצה חשובה שאת נותנת למורים שלך?

לא להפסיק ללמוד! מורה שממשיך ללמוד ולהתחדש מצליח "לסחוף" אחריו גם את התלמידים כי הוא נשאר עדכני ורלוונטי. **בעידן שבו הורים מעורבים במידה משמעותית בחיי בית הספר**

- מה האתגר של מנהל בית ספר מולם?

ההתנהלות במשותף. הורים יכולים להיות כוח נפלא שמסייע למנהל לקדם את בית הספר לרווחת התלמידים.

אילו ניתנה לך הזדמנות לנהל בית ספר במקום אחר בעולם -

מהו המקום שהיית בוחרת?

לקבל השראה מבתי ספר בעולם וללמוד מהצלחות - זה נפלא, אבל לנהל בחרתי כאן, בארץ, וזה המקום שאליו אני מרגישה הכי מחוברת.

מה צריך מנהל בית ספר לומר לעצמו כל בוקר כשהוא קם לעבודה?

עליו לבדוק את מידת המוטיבציה, הרצון לעשייה והחיבור לבית הספר. בתפקיד תובעני שכזה חשוב מאוד לאהוב את מה שעושים - אחרת זה לא עובד.

התשמע קולי המדור שמאפשר למורים להשמיע קולם...

אתי בן ישראל

ותק בהוראה: 21 שנים

מקום עבודה נוכחי: בית הספר התיכון המקיף

הרב תחומי ליהמן, דימונה

מקצוע ההוראה: ערבית

לוותר על אף אחד. להזכיר להם שהם הרבה מעבר למספר/ציון ולשדר להם שאני פה בשבילם ומאמינה בהם.

מה קורה במפגש של בני נוער ממגמת ערבית בבתי ספר

תיכונים עם נציגים מחיל המודיעין בהכנה לקראת הגיוס?

תלמידים מתחילים ללמוד את השפה בגיל צעיר מאוד ולעיתים מתקשים להבין מה התועלת שהם יפיקו ממנה בעתיד. במפגשים עם המדריכים הם מבינים זאת הלכה למעשה. הדגש מתחיל בהבנה הבסיסית כי גבולותיה של ישראל עם ארצות ערב מחייבים אותנו, כחלק מהגנה על המולדת, ללמוד את השפה ולהיות חלק משמעותי מיחידות צבאיות שבהן נדרשת השפה הערבית. הכמיהה של התלמידים להגיע ליחידות אלה מגבירה מוטיבציה.

מי הדמות שהעניקה השראה לעבודתך החינוכית?

במהלך השנים הראשונות עמדה לנגד עיניי דמותה של אחת המורות שלימדה אותי בבית הספר היסודי. הזיכרונות ממנה לא היו נעימים כלל, משום היבט. כל מה שהיא עשתה - אני עשיתי את ההפך ממנו. עם השנים תפסה את מקום הדמות אישיות אחרת, שונה ויוצאת דופן מכל היבט, מר שמעון רוזיליו - מנהל בית הספר שבו אני מלמדת ומורה בעברו. עשינו יחד כברת דרך - התחלנו ללמד באותה שנה.

לפני שנים הקמת "חדר ערבית" בבית הספר. במה תרומתו המרכזית?

מחקרים הוכיחו כי הלמידה המשמעותית ביותר מתקיימת בסביבות למידה מתאימות. חדר הערבית, עבורי ועבור התלמידים, הוא הבית מרגע הכניסה לכיתה. האוטנטיות, הלוחות על הקירות, העזרים ואמצעי המחשה - כל אלה מאפשרים

למה דווקא חינוך?

חינוך הוא המקום הרוחני הגבוה ביותר שבו המבוגר יכול להשפיע על עיצוב אישיותו ותדמיתו של הילד מעבר להענקת הידע הנלמד. דרושה 'נשמה יתרה' וראייה רחבה מאוד על כל ילד וילד. לגרום לילד להצליח תוך כדי שינוי כל הפרמטרים המשפיעים עליו - זו עבודת אומנות. אני לא בטוחה שידעתי את זה כשבחרתי במקצוע לפני שנים, אך עם חלוף השנים הבנתי - זה הייעוד שלי.

ערבית שפה קשה לתלמידי ישראל?

כמו כל שפה חדשה שנרכשת, גם לשפה הערבית יש הקשיים שלה.

המוטו שלי הוא ללמד את השפה בדרכים לא שגרתיות, מלהיבות ומשעשעות, ותמיד בחיבור משמעותי ורלוונטי לחיי התלמיד. ככל שתהליכי הלמידה חווייתיים ומעודדים חדות יצירה, כך השפה נעשית ידידותית. לעיתים תלמידים מביעים התנגדות לרכישת השפה, הנובעת מתהליכים רגשיים שחווים בני הנוער במציאות האופיינית לארץ. זה המקום להקשיב ולהסביר, ואכן, התלמידים משנים את גישתם ומבינים את חשיבות רכישת השפה. בפעולות משותפות בין בני הנוער משני המגזרים, שאני פועלת לקידומן מדי יום, אני מצליחה לחולל שינוי בעמדות, לפתוח פתח ורצון להכיר אלה את אלה, וגם להעלות את חשיבותה ונחיצותה של השפה הערבית לדור הזה, הן בנוגע לקיום חיים משותפים הן בנוגע לשירות בצה"ל.

מה הדבר העומד לנגד עיניך במלאכתך החינוכית?

התייחסות אישית לתלמידים ביחס לצרכים. לדעת להבחין בדקויות, לחדד את החושים וללכת עם הלב והאינטואיציה. לא

מה חובה שיהיה לכל מורה לערבית בתיק שלו?

כדור. זה אמצעי עזר אדיר ככלי בשיח ביני לבין התלמידים, שמעורר עניין, ריכוז והנאה. וכמצופה מכל מורה, בכל תחום דעת - צידה המכילה אהבה, אמונה, חיבוק וחיכום.

מה אופי העיסוק בנושא הגזענות בקרב מורים לערבית, לעומת מורים אחרים?

כל מי שעוסק בחינוך מחובתו לחנך לסובלנות ולסבלנות מדי יום ביומו. חלילה לנו להתייחס לאדם רק מתוך ראיית המקום הצר של לאומיותו ודתו.

לי יש כלים המאפשרים לי להשתמש בשפה כאמצעי תקשורת והשגה פעלתית להקמת פרויקט "בונים את הגשר אל הקשר", שבמהותו הוא קיום מפגשים בין בני נוער ערבים ויהודים. המפגשים התמקדו בהיכרות בתחומי עניין משותפים ותרמו לאווירה חמה ומקרבת.

מה צריך לקרות, לדעתך, כדי שכל תלמיד במדינת ישראל יידע

לקרוא, לדבר ולכתוב בערבית עם סיום לימודיו?

לדעתי, כשם שהשפה האנגלית חשובה מאוד ללמידה בבתי הספר כשפה אוניברסלית, כך לשפה הערבית במדינת ישראל צריך להיות מעמד חשוב. מקומה הגאוגרפי של ישראל במזרח התיכון מחייב זאת. מקבלי ההחלטות צריכים לפעול למען הקניית השפה כבר בבתי הספר היסודיים בכל הארץ.

ולסיום, כמה מילים למורה מעברך...

למורה שאני מעדיפה לשכוח - שנים רבות הזיכרונות ממך צרמו ואף הכאיבו לי. עם זאת הם הרגיה המוצקה מכולן למידת השפעתו של המורה על התלמיד, ולכן תמיד, תמיד - נהגתי בתלמידיי בדרך אחרת מזו שלך.

לימוד חווייתי, חיבור וכניסה לאווירה שלמה של עבודה ושיח בשפה הערבית.

המשימה החשובה ביותר כמורה לערבית?

לייצר סקרנות, חדוות למידה, עניין בשיעורים, להנחיל את אהבת השפה והתרבות, ולאפשר בחירה מושכלת מתוך הבנת החשיבות, הנחיצות והמשמעות של רכישת השפה בקרב הלומדים במדינת ישראל. תלמידים רבים אצלנו בוחרים במקצוע הערבית כמקצוע מוגבר.

כיצד משפיע, אם בכלל, מיקום גאוגרפי על דרך לימוד הערבית ועל חוויית הלימוד?

ההשפעה מובהקת. לימוד השפה והתרבות נעשה משמעותי בגלל הקרבה הפיזית. מסביב לדימונה, ובנגב בכלל, יש יישובים בדואיים רבים, ושיתופי הפעולה עמם נותנים הזדמנות לתלמידים להכיר את שפתם מקרוב, לבקר שם ולהכיר את מורשתם, ובעיקר הם מגבשים את ההבנה כי כולנו צריכים לחיות יחד במדינה ולהכיר את האחר באופן משמעותי ומכבד. אנו מקיימים פרויקטים עם בתי ספר מהפזורה הבדואית בנושאים שונים ולקבוצות גיל שונות, והזדמנות כזאת אינה קיימת בכל מקום.

כיצד משפיעים אירועים פוליטיים ואירועי הטרור התכופים על החיים בתוך כיתות הלימוד שלך?

בהחלט מחלחל ומשפיע. במקרים אלה אנו מניחים את הלמידה בצד ובעיקר עוסקים באוורור רגשות, בכתיבה, בציור, ומאפשרים לתלמידים להתבטא.

היית רוצה להשתתף בהרצאה שלך?

אנטוני רובינס.

התשמע קולי המדור שמאפשר למורים להשמיע קולם...

עמית גילי

ותק בהוראה: 9 שנים

מקום עבודה נוכחי: תיכון בן צבי, קריית אונו
מקצוע ההוראה: מחנך ומורה לחינוך גופני

אני מורה חולם. חלמתי להיות מורה לחינוך גופני, לחנך, לאמן כדורסל.

החלום הבא שלי הוא הוצאה לאור של ספר שירי ילדים נוסף. אילו הייתה לך הזדמנות ללמד במקום אחר בעולם - איפה זה היה?

אני לא רוצה ללמד בחו"ל. אני אוהב מאוד את הארץ שלי. כן יכול לומר שלימדתי בבית הספר האמריקאי באבן יהודה ולמדתי שם המון. זו הייתה חוויה מדהימה ומגוונת.

נקוב בשם של מי שהיית רוצה להשתתף בשיעור שלו? יורם מנחם, המורה לחינוך גופני מתיכון בויאר בירושלים, שפרש השנה לאחר יותר מ-30 שנה.

מה חובה שיהיה לכל מורה לספורט בתיק שלו? תיק מלא של דוגמה אישית.

עד כמה מתייחסים התלמידים ברצינות למקצוע החינוך הגופני כשהבגרויות בפתח?

התלמידים שלי מחויבים מאוד למקצוע. בתקופת המתכונות והבגרויות אנחנו נמצאים ביחידת לימוד הקשורה לנופש ופנאי. הצוות מנסה להקל את הלחץ מעל התלמידים על ידי שיעורים מהנים, כגון מטקות ים, בדמינגטון, טניס באולם, פריסבי... מה צריך מורה לחינוך גופני בבית ספר לומר לעצמו כל בוקר כשהוא קם לעבודה?

תודה על הזכות להשפיע על אורח חיים של תלמידים. ובאופן אישי, אני מודה כל יום לצוות המדעים הקיים בבית הספר שלנו, למנהלת בית הספר, לרכז החינוך הגופני, ולאנשי המנהלה, לשומרים, למזכירות, לקלדנית ולאבות הבית, שיחד מייצרים לכולנו סביבת עבודה אהובה. לא תמיד בעלי תפקידים אלה זוכים בבתי ספר לתודה ולהערכה שהם ראויים לה, ואני שמח

למה דווקא הוראה/חינוך? אני רואה בחינוך שליחות.

מה הדבר שעומד לנגד עיניך במלאכתך החינוכית? הילד שצמא ללמידה. הבסיס למלאכה חינוכית הוא ההקשבה ההדדית והשיח בגובה העיניים.

הפספוס הגדול לאורך הדרך? שלא התחלתי לחנך קודם לכן.

דמות אחת שהעניקה השראה רבה לעבודתך החינוכית? בבית הספר שאני מלמד בו יש מורה לחינוך גופני ששמו קובי שמאי. הוא מלמד בבית הספר כבר יותר מ-30 שנה. הוא דמות חינוכית מדהימה. למדתי ואני ממשיך ללמוד ממנו המון.

המשימה החשובה ביותר שלך כמורה לחינוך גופני? לגרום לילד להבין למה כדאי לו לנהל אורח חיים בריא ובכלל חיים ספורטיביים.

"ואם אני לא אקשיב לך, מה תעשה לי, הא?" - ואז מה אתה אומר?

לא אעשה לו כלום. אחייך אל התלמיד. חיוך מביא חיוך.

מה רואה מורה לחינוך גופני שמורה אחר לא רואה? בשיעורי החינוך הגופני הילדים מתפרקים, לעיתים, במובן החיובי של המילה. מורה טוב יראה מיד בכניסה לאולם הספורט, לפי שפת הגוף של התלמיד, מה עבר עליו במשך היום, יידע לפנות אליו וינסה להגיע אליו.

תובנה חשובה שלמדת מתלמידך?

הקשבה והתבוננות פנימית הן מקור לאמון בין שני הצדדים. בהשראת ספר השירים שכתבת "אני לא יודע מה אעשה כשאהיה גדול?" - האם אתה כבר יודע היום מה תרצה לעשות כשתהיה גדול?

התשמע קולי

המדור שמאפשר למורים להשמיע קולם...

לאה קרמני

ותק בהוראה: 26 שנים
מקום עבודה נוכחי: תיכון מקיף ז'
מקבוצת עמל, באר שבע
מקצוע ההוראה: ביולוגיה

אותו, בודקת את גבולותיו, מבקרת אותו ומעמידה אתגרים לא פשוטים. תפקידם של מורי המורים הוא לסייע בהעברת הידע למורה החדש בתחומי תוכן שונים ובתחום של פדגוגיה חדשנית ומשמעותית. אבל חשוב לא פחות מכך, עליהם לשמש משענת ואזן קשבת לקשיים של מורים. לפעמים מורה יכול לצאת בהרגשה נוראית מהכיתה בגלל התנהגות של תלמידים, ועל המדריך הפדגוגי לדעת לתמוך בו ולעודד אותו ברגעים של קושי.

משימתך החשובה ביותר כמורה לביולוגיה?

ללמד את התלמידים לחשוב, להיות עצמאיים בלמידה שלהם. להיות צרכנים ביקורתיים של ידע ושל מוצרים בעולם מורכב ומשתנה.

מה הרווח הגדול, לדעתך, משילוב כוחות של מורים מקצועיים מתחומי דעת שונים בבית הספר לצורך למידה משמעותית/עדכנית יותר?

לצערי, זה לא קורה הרבה. לרוב כל צוות מקצועי עסוק במשימות בתחום המקצוע שלו. אבל השנה, כחלק מהחינוך לערכים, שיתפתי פעולה עם רכז החינוך הגופני בבית הספר, ויחד עם צוות המורים לחינוך גופני בנינו תוכנית שמטרתה לעודד תלמידים לעסוק בפעילות גופנית כשגרה, בדרך של למידה מבוססת פרויקטים (PBL). בשיעורי החינוך הגופני הכינו התלמידים מערכי שיעור בחינוך גופני והעבירו לחבריהם, ותלמידי הביולוגיה מוגבר הכינו סדרה של הרצאות קצרות בנושאים רלוונטיים כדי להעשיר את הידע של התלמידים

למה דווקא הוראה/חינוך?

מגיל צעיר מאוד ידעתי שאני רוצה להיות מורה. אחותי הגדולה הייתה מורה לביולוגיה, ולפני שהשתחררתי מהצבא החלטתי ללכת בדרכה ולהיות גם אני מורה לביולוגיה.

הדבר שעומד לנגד עיניך במלאכתך החינוכית?

לגוון את ההוראה, להשתמש בתקשוב בשגרה כדרך לייעל ולשפר את חוויית הלמידה של התלמידים, להתחבר לעולם האמיתי שבחוץ.

בשנים האחרונות, אחרי ביקור ברשת בתי הספר של הייטק היי בסן דייגו, הבנתי שאני צריכה לעצב לעצמי את סביבת הלמידה שלי, ולקחת את התכנים והעקרונות מתוכנית הלימודים ללמידה שתאפשר חקר ולמידה שיתופית ותיתן לתלמידים את האפשרות לבטא את עצמם יותר.

הפספוס הגדול לאורך הדרך?

בעת האחרונה פגשתי תלמיד שלי לשעבר, שלא תפקד כראוי בבית הספר. הוא סיפר שהוא למד באוניברסיטה והיום הוא עובד בהייטק. אחרי השיחה איתו הייתה לי תחושה שבבית הספר כנראה פספסנו אותו ואולי המערכת לא התאימה לו. די עצוב שזה קורה, וזה קורה לא פעם ולא פעמיים.

מניסיוןך כמדריכה פדגוגית של מורים חדשים להוראת מדעים - מה הדבר החשוב ביותר שהמורים של המורים יכולים להקנות להם?

אני זוכרת את הקשיים בהוראה בתחילת דרכי. המורה החדש נכנס לכיתה ולרוב מחכה לו קבוצת תלמידים לא קטנה, שבוחנת

גזענות, שחיתות, תרבות דיבור רדודה - והתרופה?
 חינוך, חינוך ועוד חינוך, ולא רק בבית הספר, אלא בעיקר בבית.
 וצריך הורים ומורים שמשמשים דוגמה אישית.
מכל מה שראית במערכת החינוך, מהי הדרך הכי אפקטיבית ללימוד מעמיק ומסקרן?
 למידה סביב פרויקטים משלבת טכנולוגיה. הסלולרי הוא כלי נפלא להוראה ולמידה, אבל יש איסור להשתמש בו, לצערי.
כמי שמדריכה ללמידה מבוססת פרויקטים (PBL) מה הדבר הכי חשוב להצלחת פרויקט?
 פרויקט יצליח אם יהיה, לצד המורה, מנטור שיעזור לו להפוך פרויקט טוב לפרויקט מצוין. שיעזור לו במרכיבים של ה-PBL שאינם פשוטים להשגה, כמו: תוצר משמעותי ערכי, קשר עם הקהילה, תרומה לקהילה ותכנון אירוע מסכם.
המחמאה הכי מרגשת שקיבלת מהמנהל/ת?
 המנהלות שלי ידעו לפרגן תמיד ולהחמיא ולהמליץ למועמדות לפרסים והוקרות. בעת האחרונה התבשרתי מפי המפמ"רית לביולוגיה שנבחרתי למורה מצטיינת לביולוגיה בחטיבה עליונה.
ולסיום, מילים למורה מעברך....
 למורה שלי למתמטיקה 5 יחידות בבית הספר התיכון בדימונה: כשאתה רואה תלמידה שמגיעה לשיעור הראשון שלך, ובשיעור השני כבר מחליטה שזה לא בשבילה, והולכת ללמוד שלוש יחידות כי החליטה שזה קשה מדי, אל תוותר עליה מהר כל כך. קרא לה לשיחה, אמור לה שמוקדם מדי להחליט על סמך שיעור אחד, שתנסה עוד קצת - ועזור לה אם היא תצטרך עזרה. חבל, כי אחר כך עשיתי את זה די בסדר.

ולעודד פעילות גופנית מבוקרת ומהנה.
תובנה חשובה שלמדת מתלמידיך?
 בתחילת הדרך אמרה לי אחת התלמידות בכיתה, שמאוד הפריעה לי, לא לנסות להיות חברה שלהם - כי חברים יש להם ומספיק, ומה שהם בעצם צריכים בבית הספר זה מבוגר אחראי שיהיה לו אכפת מהם ושידאג להם.
אילו הייתה לך הזדמנות ללמד במקום אחר בעולם - היכן היית בוחרת ללמד?
 בבתי הספר של הייטק היי בסן דייגו. הכיתות הקטנות והתפיסה השוויונית מאפשרות להתייחס אל התלמידים כאל אנשים עם צרכים שונים ולתת מענה הוליסטי לכל תלמיד.
היית רוצה להשתתף בשיעור של?
 מדענים שחקרו מחלות במשך שנים ומצאו תרופות או דרכים להקלה על חולים במחלות שונות.
 מעניין לשמוע על הדרך שהם עברו, על הקשיים והתסכולים שלהם, וללמוד את דרך החשיבה שמביאה לפיתוח תרופות כאלו.
מהו הנושא הכי אטרקטיבי לתלמידים במקצוע הביולוגיה - זה שמעורר בהם הכי הרבה סקרנות והתלהבות?
 הנושא של מערכת הרבייה, שאני מלמדת בכיתה י' בהגברה. בשנים האחרונות מדברים פחות עם התלמידים על נושאים הנוגעים למין ולמיניות - אולי בגלל המחשבה שהם כבר ימצאו את המידע בעצמם באינטרנט.
 בקרב תלמידים בני 15 - 16 יש הרבה מאוד אמונות תפלות ודעות קדומות, ובמסגרת השיעורים על מערכת הרבייה הם שואלים באומץ שאלות שעד כה הם לא ידעו את מי לשאול.

התשמע קולי

המדור שמאפשר למורים להשמיע קולם...

שחר יהל

ותק בהוראה: 26 שנים

מקום עבודה נוכחי: עירוני ט', תל אביב

מקצוע ההוראה: מתמטיקה

למה דווקא הוראה/חינוך?

הגעתי לחינוך מתוך תחושת שליחות, ומתוך אמונה, המלווה אותי עד היום, שתפקידי הוא להכשיר את הדור הבא בישראל. אני רואה בשיעור מתמטיקה שיעור שמקנה לתלמידים כלים לחיים האמיתיים.

מה עומד לנגד עיניך במלאכתך החינוכית?

לי ברור שאני נמצא בעולם החינוך בשביל משהו גדול הרבה יותר מהעברת חומר לתלמידים או הכנתם לבגרות. השיעורים הם במה לרכישת מיומנויות המאה ה-21, ויש בהם חינוך לערכים של נתינה, צדק חברתי ואקטיביזם חברתי אמיתי.

נושא שמרתק אותך בימים אלה?

שמעתי הרצאה מרתקת של ינקי מרגלית, שמנבא כיצד יראה העתיד שלנו. אנו חיים בעולם שמשתנה מהר מאוד, עולם שבו הטכנולוגיה והרובוטים מיייתרים את האדם: את השרירים והמוח שלנו. מצד אחד, העבודה כעבודה הולכת ונעלמת מהעולם שלנו, ומצד אחר עולה השאלה כיצד יכול הדור הבא להפיק את המיטב מהמציאות החדשה. הרצאה כזאת מחדדת עוד יותר את תפקידיה של מערכת החינוך.

מה, לדעתך, יעודד חדשנות במערכת החינוך?

רפורמה מרחיקת לכת וקבלת החלטות שיהפכו את בתי הספר לרלוונטיים לתלמידים ולעולם שבו הם חיים, ובהן חיבור מידי של בתי הספר לעבודה/ להתנדבות/ להתמחות בקהילה בתוך מערכת השעות, החזרה של בתי הספר המקצועיים וחזוק אלה הקיימים לטובת תלמידים שבתי הספר העיוניים עושים להם עוול נוראי ועוד. ומעל הכול, כמובן, ולכל אורך הדרך - להשקיע בהון האנושי החשוב ביותר: המורים.

מהי הדרך הרצויה ללימוד מעמיק ומסקרן?

התנסות וחקר פעיל, המשלב בין חוכמת הראש לבין חוכמת הידיים.

מהי עצתך למורה שמרגיש שחוק?

לא תמיד זה קל, בייחוד למורים יזמים שבווער בעצמותיהם לחולל שינוי כאן ועכשיו. אך בעזרת אמונה חזקה אפשר ליזום דרכי פעולה חדשות ולתת למעשים לצאת החוצה.

מה דעתך על הרחבת מספר היחידות לבגרות במתמטיקה?

בתקופה האחרונה אני חש שנעשה מאמץ גדול להרחיב את מספר היחידות במתמטיקה, לעיתים גדול מדי. אמנם זה נפלא שמנסים לאפשר לתלמידים להגיע להישגים גבוהים יותר ולפתוח לפניהם אופציות רבות בעתיד. אבל לעיתים הדבר גורם לתלמידים תסכול עקב חוסר הצלחה. אני הייתי מאפשר לתלמידים לנסות להצליח כל עוד הם רוצים, אבל משהעדיפו לעבור להקבצה נמוכה יותר - לא הייתי מקשה עליהם בכך. הייתי נותן להם את זכות הבחירה.

כיצד אפשר להוביל תלמיד חלש במתמטיקה לחוויית הצלחה ולאהבת המקצוע?

בשלב ראשון צריך לרכוש את אמונו של התלמיד. להראות לו שהמתמטיקה היא לא מקצוע נורא כל כך. בשיעורים שלי אני משתדל לשלב הרבה הומור וליצור אווירה נעימה ותומכת. נוסף לכך אני מראה לתלמידים את השימוש היומיומי שעושים במתמטיקה.

כמורה למתמטיקה, מה המשימה שהגדרת לעצמך כחשובה ביותר?

המשימה המרכזית היא הנגשת המקצוע. אני מעוניין שהתלמידים שלי יקבלו כלים שיסייעו להם בהמשך החיים.

המחמאה הכי מרגשת שקיבלת מתלמיד/ה?

הדבר המרגש ביותר הוא שתלמידים שלי החליטו להיות מורים ואמרו לי שעשו זאת כדי לעזור לילדים כמו שאני עזרתי להם.

”קרן פנסיה של מנורה מבטחים,
 כי חייבים ללכת על
 משהו גדול, חזק ויציב”

**הטבות
 מיוחדות
 לבני משפחה***

הסכם פנסיה ייחודי לחברי ארגון המורים

לפרטים והצטרפות עומדים לרשותכם:

שם	חטיבה	טלפון
טובה צרפתי	ארצי	054-6669298
קלאודיה כהן	ארצי	050-4795126
רון גולן	חטיבה עסקית דן והשרון	050-4049265
נאוה גז	חטיבה עסקית חיפה והצפון	050-4049212
אופיר דהאן	חטיבה עסקית מרכז והשפלה	050-4049409
יולי כהן	חטיבה עסקית ירושלים	050-4795141
מלי גני	חטיבה עסקית ב"ש והדרום	050-4049374

למידע ולהצטרפות: *2000 | 03-7552400 | mmp@menoramivt.co.il

* הטבות לבני משפחה מדרגה ראשונה ינתנו בכפוף לחתימה על טופס הטבות אישי ובתנאי שלא חל עליהם כל הסכם אחר במנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ האמור אינו מהווה יעוץ או שיווק פנסיוני, המלצה או חוות דעת ואין בו כדי להוות תחליף ליעוץ או שיווק פנסיוני כאמור הניתן על ידי בעל רישיון כדון, המתחשב בצרכים ובנתונים המיוחדים של כל אדם. האמור לעיל בלשון זכר מתייחס גם ללשון נקבה.

מורים,
עובדים קשה בשביל הכסף שלכם?

בנק יהב מעריך אתכם

מצטרפים ומקבלים:

חשבון ללא
עמלות עו"ש

הלוואה עד 100,000 ₪
בריבית מצוינת

"פריים" + 1%, עד 10 שנים
אפשרות לדחיית תשלום קן ההלוואה בחצי שנה

מסגרת אשראי
בחשבון העו"ש

עד 5,000 ₪ ב"ריבית יהב"

שווק 8.17

בנק יהב-זה הבנק שלך!

אנו לשרותכם ב-46 סניפים ברחבי הארץ

בנק יהב
הכי משתלם בשבילך

פתוח לכולם!

*2617

כל האמור בפרסום זה, לרבות מתן האשראי, הביטחונות ודמי הטיפול נכון למועד הפרסום וכפוף להוראות הדין, לנהלי ולתנאי הבנק ולאישורו. אי עמידה בפירעון ההלוואה עלול לגרום חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצל"פ. הבנק רשאי לשנות את התנאים בכל עת. פטור מעמלות עו"ש נפוצות, למפקידי משכורת חודשית של 5,000 ש"ח ומעלה. "ריבית יהב" = 0.90% נכון ל-6/7/17.